

NOVI TEDNIK

številka 52 • leto XLII • cena 1.200 din

Celje, 29. decembra 1988

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Za vse, kar b'lo je in kar še bo, je krivo zvezdnato nebo, so krivi zvezdogledi, coprniki, astrologi, ki so iznašli zvezdne slike živalske in človeške like v ozvezdijih žajlnih in planetih.

Zdaj smo podložni tej nadlogi, nje samovolji in diktatu – saj čudno se reči godijo, da brat kljubuje bratu, da sestra sestro obrekuje; da sin očetu ne verjame; vsak pasji drek prepir razvname, da ni zastopstva med sosedi – kako naj pótlej bo ta prava nam država?

Nazaj pogledjmo si po vrsti, kot bajé so miše v Trsti, vse prigode v znamenjih zvezdnate usode:

☆☆☆
Potem ko lani smo voščili najbolj svetlejših dni, več klobas, med kisló zelje!, mo česnali v tri dni ame puhle tazne želje. Kaj se hoče usoda v **prosincu** nas pesti, kaj prve dni, to vse obete, roče želje nam **VODNAR** razvederj, pa prispe Beograda, pripravljen paket, olé razliva, tepe prazni nam sveženj podražitev spet.

☆☆☆
Véčan mrzel je, a poka, standard pod udmi kopni – naš sindikat tencá in stoka la porodni ostelji: a se rodi lešéča vila – tržavna lavkovna mavila.

bo soldati niskočili nam v težavah pomoč, odvojenjo vozili o miroljubnim, suvršenim, rožje bridko beroč...
oma pa vik pešéč in krik o mirovniki gnali

o sprevrženi morali. Kamen zdrsné – plaz potegne. Nek'teri bi pravico radi v civilu služili armadi. Še javna tajna za nameček o gradnji neke skromne kajže. Ko pojde admiral v zapeček. V tej državi onegavi dobimo lično komisijo. Vse se čudi vse strmi – raziskovali, spovedovali, obtožili – in kaznovali naj bi se grešniki sami? Molči narod, ne spregovori. Kje so molka tega vzgibi? V tem času vladali sta **RIBI!**

☆☆☆
V sušen, kosova pometa gor v bele, z r. Sili skozi okna, vrata in prefuli bele dvóre, kjer srbski Ceka stole žuli. Kdo bo koga, tja do zore, bitka se končati more. Ko mlado jutro gori vstane, kliče raja: Sloba, Sloba, Slobodane! Stvar časti je, ni kaj reči, Jugoslovanu plan preseči. **Ker OVEN vlada,** gre zares, plan presega, čez in čez, čez pločve, do neba! Ciljna – inflacija.

☆☆☆
Račan, Šuvar?! se Partija po ženinu ozira. O Račan Ivi se bolj malo čuje... O Stipi pa toliko več in huje? Stipe, dični Dalmatince, je Ljubuškega polja nadebudni list, reforme šolske, usmerjene zmešnjave je protagonist. Mal' naglušna, ne več mlada, mal' zbledeloga slovesa. Ka Pe Ju z rameni stresa, voljno reče: Bo kar bo!

☆☆☆
Pri nas odstopajo fasade, barve, led v odjugi, kak furnir... Ali Branko, naš vezir?, O, ta pa ne! »Narod naj odstop

če čé! Kar je v zvezdah písano, menjaval smrtnik mi ne bo!», svoje goni, saj vodnik, mu je v zvezdah **tokrat BIK.** Ne na bika, niti konja, na zaboj, se drzno vzbije, jaha strumihó kot kavboj, zlati Kikič.

S pištolo žuga tam na Švedskem ambasador z naš'ga juga.

Prevroč je roznik da bi vigred se Slovenci še igrali. Kaj vam bo to domoljubno ptičje petje, ko že vroče je poletje? Dovolj igrali ste se ravbarje – žandarje z generali, z admirali! Bi na primer majhen puč spravil vašo pod-triglavsko vigred fuč?! Ker vic ne vzge, če poanta se naprej pove, sta **DVOJČKA 'spod neba,** stvar drugáč zasuknila. Klepetave štiri fante, ki pokvarili so dober, skrbno čuvan vic, so spravili med arestante. In kot v tisoč eni noči duh pobegnil je iz lampe, so komaj znani štirje pobi postali hit svetovne štampe!

Mali srpan ječmen žanje, politika spet novo sranje. Ker ne vé se kje in kdo nad lutkami za cvirn vleče, ljudje jurišajo v nebo! Kaj mar nam grof, berič občinski, kaj mar baron republiški. Na dvor cesarski staro pravdo punt zavihra po bližnjici. Pa se potem tako zgodi, da v ljudski skupščini ljudstvo číst' zares sedi.

Ko so oklici preč, nevesta, Ka Pe Ju moža izbere. Zdaj Stipu ne pomaga nič. Vas'vanje je bila še šala; v zakonu bo bolj hudič. Vse divja na praznovanje. Nihče ne kosi ne žanje. Vse gre v maloro,

Zvezde so usodo nam migljale

na vzvratno pot, ko času tem je **RAK** gospod.

☆☆☆
V Sremu, Bači Vojvodini, zlato žito klasje sklánja. **Velki srpan** v Novi Sad, žene zajnce s plodnih njiv na zborovanja. Ze se sliši Slobodance, ko poučujejo Précance kaj se šika in kaj ne, kaj vse v svobodi se ne sme! Tud' Slovencem carsko mesto brž pokaže kaj si misli o enakopravnosti, o slovenskem dnevu vstaje o republiški državnosti. Sklic zvezne seje. Če Jože pride bo priznal, kdo v Belem gradu je gospod. Če ne pride,

bo pač krivec za bojkot. Romanja se kar vrstijo v vedno večjo polomijo. Iz Beograda v Novi Sad, od tam pa dol v Titograd, pa spet nazaj v Prištino in na polje Kosovo. Namesto pametnih besed, Beseda lepa, lepo mesto najde – strasti na cestah in nered. Dajte puške, kdor ni z nami, je sovrag, kdo z nami tuli, brat nam drag. Imena padajo kot hruške, komu »Hej« in komu »fej«. Kdo Avdijev počisti hlev, če v zvezdah **leno dremlje LEV?**

☆☆☆
Kimavec je bil pred vrati,

a že so sli plodove brati. Žrtve cestnih zborovalcev so tudi takšni agrumi, kot Krunič, Mātič in še kdo, ki bil je dvigan v nebo. Pregovor: Sve će narod, da pozlati!, dober ni. Sve će raja, da poblati!, bolj's se zdi.

Kot je b'lo pričakovati, na Roški cesti je zares, začel »vohunski« se proces. Pa so čudni se obrati začeli tam hudo vozlati. Sodniki sodijo četvorki, sodnikom zunaj pa v povorki sodijo ljudje. Bolj ko sodba h koncu gre bolj obtožba je majavna bolj se zdi,

da iz tega pogorišča, zna se Fenix dvigniti: civilna družba in država pravna. Morda iz tega bo res kaj, saj leptovica, oči zavezanih, pravica, je ženska spremenljiva. A v času tem, z vesolja sem, je svetu vladala **DEVICA.**

☆☆☆
Dni večji de v vinotoku, obvladuje **TEHTNICA.** To pripravo, z zvezdne slike hoče vedno več ljudi. Vsi bi radi jo imeli, vsi bi radi vagali. Bavčar in Bavcon v odborih nekam složno tehtata, manj prijazno pa Vrhovcu

v Beogradu se tehta. Kdo 'ma prav in kdo narobe, na Kosovu odred tehta, Brankov socialni kruh pa cela Jugoslavija. Shodi, shodi, sami shodi... na njih pa tak huronski hrup, da časnikarjev se polotil že resnično je obup. V Črni gori oglušeli, sirote so – novinarji. »Hočmo gusle« so pregrešno, kot »Hočmo Ruse« slišali, potem na vrhu so brez vode, jim sluhovode očistili.

Franc Šetinc, uboga para, je poleg vsega oslepel... Tako je gluhi in slep nemara k napačnim ljudem zašel, napačne ljudi poslušal, povedal napačnim o vsem.

Še opicam je mnogo lažje. Ste videli kdaj one tri, od k'terih ena nič ne vidi, ne sliši druga. Tretja šapo tja čez gobec si tišči. Pa je vse OK! Vse tri, splošno znana so skupina, v likovni umetnosti. Ko na trsih grozd zori, Politika vse bolj nori. Kaj je vzrok tem Babilonu? Seveda! Zadržne dni oktobra. Čas pripada **ŠKORPIJONU!**

Listopad ogoli hoste, Martin Slovence vabi v goste. Naš oča Janez, dedčevskih mustač, je prav globoko v čašo gledal, ker drugač' bi tak prefrigan diplomatski as ne podleget staremu reku: In vino veritas! Šlekapac zató, ker namesto v naše górcé, lumpat gre v Ameriko. Hafner v stolnem Belem gradi, je svareče dvignil prst, ko je očetovsko posvaril Sloba: Preveč štrliš iz naših vrst. A zopet huda kri in hrupna vika, češ, se to šika? Pa med njima

je razlika, da naš Vinko smel bi ga zuhljati našeškati in v kot poslati. Na isti seji se Čkrebića odstopna influenza loti. Ko šef prav mrko ga pogleda, spet odstopi od odstopa. Redžepu na Kosovu se pot nazgor začenja, ko podatke o posilstvih v dobro Nealbancev menja. In ko **STRELEC** z mrzlih zvezd, usodi naš lok napevni, se z dopolnili v parlamentu konstituenti del vsebine menja. Kleščni bil je to porod, zato nevarnost je velika, da slab'ga zdravja bo otroče, pa tudi to, da mati shira, je mogoče.

☆☆☆
Privel je v **Grudnu** sneg in mraz. Na mitingu v Beogradu so z varčevanjem v skladu na staro vižo plésali, prisegali glasno na geslo o bratstvu in enotnosti. A gesla ista, iste slike, le jezik drug v Prištini je bil v podporo iridenti in kontrarevoluciji. In da bo vse v pravem slogu, da ja ne bo razlik, izjem, ker spet smo vdani **KOZOROGU** škandalozno novim v čvrst obliki hitimo kot roboti. Je pravi čudež, da pri tem, se prav nihče ne zmoti. V Avstraliji, v Ameriki, so tudi naši diplomati pustili se pred svetom vsem, v zrcalu zgod domačih prepoznati. Ko zopet čaše dvigamo, z njih dražje vino pijemo, nazdravljamo in lažemo, da drugo leto boljše bo – do grla dajmo se napiti, do grla dajmo se naliti, se jezno na nebo pognati in zvezdne like v črne luknje pometati.

JURE KRAŠOVEC

Stanarine letijo v nebo

Kje so povišanja že sprejeli in kje so se uprli?

S prvim januarjem naj bi se stanarine v Sloveniji povišale za 66 odstotkov - in tako dosegle letos rekordno 414 odstotno revalorizacijo - so predlagali v Ljubljani. Kako so napotek - ubogali - na Celjskem?

Z več ali manj godrnjanja so na našem območju sprejeli predlagana povišanja predvsem v občinah, kjer je družbenega stanovanjskega fonda manj. Tako bodo s prvim januarjem za 66 odstotkov stanarine višje v občinah Slovenske Konjice, Šentjur in Mozirje. V Mozirju je sicer izvršni svet priporo-

čil stanovanjski skupnosti, da stanarine poviša »do 66 odstotkov«, vendar ni verjeti, da jih bodo kaj dosti manj.

V Zalcu povišanja še niso obravnavali, najverjetneje pa bodo 66 odstotno podražitev sprejeli takoj po novem letu in uveljavili s prvim februarjem. Tudi v Šmarju pri Jelšah bodo predlog stanovanjske skupnosti uvrstili na dnevni red seje izvršnega sveta šele po novem letu, skupnost pa predlaga podražitev celo do 85 odstotkov.

V Celju so predlog stanovanjske skupnosti za 66 povišanje stanarin

obravnavali včeraj na izvršnem svetu, vendar zaradi zaključka redakcije odločitve nismo mogli pravočasno uvrstiti v sestavek.

V Laškem je stanovanjska skupnost izvršnemu svetu predlagala »le« 45 odstotno povišanje stanarin, izvršni svet pa je s tem soglašal. Pravzaprav so le v občini Velenje zavrnili predlog za 66 odstotno podražitev in se odločili, da stanarine podražijo postopno. Tako se bodo januarja odločili, ali s prvim februarjem podražijo stanarine, že zdaj pa so rekli, da podražitev nikakor ne bo smela preseči 50 odstotkov. Razliko do sedaj predlaganega povišanja stanarin v republikli pa bodo dokončno uveljavili šele aprila ali maja.

BRANE PIANO

Še brez sprememb

Izvršni svet in zbornica o Emu

V Emu bodo morali v najkrajšem času ponuditi sprejemljivejšo rešitve, sicer se lahko firmi obeta tudi ukrep družbenega varstva, so poudarili v izvršnem svetu skupščine občine Celje, kjer so obravnavali dopolnitev prelomno kriznega programa. O tem, ali Emov proizvodni program prenese nadaljnje zadolževanje, pa so govorili tudi v izvršnem odboru medobčinske

gospodarske zbornice Celje.

Tudi dopolnjen prelomno krizni program, ki so ga Emovci dali izvršnemu svetu, ne ponuja pravih rešitev. Dopolnitve na področjih t. z. ženja, v energetski opremi in pri programu orodij in naprav namreč ne zagotavljajo, da bo firma dobila potrebnih 11 milijard dinarjev.

Emo sicer rabi razvojne rešitve in tudi drugačno trženje, vendar pa najprej rabi kratkoročne finančne rešitve. Če tega ne bodo zagotovili v kratkem, si lahko obeta ukrep družbenega varstva.

S problemi Ema so se seznanili tudi v izvršnem odboru MGZ Celje, kjer so največ pozornosti namenili temu, ali sedanji in napovedani programi Ema prenesejo nadaljnje zadolževanje. Pravega odgovora, na osnovi katerega bi se tudi v banki lažje odločali, ni bilo, dogovorili pa so se, da se na to temo v najkrajšem času na skupni seji sestanejo zbornica, republiško splošno združenje kovinske industrije ter predstavniki Ema. Skupno naj bi ugotovili, ali programi Ema dajejo perspektivo.

RP

Državna odlikovanja učiteljem

S podelitvijo državnih odlikovanj delavcem v vzgoji in izobraževanju laške občine se je zaključilo delovno obeleževanje 10-letnega skupnega dela šol in vrtcev v delovni organizaciji VIO Laško.

Minuli teden je vse predstavnike, ki so odgovorni za področje vzgoje in izobraževanja v laški občini sprejel predsednik občine Jože Krašovec. Spregovorili so o dosežanih izkušnjah in se dotaknili tudi materialnega položaja delavcev v šolah.

To je bila tudi priložnost, da so štirim delavcem podelili državna odlikovanja. Jože Majcen iz Laškega je prejel Red dela z zlatim vencem, Anica Perše iz Rimskih Toplic Red republike z bronastim vencem, Jožica Ratej iz Laškega in Ivan Leskovšek iz Radeč pa Red dela s srebrnim vencem.

VLADO MAROT

Sejmi rešujejo rekreacijo

Z njimi Zavod ŠRC Golovec vse bolj pokriva stroške negospodarskih dejavnosti

Športno rekreacijski center Golovec v Celju so pred dvanajstimi leti oblikovali predvsem zaradi športno rekreacijske dejavnosti. Ze od začetka je bilo jasno, da tako kot ostali tovrstni centri stroškov ne bo mogel pokrивati sam, zato so v občini tudi podpisali družbeni dogovor, po katerem pokriva del stroškov Zavoda. Zaradi strmeje rasti stroškov od rasti sredstev po družbenem dogovoru pa je Golovec vse bolj prisiljen pokrивati izgubo pri negospodarskih dejavnostih z dohodki gospodarskih, pri katerih imajo sejmi osrednje mesto. Nadaljnji razvoj sejske dejavnosti tako postaja za Zavod Golovec nuja.

Tudi poslovno leto 1988 bo Zavod, po besedah direktorja Mitje Pipana, zaključil brez izgube predvsem po zaslugi gospodarskih dejavnosti. V devetih mesecih je pri športnih, zabavnih in drugih negospodarskih dejavnostih zmanjkalo 450 milijonov dinarjev. Po družbenem dogovoru je za te dejavnosti občina prispevala 190 milijonov dinarjev, vse ostalo je moral Golovec pokriti iz gospodarskih dejavnosti. Zanimiv je

podatek, da so z denarjem po družbenem dogovoru lahko leta 1985 pokrili 63 odstotkov stroškov negospodarskih dejavnosti, letos pa le še 36 odstotkov.

Razumljivo je, da se zato v Zavodu Golovec vse bolj usmerjajo v gospodarske dejavnosti. Prihodnje leto bodo skupaj z Zvezo obrtnih združenj Slovenije in Splošnim združenjem drobnega gospodarstva Slovenije, s katerima so podpisali samoupravni sporazum, pripravili pet sejmov. Osrednji ostaja Mednarodni obrtni sejem kot splošna predstavitev izdelkov obrti in za obrt. Pomembnejše mesto kot doslej naj bi dobil pomladanski sejem, ki ga nameravajo obogatiti s specializiranimi ponudbami, sejem Vse za otroka bodo skušali razširiti v jugoslovanski in mednarodni prostor, sejem Ideja pa predvsem z inovacijami s področja obrti. Prihodnje leto bodo tudi prvič pripravili sejem alternativne medicine. Dogovorjeno je, da bo to edini tovrstni sejem v prostoru Alpe-Jadran. Zavod Golovec pa namerava poleg teh petih sejmov sam pripraviti še dva: sejem Zima in novolet-

ni sejem, ki pa sta oba samo območna.

Ob sejmih pa bodo v Zavodu Golovec poskušali še drugače razširiti svojo gospodarsko dejavnost, tako da bi čimbolje izkoristili svoje prostorske in kadrovske zmogljivosti. Zamisli jim ne manjka, o pripravljenem konceptu razvoja Zavoda pa bo razpravljala tudi celjski izvršni svet.

MILENA B. POKLIČ

Bo Savinja Laško samostojna?

V tozdu Savinja Laško celjskega gostinskega podjetja delavci danes z referendumom odločajo ali se bodo ločili od gostinskega podjetja Celje in postali samostojna delovna organizacija v okviru sozda Merx.

Če referendum uspe, potem bi se tozdu Savinja osamosvojil s 1. januarjem.

Ker pa je še vrsta nerešenih problemov in odnosov med tem za sedaj še tozdom in delovno organizacijo - predvsem so to krediti, ki jih je delovna organizacija nakazovala tozdu za kritje izgub v času brezuspešne sanacije je skupščina občine

Laško podprla predlog Pivovarne Laško, da temu tozdu priskoči na pomoč laška družbenopolitična skupnost. Takšna odločitev je umestna predvsem zato, ker se zaradi poravnave obveznosti do delovne organizacije in nujnih investicij, ki so jih imeli v zadnjem času, da so lahko gostinsko ponudbo spravili na dostojno raven, lahko začasno znajde v finančnih težavah. To pa bi lahko ogrozilo pogumno in odločno zastavljen razvojni program gostinstva v Laškem, katerega nosilni člen je prav tozdu Savinja s hotelom Savinja in Humom.

VVE

Radeška Kora bolje posluje

Prvi uspehi sanacije in obelavnih načrti

Radeška tovarna konfekcije Kora ima podobne težave kot večina tekstilcev pri nas - zastarelo opremo, nizko akumulativnost in slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Tovarna sicer še ni zabredla v rdeče številke, zato pa je njena akumulacija tako nizka, da se je že poleti znašla na dnevnem redu seje laškega izvršnega sveta, na nedavni seji pa so ponovno pretresli njeno poslovanje in učinke kratkoročnih ter perspektivnost dolgoročnih načrtov.

Devetmesečni rezultati kažejo, da se v Kori že obrača precej na bolje. Med najpo-

Laški izvršni svet je sanacijski program Kore v celoti podprl, hkrati pa obljubil, da se bo vključil in Kori pomagal iz likvidnostnih težav.

membnejše uspehe lahko štejejo, da so se zmanjšali stroški v celotnem prihodku, hkrati pa so kar za 44 odstotkov zmanjšali zaloge surovin in s tem tudi znatno zmanjšali likvidnostne težave. Začeli so tudi zmanjševati dobave kupcem, ki neredno plačujejo, pričeli pa so sode-

lovati z zasebnimi trgovinami (zaenkrat s sedmimi). Precej se je povečala tudi prodaja v njihovi industrijski prodajalni v Radečah, zato so podaljšali odpiralni čas in zaposlili še enega prodajalca. Organizirali pa so še oddelek, v katerem izdelujejo ekskluzivne modele (manjše serije) in predelujejo ostanke materialov in izdelkov za sprotno prodajo v industrijski prodajalni. Zaradi pomanjkanja trajnih virov obratnih sredstev so hkrati zmanjšali tudi proizvodnjo na terenu.

Vsi ti ukrepi so, kot rečejo, že dali prve vzpodbudne rezultate, dolgoročno pa Kora ne more postati uspešno podjetje, če ne bo posodobila opreme. Najtežje bo seveda najti denar, na seji laškega izvršnega sveta pa so kot možnosti omenjali republiška sredstva za razvoj, združevanje sredstev in tuja vlaganja. Hkrati naj bi vso proizvodnjo preselili na eno lokacijo in izboljšali organizacijo dela. Če bodo uspeli še izboljšati kadrovsko strukturo zaposlenih, potem tudi načrtovana usmeritev v izvoz ne bi smela biti vprašljiva.

Kar pa prodajo doma tiče,

bodo še naprej zmanjševali dobave kupcem, ki so slabi plačniki, hkrati pa naj bi odprli še nekaj industrijskih prodajaln v krajih, kjer sedaj slabo prodajajo svoje izdelke. Najprej bodo poskušali v Brezicah, na Jesenicah, v Skofji Loki in Metliki.

S. ŠROT

Bavčar v Titovem Velenju

Prejšnji torek se je pogovor za Igorjem Bavčarjem v Domu kulture v Titovem Velenju udeležilo okoli 450 občanov, pogovor pa je povezoval Vane Gošnik. Bavčar, predsednik Odbora za varstvo človekovih pravic, ni povedal nič takega, kar ne bi bilo javnosti znano že iz odborovih sporočil javnosti.

BP

Ni mogoče bolj varčevati

V vseh treh vzgojno-varstvenih organizacijah v Celju so se morali že pred leti prilagajati novim razmeram z vse manj denarja, letos pa so se lotili še nekaterih v skladu z usmeritvami o kriznem prestrukturiranju družbenih dejavnosti. Poročilo o tem so pripravili tudi za delegate skupščine skupnosti otroškega varstva.

Ugotavljajo, da je v vseh treh organizacijah skupno skoraj 3500 otrok, ki so vključeni v dnevno varstvo in več kot 600 otrok, ki obiskujejo programe v krajevnih skupnostih in skrajšano pripravo na šolo. Zanje skrbi 438 zaposlenih. Število otrok v nekaterih oddelkih upada,

vendar so še vedno zasedeni preko normativov.

Med ukrepi, ki naj bi racionalizirali poslovanje, so se letos lotili takšne organizacije dela, da pokrijejo dnevno odsotnost z dela brez nadur. Vzdrževalna dela opravljajo s pomočjo staršev, delavci pa sami izdelujejo pohištvo, oblačila za dojenčke, posteljnino, igrače... Računajo, da je finančni učinek tako opravljenega dela lani in letos znašal 35 milijonov dinarjev. K temu so dodali še skrajševanje poslovnega časa v nekaterih enotah, kjer je bilo to v dogovoru s starši mogoče. Kljub temu pa večina enot še vedno posluje po deset ur in več na dan. V zadnjem času so morali krčiti

tudi število zaposlenih. Tako vsak oddelek nima svoje varuhinje, nekatera dela in naloge pa so združili. Pri vsebinskih spremembah pa velja omeniti zlasti uvedbo interesnih dejavnosti za otroke, ki jih sofinancirajo starši in doslej deluje že 30 različnih dejavnosti. Ponudili pa bodo tudi popoldansko in večerno varstvo na domu, dietno prehrano za šolarje in sposojanje otroške literature. Vse to naj bi tudi omogočilo pridobivanje dodatnih sredstev za ohranitev sedanje ravni predšolskega varstva v občini. Bojijo se namreč, da bodo nadaljnje racionalizacije posegle v obseg in kakovost dejavnosti.

TC

KOMENTIRAMO

Kjer je dim...

Kjer je dim, je tudi ogenj. Je v razpravi na izredni seji predsedstva odbora OO RK Celje v preteklem tednu v Celju, zelo prizadeto izjavila ena od delegatk, ki kot aktivistka Rdečega križa dela na terenu več kot petdeset let. Tudi reakcija ostalih delegatov je bila podobna, »bomba v srce« kot je dejala vsemu skupaj terenska delavka, ki ne more verjeti kaj se zadnje čase dogaja v OO RK Celje.

Omenjeni izredni sestanek je bil sklican iz več razlogov, predvsem pa zato, da se osvetlijo nepravilnosti in notranja nasprotja v tej sicer že po svojem poslanstvu humanitarni organizaciji. Ogenj na sicer tlečo žerjavico že več let neurejenih medsebojnih odnosov v tem društvu, je priloilo pisanje v časopisu Delo, ki odkriva nepravilnosti v organizaciji RK v Celju.

Očitki so različni in veliko jih je. Naj bi šlo za nelegitimno izvoljene organe na junjski seji, kjer naj bi bile delegatske poverilnice potvorjene, honorarji nepravilno iz-

plačani, akti nezakoniti, delovno mesto strokovnega delavca neopredeljeno, itd.

Disharmonija ljudi, ki delajo v organizaciji RK v Celju, traja že dalj časa in posameznikom prepuščamo oceno ali gre za rivalstvo ali za mnenje strokovnjakinje, ki se ne strinja z volunterskim delom v tej organizaciji, kjer dela (po mnenju nekaterih mimo ostalih članov, čeprav so jo želeli pritegniti v svoj tim).

Takšni skaljeni odnosi niso v prid organizaciji sami in kaže, da nekatere samoupravne nepravilnosti v njej (o njih je podal svoje mnenje tudi občinski inšpektorat, nanj pa je tudi že vložena pritožba) so bile samo povod, da je prišlo do razčiščenja v javnosti in na zadnji seji (22. 12. 1988).

Na njej so delegati stoočstotno izglasovali zaupnico ponovno izvoljenemu vodstvu RK v Celju ter ga zadržali, da se uredijo notranji spori, da se odgovori javnosti, ki je zgubila zaupanje v Rdeči križ. Zigosane ali ne zigosane poverilnice so po mnenju delegatske le iskanje dlake v jajcu, formalnosti, ki javnost odvrtačo od prave resnice: nesoglasja v OO RK Celje močno škodijo njemu ugledu ne samo v Celju kajti ogrožena je njena temeljna vrednota - solidarnost, ki se tu kaže navznotra in navzven.

Za organizacijo samo, za prostovoljne terenske aktiviste v krajevnih organizacijah Rdečega križa, je to klofut za njihovo delo, morala pa biti vsaj obliž. Temu primetne so bile tudi njihove reakcije. Bili so prizadeti, čeprav so zaupanje v občinsko organizacijo RK v Celju ponese s seboj. Dvomi in nepravilnosti v njej pa še vedno obstajajo in veliko bo še napreda, da bo ogenj pogasjen.

Bojimo se, da iskrice po pepelom še tlijo. ZDENKA STOPAL

Ljudje so zaskrbljeni

Ob gradnji HE Vrhovo se pojavljajo težave

Hidroelektrarno Vrhovo gradijo po programu in če v bodoče ne bo kakšnih večjih težav, jo bodo končali do leta 1991, kot so tudi načrtovali.

Vendar se ob gradnji pojavlja v zadnjem času vrsta problemov, zaradi katerih so prizadeti predvsem Vrhovčani. O teh je bilo govora tudi na seji zborov občinske skupščine Laško, izhodišča pa so bila zajeta v poročilu odbora za spremljanje izvajanja odloka o lokacijskem načrtu HE Vrhovo. Predsednik komisije, ki je po oceni delegatov upravičila svojo funkcijo, je Roman Matek, predsednik ISSO Laško.

Problemi so se začeli ob začetku postopka za melioracijo Vrhovskega polja. Pokazalo se je, da niso usklajeni projekti za hidromelioracije, rekonstrukcijo ceste skozi Vrhovo in grad-

nje jezcu oziroma jezovnega desno obrežnega nasipa. Glavni problem pa so zaledne in hudourniške vode, ki jih po obstoječem načrtu ne bo mogoče v celoti ukrotiti. Tudi še ni znano, kako bo z oskrbo pitne vode, kdaj bo usposobljen »mrtvi« rokov Save za kmetijsko proizvodnjo in še kaj bi se našlo.

Skupno vsem tem problemom pa je to, da jih izvajalci posameznih programov rešujejo vsak zase, brez povezave in prave koordinacije dela, ne ozirajoč se na potrebe in lastnino občanov.

Prav zato je odbor že junija predlagal tehnično koordinacijo za enotno in usklajeno reševanje vseh teh problemov v sodelovanju s prizadetimi krajanji a za zdaj ni sredstev za financiranje te koordinacije. Kakorkoli, enako zah-

tevo so zapisali tudi med sklepe pone-deljkove seje skupščine.

Delegate je zanimalo tudi, kako je z gradnjo čistilnih naprav. Konkretnega odgovora na to vprašanje niso dobili razen ugotovitve, da nihče več ne razume kakšno politiko prioritete in financiranja vodi Zveza vodnih skupnosti, kajti po obstoječih podatkih je bilo bore malo narejenega za to, da bo Sava ob pričetku obratovanja HE Vrhovo bistveno čistejša. Zato so delegati zahtevali, da se na eno prihodnjih sej skupščine da na dnevni red tudi ta problematika.

Zal se je ob gradnji te prve v verigi savskih elektrarn pokazalo tisto, česar so se ljudje najbolj bali, da bodo namreč vsi, ki posegajo v to okolje, gledali zgolj svoje posamične interese ne oziraje se na potrebe ljudi in probleme, ki jim jih povzroča tako velik in vsestranski poseg v okolje, kot je gradnja hidroelektrarne. Sprašujejo se tudi ali so mar res dolžni sami reševati te probleme in nositi posledice objekta, ki je konec koncev investicija širšega družbenega pomena.

Izvolili so novo vodstvo

Preobrazba dela šentjurske mladine

Na volilno-programski konferenci šentjurskih mladincev so prejšnji četrtek izvolili za novega sekretarja Darka Cerovskega in za predsednika Danila Matuža. Ob tem so sprejeli poročilo o delu mladinske organizacije v letu 1988 in določili programske smernice za leto 1989.

Na konferenci so ugotovili,

da mladinska organizacija ni več zgolj nekakšen dekorativni organ, ki nima nikakršnega vpliva na odpiranje in razreševanje aktualnih družbenopolitičnih vprašanj. Na tem področju so pripravili več strokovnih razprav, kjer so oblikovali predloge za reševanje različnih gospodarskih težav šentjurske občine, pozornost so posvetili

tudi ekološkim vprašanjem in razvoju turizma na njihovem območju. Podali so tudi cel kup predlogov za pospeševanje kmetijstva, v ta namen so organizirali kmetijsko-raziskovalni tabor v Šentvidu pri Planini, in ustanovili prvo maloprodukcijsko enoto industrijske elektroneke na šentjurskem območju.

Delegati so bili zadovoljni z delovanjem občinske konference, precej kritik pa je bilo izrečenih na delo organov ZSMS v krajevnih skupnostih in ozidih.

Janez Kukovič, sekretar OK ZSMS Šentjur, ki mu v naslednjih dneh poteče mandat, je dejal, da se je tudi šentjurska mladina konstruktivno vključila v preno-vo dela slovenske mladinske organizacije, pri tem pa so ves čas upoštevali specifičnosti, ki izhajajo iz njihovega okolja.

Novo vodstvo je pripravilo svoj program, ki zajema poleg vključevanja v aktualno družbenopolitično dogajanje, nekaj več pozornosti tudi preživljanju prostega časa mlajše generacije. Več energije nameravajo posvetiti tudi vprašanjem ekologije in ustanavljanju novih maloprodukcijskih enot.

VOJKO ZUPANČ

Ob dnevu JLA v Laškem

Slavnostni koncert Godbe na pihala iz Laškega in program OK ZSMS Laško je v laško zdravilišče privabil delovne ljudi in občane na osrednjo občinsko proslavo v počastitev dneva JLA. Ob tej priložnosti so podelili več priznanj.

Priznanje Republiškega sekretariata za LO so prejeli Franc Hiršelj med posamezniki, od društev Radio klub Laško med delovnimi organizacijami pa TOZD PGM iz Zidanega mosta. Podeljeno je bilo tudi državno odlikovanje Milanu RADOSAVLJEVIČU iz Laškega, ki je prejel Red za vojaške zasluge s srebrnimi meči.

Občinski štab za TO je prejel posebno priznanje, kot najboljši štab v Zahodno štajerski pokrajini. Pohvalo republiškega komandanta za TO SR Slovenije so izročili Francu Kapunu in Blažu Kravoglu, pohvalo komandanta za TO v Zahodno štajerski pokrajini pa so prejeli: Štefan KELENC, Ferdo MEDVED, Darko ŽNIDARSIČ, Florjan KRPIČ in Karel BARIČ. Podelili so še 28 pohval komandanta za TO občine Laško, 14 knjižnih nagrad in sedem zahval DO in občanom za sodelovanje pri uresničevanju njihovih nalog s področja TO.

VLADO MAROT

Sociala Zgornjesavinjčanov

Zaradi gospodarskih težav, konca polne zaposlenosti v občini Mozirje in padca življenjskega standarda se bo število socialno ogroženih povečevalo tudi v tej občini.

V socialnih strokovnih službah pričakujejo tudi porast iskalcev prve zaposlitve, delavcev, ki iz različnih razlogov niso pridobili dovolj delovne dobe za pokojnino in povečanje števila težje zaposljivih oseb, ki se zaradi večanja nezaposlenosti vse težje zaposlijo.

V občini Mozirje prejema denarno pomoč kot edini vir preživljanja, v znesku 155 tisoč din v povprečju 25 občanov. Denarno pomoč kot dodatni vir preživljanja prejema v povprečnem znesku 68 tisoč din, 69 občanov. V prvih desetih mesecih je 81 občanov prejelo enkratno denarno pomoč v povprečju 88 tisoč din. Upravičencev dočasne, praviloma 3-mesečne pomoči v povprečnem znesku 75 tisoč din je bilo 16.

B.J.

IZJAVE, MNENJA...

Dr. Manca Košir, docentka na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo na predavanju: Popestritev obveščanja v združenem delu v Indok centru v Celju.

»V naši družbi veliko govorimo o socializmu po meri človeka, vendar več govorimo o merah, manj pa o človeku. Glasilo v delovni organizaciji bi moralo več pozornosti nameniti prav človeku.

Ljudje ne bodo imeli denarja, da bi kupovali vse dražje časopise, več bodo poslušali radio in gledali televizijo. Bolj bodo prebirali tudi glasila delovnih organizacij, ker so »zastonj«. Tu je velika priložnost za glasila v združenem delu.

V današnjih časih ni več dobro reševati stvari z revolucijo. Časi so se spremenili. Vse naše aktivnosti moramo usmeriti v evolucijo. Počasi. Danes naredimo sled tu, drugič tam in iz tega bo kmalu nastala pot.«

SVET MED TEDNOM

Piše Slobodan Vujanović

Leto preobratov

Za iztekajoče se leto 1988 so si politični analitiki po vsem svetu edini, da je bilo leto, v katerem ciniki in pesimisti niso prišli na svoj račun. Toliko je bilo pozitivnih presenečenj in, lahko bi dejali, zgodovinskih preobratov, da jih je v tem kratkem zapisu moč le skopo nanizati.

Na moč ugodni vetrovi v svetovnem političnem ozračju so bili zlasti v znamenju krepkega izboljšanja odnosov med velesilama. Dve podobi, ki sta obšli svet, jih simbolično prikazujeta: govora ameriškega predsednika Ronalda Regana pod Leninovo bisto in sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova pod očesom kipa svobode v New Yorku; drug zgovoren simbol je bila skupna sovjetsko ameriška akcija reševanja dveh vklenjenih kitov v ledovju Aljaske.

Ko sta si odhajajoči predsednik Reagan in Gorbačov letos dvakrat podala roke (v Moskvi in New Yorku), sta bila to več kot protokolarna pozdrava mož, ki sta prišla v zgodovino po prvem sporazumu med velesilama o odpravi dela jedrskih arzenalov. Reagan, ki se je svoj čas (še med prvim mandatom) »proslavil« z oklicanjem Sovjetske zveze za »imperij zla«, zapuša politično prizorišče prepričan v iskrenosti Mihaila Gorbačova in njegove daljnosežne politike perestrojke, in prepričan tudi, da se je začelo novo obdobje odnosov med velesilama. »Glasnost« je pri tem prispevala nekaj zgodovinskega: ne le, da je Moskva končno odpravila enega največjih političnih anahronizmov naše dobe in »sprostila eter« za radijske valove zahodnih postaj na sovjetskem ozemlju, marveč je celo dolgo kritizirani Glas Amerike odprl predstavništvo v Moskvi.

Zbliževanje Moskve in Washingtona je sprožilo pravcato verizno reakcijo razpletov v številnih kriznih žariščih, četudi se stvari še zdaleč ne odvijajo brez težav. Začelo se je z ženevskim sporazumom o Afganistanu in umikom sovjetskih čet iz te države po dobrih osmih letih. Če bo šlo po načrtih, ne bo do 15. februarja 1989 v Afganistanu niti enega sovjetskega vojaka več. Tudi Vietnam se je začel umikati iz Kampučije, svoje vojake pa bosta po nedavnem sporazumu umaknili tudi Kuba iz Angole in Južna Afrika iz Namibije. Sklenjeno je bilo vsajčasno premirje v »neskončni« vojni med Irakom in Iranom.

Med na videz manj dramatičnimi, a nedvomno pomembnimi premiki sta tudi sovjetsko-kitajsko zblizevanje (Mihail Gorbačov in Deng Xiaoping naj bi se sešla še v prvi polovici naslednjega leta), po obisku indijskega premiera Radživa Gandhija v Pekingu pa je pričakovati tudi odtajanje odnosov med azijskima velikankama, sprtima vse od obmejnega spopada leta 1962. Za vročo indijsko podcelino je pomemben tudi političen preobrat v Pakistanu po smrti diktatorja Zia Ul Haka in izvolitvi prve premierke v kaki islamski državi - Benazir Buto. Karizmatična Benazir se bo v Islamabadu v teh dneh sešla z Radživom Gandhijem.

Do temeljitega zasuka je prišlo tudi na Bližnjem vzhodu, potem ko so Palestinci razglasili svojo državo na zasedenih ozemljih. Voditelj PLO Jaser Arafat je nato na zasedanju generalne skupščine OZN priznal državo Izrael, se odpovedal terorizmu in pozval k mednarodni mirovni konferenci o Bližnjem Vzhodu. Izraelu je vzelo sapo, ko je Washington sporočil, da po tem Arafatovem nastopu stopa v dialog s PLO. Izraelski jastrebi so zdaj pritisnjeni ob zid in pogajanja s Palestinci se zde le še vprašanje časa.

Nekatere črne napovedi ekonomistov za letošnje leto se niso uresničile. Tako borzni pretres ob koncu leta 1987 ni vodil v svetovno recesijo, protekcionizem pa ni dosegel napovedanih razsežnosti. Zahodna Evropa se zdi nezadržno na poti v nekdanjo utopijo - skupnost držav brez meja z bistveno drugačno vlogo Evropskega parlamenta. Do leta 1992 ni več daleč.

Leto 1988 so zaznamovale tudi burne spremembe v številnih socialističnih državah. Skoraj vsako je zajel val perestrojke in marsikje ob poskusih reform v politiki in gospodarstvu ne manjka »porodnih krčev«. Na Kitajskem so uvedli delničarstvo, na Madžarskem utrlj pot večstrankarskemu političnemu sistemu, nekdanji tabuji padajo kakor domine...

Da pa podobe sveta v tem letu ne bi pretirano idealizirali, se pomudimo tudi pri senčni plati. Če je armenska katastrofa po eni strani dvignila val solidarnosti po svetu, je opozorila tudi na človekovo malomarnost - ljudi so naseljevali v zgradbe, kakršnih na potresnem območju ne bi smeli graditi. Več kot malomarnost pa je vzrok za katastrofalno onesnaževanje okolja po vsem svetu. Nenevadne klimatske spremembe, delovanje tako imenovane učinka tople grede, tanjšanje ozonskega ščita v ozračju in luknje v njem, jedrsko onesnaževanje, odmiraenje gozdov, kisli dež... Ali vse to ni dovolj, da se človeštvo zave, da s takšnim odnosom do okolja, narave, koplje jamo samemu sebi?

In kako se je v tem letu s svojo vlogo in podobo v svetu odrezala Jugoslavija? Zal smo se predstavili v kaj slabi luči, in prej dodatna težava kot prednost za Jugoslavijo je, da so nas v tem času nevrščeni izbrali, da prihodnje leto spet gostimo sestanek na vrhu. Kajti stolpce časopisov v svetu smo skozi vse leto polnili z vse bolj alarmantnimi gospodarskimi kazalci (300-odstotna inflacija v evropski državi se sliši kot »saj ni res, pa je«), ki so se jim pridružile socialne in nacionalne napetosti. Za nameček se je zvrstilo še nekaj diplomatskih afer - zaprtje našega konzulata v avstralskem Sydneyu in izgon treh avstralskih diplomatov iz Beograda, razkritje »jugoslovanske zveze« pri nečednih poslih v Chicagu, zdaj pa se po nepotrebnem dajemo z radikalno stranko, kakor da bi bil njen kongres pri nas konec sveta.

Skratka, leto 1988 je imelo glede na svetovne politične tokove za Jugoslavijo nasproten predznak. Morebiti pa smo se pri tem vsaj streznili in se pričakovanih treh reform ne bomo šli le na papirju, temveč zares. V tem primeru utegnemo začeti v naslednjem letu loviti korak s svetom.

BP

Uspeh domačega znanja na tujem

V decembrskih dneh se so monterji Gradnje iz Žalca poprijeli z zahtevnim delom v vzhodnonemškem mestu Auerbach.

Pričeli so montirati petinštirideset metrov visok, profostoječ, troslojni montažni dimnik. Investitor Limex iz NDR in pa inženiring Rudin, sta to zahtevno nalogo zapala prav strokovnjakom in delavcem Gradnje, ker imajo na tem področju pri nas v Jugoslaviji največ izkušenj, pa tudi v tujini so se svojim delom že večkrat uspešno izkazali. Tehnologija montaže ter vsi elementi dimnika so plod domačega znanja. Kar enajst vlačilcev kopske Intereurope je bilo potrebnih, da so orjaški dimnik dostavili na mesto montaže. Temeljite predhodne priprave pa so bile potrebne za sedem monterjev in vodjo montaže Marka Schmidta, saj je v tem času na severu Evrope temperature vsako-odstotno spuščajo krepko pod ničlo in montaža pod takimi pogoji ni prav nič enostavna. Tehnologija so morali prilagoditi prav tem nenavadnim pogojem. Vendar se monterji žalske Gradnje prav teh prednovoletnih dneh uspešno spopadajo s tem orkonom, ki se dviga meter za meter v nebo. Predvidevajo, da bodo z delom končali do koncu januarja prihodnjega leta in da bodo slavili še eno uspešno delovno zmagoto, ki jim jo lahko zavida marsikdo doma in na tujem.

L. KORBER

Kapital brez podjetniškega duha pomeni uničenje premoženja

Tednikov intervju s Haroldom Karnerjem iz celjskega Aera

Vse več je zahtev, prihajajo pa predvsem iz Slovenije in Hrvaške, da programe ukrepov ekonomske politike Zveznega izvršnega sveta ne bi smeli sprejeti. Ob tem ne gre le za sporen proračun, temveč predvsem za to, da tudi v bodoče reforme na osnovi dosedanjih predlogov ne bo mogoče izpeljati v celoti. O novostih v zakonodaji, o tem, kaj prinašajo in o drugih, predvsem trenutno najbolj aktualnih gospodarskih vprašanjih smo se pogovarjali s Haroldom Karnerjem, pomočnikom glavnega direktorja Aera, zadolženega za področje financ. Harolda Karnerja smo kot finančnega strokovnjaka izbrali predvsem zato, ker je ravno na tem področju v zadnjem času precej odprtih vprašanj.

NT: Konec decembra je, to pa je že čas ko bi vi in vaši sodelavci v Aeru morali vedeti, kaj boste počeli prihodnje leto. Kakšne so praznopravne osnove za kratkoročno in dolgoročno načrtovanje bodočnosti? Pravijo, da je četrti osnutek Zakona o podjetjih katastrofa, da Zakon o zunanjetrgovinskem prometu ne spreminja skoraj nič, itn. So torej dane možnosti za načrtovanje?

Karner: Omejil bi se predvsem na institucionalne zakone, pri čemer pa nam zakon o podjetjih, ne vem sicer kakšna je ta zadnja spreminjena izdaja, omogoča določene spremembe. Sicer pa smo se mi, na glede na zakonodajo, vse leto pripravljali na referendum o združitvi dveh kemijskih tozdov v enega. O tem se bomo odločali konec tega meseca, to pa naj bi bila nekakšna prva faza prestrukturiranja organizacije, ki pa še zdaleč ne bo omogočala vsega, kar nameravamo narediti. Želimo se namreč bolj prilagoditi trgu, racionalizirati poslovanje ter ustvariti pogoje, da bomo vedno vedeli, kje smo v primerjavi s konkurenco.

Zakon o podjetjih nam na nek način omogoča, če seveda ne bo prišlo do nerazumevanja v lastni hiši - do česar pa lahko pride v vsaki "familiji" - da bomo mimo regulative države in vpletanja SDK lahko imeli takšen notranji obračun, kot ga želimo imeti. Doselej smo ga imeli po tozdih, ki so bili homogeni le v tehnološkem, ne pa v produktnem smislu. Kot izrazito rigidne tvorbe, ki se z menjavo produktov niso spreminjale, so bili tozdi zavora razvoju, zato želimo iz štirih tozdov ustvariti podjetje, v katerem bomo iz motivacijskih razlogov oblikovali manjše enote, ki bodo znotraj samostojne, navzven pa le toliko, kolikor bo to potreboval proizvod. Še bolj pomembni so pri tem informacijski razlogi, ker bomo morali biti pripravljani na naglo spreminjajoče se okolje.

NT: Gre torej predvsem za notranji obračun. Pa so dani vsi pogoji, da to naredite?

Karner: Zakon o podjetjih to omogoča. To, da bo podjetjem prepuščeno nekaj več svobode, je seveda dobra stran zakonodaje. Vse pa je seveda odvisno od uskladitve mnenj znotraj podjetja.

NT: Ostanimo še malce na makro ravni, saj so sedanje zakonske spremembe, vsaj po napovedih, žal še ne povsem tudi po vsebini, takorekoč prelomne. Je nekaj mesecev dovolj za izdelavo zakonov? Strokovnjaki so glede tega v dvomih?

Karner: Kar se reformnih sprememb tiče, smo pri nas prav smešni. Mnogi mislijo, da bo potem, ko si bomo čestitali novo leto, takoj vse drugače. A ne bo, v podjetjih se bo spremenil le datum in 3. januarja, ko pridemo v službo, bomo prav takšni, kot danes. Tudi če bi zakonodajo spremenili marca ali junija, ne vem če bi to prineslo takojšnje spremembe. Gre za proces, spremembo miselnosti.

Zal so v zakonu o podjetjih še vedno nekatere dogme. Kljub temu, da smo polni besed o deregulaciji, zakon občinski skupščini še vedno daje velikansko regulativno vlogo, s tem ko naj bi skupščina občine odločala o stečaju. Česa takega v zahodnem svetu ne poznajo.

Upniki pa tudi po novem ne bodo enakopravni. Tisti, ki mu gre slabo, mora namreč to javiti občini in banki, ne pa tudi ostalim upnikom. Kaj pa tisti, ki nima nič

bančnih kreditov, temveč le obveznosti do dobaviteljev? Ali obveznosti do dobaviteljev niso enake obveznostim do banke? Skratka, so zadeve, ki kažejo na to, da se nekatere zadeve lomijo, niso pa prelomljene.

Kolikor toliko pa je le prišlo do streznitve, ker se je nehala govoriti o zunanjetrgovinski zakonodaji, ki ni nič pomenila. Dobro je tudi, da se razpravlja o tujih vlaganjih. Dosti dolgo smo namreč tujcem lagali in je prav, da sprejmemo tak zakon.

Na osnovi institucionalnih zakonov se ne bo nič spremenilo prek noči. Drugo pa je vprašanje zakonodaje, ki se nanaša na tekoče poslovanje. Tu pa je položaj tak, da recimo niti ne vemo, kako bo s plačilnimi pogoji po novem letu.

NT: Skratka, reforma ne pomeni le geografske selitve, kot jo s prispodobno prehoda prek mostu obravnavajo nekateri. Vse, kar naj bi se rodilo novega, se mora zgoditi tu, kot pravite vi, znotraj Aera, oziroma če ostanemo pri prispodobni, na tem in ne na onem bregu?

Karner: Prav čudi me, kako smo Jugoslovani neobčutljivi, ko nas vlečejo za nos s podatki, da nam je standard padel le za 15 odstotkov. Mislim da je to samo zato, ker se primerjamo s tistimi, ki so slabi, če slabši od nas sploh še obstajajo. Kot kaže, so se namreč tudi ti odločili, da želijo biti boljši od nas. A tekmovali moramo z boljšimi, če ne želimo biti še slabši in konkurirati moramo z normalnim svetom. To pa pomeni biti hitrejši pri razvoju, kjer pa smo Jugoslovani in tudi naša firma izredno počasni. Potrebno je bistveno hitrejšo obnavljanje, za kar pa rabimo kapital. Problem je namreč skupaj spraviti že sto, dvesto tisoč dolarjev, kaj šele desetkrat višje številke, s katerimi pri investiranju nastopajo konkurenti.

NT: Ali je potemtakem kapital vzrok za prepočasne procese prenove v Celju. Kako nasploh gledate na prenovo celjskega gospodarstva, kjer se kljub velikim izgubam, nelikvidnosti in neperpektivnosti stvari ne razvijajo kot bi se morale. Kljub predimenzioniranosti, tehnološkim viškom itn. se z redkimi izjemami nihče ne upa narediti podobnega koraka kot pred leti Gorenje, ko so dali doberšen del režije v proizvodnjo. Gre morda le za vmesni čas, ker je pač toliko stvari v zve-

zi z bodočnostjo še nedorečenih, ali za kaj drugega?

Karner: Veliko kapitala brez podjetniškega duha pomeni uničenje premoženja. Mora torej priti do kombinacije med podjetništvom, torej želje po razvoju in tveganju, in denarjem, če ga je kaj. Nekaj časa ga je bilo v Jugoslaviji dovolj, pa smo ga žal zapravili.

Problem starih industrij pa je, da se uspravajo. Dokler je bilo mogoče prenašati probleme na širšo družbenopolitično skupnost, je še nekako šlo. Na to smo bili žal vsi v tej državi navajeni, tako da lahko sedaj ugotovljamo, da se 60 procentov narodnega dohodka pretaka iz žepa v žep. A žal ne tržno...

NT: In kje so še ovire, da stvari ne gredo naprej?

Karner: V veliki meri tudi v pomanjkanju konkretnega znanja, ki bi porajalo novo produkcijo. Mislim, da kadri obstajajo, a niso vključeni v proces.

NT: Tudi zato odhajajo drugam, v druge občine?

Karner: Najbrž. Ker so pač nekatera druga središča tako blizu, da omogočajo dnevno migracijo. Morali bi pravzaprav podrobneje proučiti, kaj se dogaja z mladimi, ki prihajajo iz šol.

NT: Dobra kadrovska analiza obstaja, a žal je tisti, ki bi jim lahko koristila, ne poznajo. A pustiva to. Kako gledate na trenutno najbolj aktualni problem v Celju, na Emo?

Karner: Soditi o drugih, ko imaš tudi sam določene probleme, ni hvaležno. Povsem konkretno stvari ne poznam, a na splošno velja, da je večina Emove proizvodnje namenjena široki potrošnji, vendar kot trajna dobrina, ki pa se ji ljudje v kriznih časih najprej odrečejo. Proizvodnja verjetno ni prilagojena tako hitro padajočemu standardu. Tisti, ki imajo denar, pa ne kupujejo emajla. Ne vem sicer, koliko uspejo izvoziti...

NT: 63 odstotkov posode?

Karner: Potem pa so zmogljivosti še vedno tako velike, da preostalega ne morejo prodati doma. Če je ta podatek točen, drugačne ocene ni mogoče dati. Vemo namreč, da Gorenje nima tako hudih problemov, četudi so njihovi izdelki z vidika ciklusa in vpliva standarda precej podobni.

NT: Ostaniva pri Aeru, kjer ste tudi v določenih težavah, pa četudi veljate vseskozi za dobro organizacijo. V zadnjem času ste že nekajkrat povedali zakaj - ker pač v južnejših delih naše države do terjatev, sploh pa tistih, ki jih povzročajo obresti, nimajo ravno najboljšega odnosa?

Karner: Kar se terjatev in finančne discipline tiče, se stvari spreminjajo že kar južno od Kolpe, saj so v Zagrebu veliki problemi. Nikakor pa mi zaradi tega nismo mogli ubrati smeri nekaterih slovenskih podjetij, ki so se lahko preusmerili izključno na prodajo v Sloveniji in v tujino. Tudi po Agrokomerčevi krizi se namreč v Aeru nismo potegnili nazaj in smo še naprej agresivno nastopali na domačem trgu. Pozitivno se je to odrazilo v prvem polletju, medtem ko je liberalizacija uvoza prinesla bistveno večjo konkurenco. To seveda tudi pomeni, kar sem rekel že uvodoma, da tudi mi nismo dovolj dobro pripravljeni na tekmo s svetom in da smo pač doslej še kar dobro živeli v zavetrju predpisov.

Kar pa se plačevanja tiče, se na celotnem jugoslovanskem tržišču položaj hitro slabša. Mi smo od približno 35 odstotne neplačane realizacije (v času 15 dni po zaključku obdobja) v zadnjih mesecih pri nekaterih tozdih že prišli do 85 in celo 90 odstotkov neplačane realizacije...

NT: Za kakšno številke gre?

Karner: Iz novembrske prodaje na domačem trgu imamo samo v celjskem delu 18 milijard din neplačane realizacije.

NT: In koliko je mesečna prodaja?

Karner: V novembru 25,33 milijarde dinarjev. Od tega je dve tretjini obresti, ki pa se v bistvu plačujejo le še preko sodišča. So izjeme, a zelo redke. Tisti, ki so pogruntali, da ugled firme ni važen, temveč učinek, ki ga iz tega dobijo, to zlorabljajo. Sodišča so počasna tudi zato, ker imajo tega preveč. Tako nam odprti tožbeni zneski rastejo in se v enem kvartalu že podvojijo. Zdaj imamo že za 5,5 milijard toženih, a še neizterjanih terjatev.

NT: Obeta pa se, če sklepamo po številnih napovedih in željah, tudi ukinitve revalorizacije za kratkoročne kredite. Kaj to pomeni?

Karner: Legalizacijo tega, kar se počenja sedaj...

NT: Pravzaprav me zanimajo posledice?

Karner: Ne bi rekel, da je to tako velik problem, kot ga vidijo tisti, ki so vseskozi navajeni, da jih družba vodi za roko. Gre za to, da bo treba to vpisati v pogodbe in narediti red.

NT: A v pogodbah to že imate?

Karner: Seveda, vendar če bodo znali tisti, ki so v tej družbi zadolženi za pravo, te zadeve urediti, potem ne bi smeli imeti večjih problemov. Pogodba je torej rešitev, če se istočasno sankcionira, sicer nič ne pomaga...

NT: in se znajdete v izgubi...?

Karner: Jasno, da je to lahko posledica, ker se ve, da je sistem obračuna takšen, da je vsak prirast neplačane realizacije pravzaprav čista izguba. Stroški so nastali, prihodka pa ni. Ampak samo prirast neplačane realizacije, ki je v kratkoročnem obdobju izguba. Če tega ne bomo uspešno zmanjšali, lahko pričakujemo težave pri obračunu. Ne bom pa kar rekel izgube, ker knjigovodstvo pozna tudi določene možnosti prenosa nekaterih ne čisto materialnih stroškov v bodočnost...

NT: Revalorizacija vsekakor ni vsem pogodu, sploh pa ni posebno koristna če ni splošna in popolna. Pojavljajo se tudi ideje o obračunskem dinarju. A zakaj ne dolar ali marka?

Karner: Samo zato, ker še nobena država ni priznala, da je zapravila svojo valuto. To je nekako tako, kot izguba nedolžnosti... Valuta, lasten denar, pa je odraz državnosti. Ideje o obračunskem dinarju pa seveda zgolj zato, ker je sedanji sistem zapleten, ker povzroča veliko računskih operacij in predvsem zato, ker zamegljuje jasnost obračuna.

NT: A preprosteje bi bilo uporabiti kar kakšno trdno tujo valuto?

Karner: V privatnem življenju delamo to vsi, v podjetjih pa si zatisakamo oči in si tega ne upamo delati...

NT: Obračunski dinar bi lahko kot mero vrednosti uporabljali tudi pri vrednostnih papirjih, denimo menicah, za katere lahko tudi slišimo govorce, da bodo

ukinjene. Zakaj pa lahko Zdravilisce Rogaska Slatina z obveznicami uspeva že sedaj?

Karner: Zato, ker so zraven denarske dajatve dali še naravnalno. To pa je skoraj tako, kot če bi obveznico natisnili v tuji valuti. Kaj en penzion v hotelu A kategorije bo čez leto in pol, ko zapade prvi obveznica, stal mnogo več kot danes... V Rogaski so, če sem še bolj konkreten, znali zavarovati svoje obljube plačanja z neko stvarjo, kjo ljudje sprejemajo. Seveda ni vsi, kajti vsi ne rabijo hotela A kategorije niti si ga ne morejo priuščiti...

Glede menic pa le to. Nismo jih pogruntali v Jugoslaviji in mislim da bi bilo prav, da jih tudi mi ne bomo odpravili.

NT: Gre torej tudi za vprašanje, kako do kapitala. Rogaska je le en primer?

Karner: Do kapitala seveda lahko prideš le iz prihrankov. Ni nujno, da le iz internih, v podjetjih. Do prihrankov prebivalstva iz drugih podjetij pa lahko pride predvsem z dovolj zanimivo ponudbo mimo bančnega sistema. Mimo bančnega sistema zato, ker imamo tako super kontrolni mehanizem v naših bankah, da banke ne plasmaje, pa čeprav je to denar občanov, obdavčujejo s tem ko zahtevajo obvezne rezerve z bistveno podcenjeno obrestno mero. Denar bi torej moral iti v tem primeru mimo bank in bančnih limitov, tako da se ne bi plačal davek na te plasmaje. Kljub vsemu pa je treba odpraviti še problem nezaupanja. Treba je verjeti da boš vloženi denar dobil nazaj. Kdor v to ne bo verjel, bo kupil avto, ga v glavnem imel v garaži in po treh letih prodal, ker je to bolj zanesljivo, pa čeprav neumna naložba.

NT: Kje potem ob tem potrebni zaupanju še vidite rešitev?

Karner: V bolj inovativnem delu, v redu na tržišču, v stabilnejših predpisih. Pa ne v tem smislu stabilnih, da bi bili betonirani desetletje, ker dinamična družba razvoja pač potrebuje spremembe, temveč zgolj v tem, da se ne bodo menjali tako pogosto kot sedaj. Pomembno je tudi pridobiti kapital. Ali znotraj hiše ali od tistih, ki imajo dobiček, pa v ozadju nimajo pametne investicijske namer. A ne s silo, z razvrednotenjem in tudi ne na osnovi sporazumov o združevanju dela in sredstev, na osnovi katerih nismo ničesar dobili, ampak le na osnovi realnega vračila tistega denarja, ki bi si ga sposodil.

NT: Projektov je malo, najlažji in tudi najučinkoviteje je za trenutno kapital oplajati na svem trgu?

Karner: Je in ni. Vendar je posojanje denarja na svem trgu bistveno boljše rešitev kot posojanje denarja preko banke, kajti če ni drugega, vam banka za 10 dni plača skoraj nič obresti. Ta sivi trg je torej nekaj od tega imel. Ker pa se pojmuje kot nezakonito dejanje, si moral imeti ob svem trgu cel kup fasad. Če si hotel denar komu posoditi, si moral imeti v ozadju neko drugo pravno dejanje. Menim, da je treba to legalizirati in normalno sprostiti. Če imam višek denarja, zakaj ga ne oplajal pri tistem, ki mi več p nudi?

NT: In za konec, kakšni so načrti Aera?

Karner: Kljub vsem težavam načrtujemo v povprečju 5 odstotno realno rast, v nekaterih tozdih celo 20 odstotno. Izvoz bi radi povečali za petino, četudi smo ga od lani na letos za 40 odstotke v načrtu imamo tudi nekaj nov programov, vsekakor pa je težje se želimo prestrukturirati, istveno premalno. Vse skupaj namreč ne omogoča obnove in v dvajsetih letih, kar pa je bistveno premalno, če hočemo moderizirati proizvodno strukturo.

RADO PANTEL
Foto: EDI MASNI

Podelili so nagrade Aera

Nagrade Aera so v delovni organizaciji Aero razpisali z namenom, da bi k sodelovanju privabili mlade strokovnjake, študente in dijake. Na slavnostni seji delavskega sveta, bila je 23. decembra, so podelili priznanja, nagrade in veliko nagrado Aera.

To je bil prvi tovrstni razpis v Celju in odziv je bil dober, ne samo iz Celja, temveč iz cele Slovenije.

Veliko nagrado Aera je prejel Marjan Zupanc, inženir kemijske tehnologije, za naloge z naslovom »Ugotavljanje reaktivnosti bentonitov z levko barvili«. Nagrade Aera so dobili Silva Zagoričnik, Dušan Macura, Bernarda Kramer, Boštjan Lanišnik, Peter Krajnc, Andrej Očepek, Oskar Selčan, Karmen Leitner in Lidija Maček. Nagrade so podelili za kemijsko, družboslovno in marketinško področje.

V Aeru menijo, da je razpis raziskovalnih nalog zelo dober način posodobljanja lastnega znanja. Tudi v letu 1989 pripravljajo ponovni razpis nagrad Aera in že sedaj vabijo k sodelovanju vse, ki jih takšno raziskovalno delo zanima.

JASNA RODÉ

Apatija ali nemoč delegatov

O Programu kulturnih dejavnosti v prihodnjem letu, o likovni dejavnosti v celjski občini, pa o oblikovanju sredstev za izvajanje programov družbenih dejavnosti za leto in še o čem bi morali obširneje spregovoriti delegati skupščine kulturne skupnosti Celje, ki pa je zaradi nesklepčnosti zbora uporabnikov 21. decembra odpadla. Očitno se združene delegacije niso pravočasno sestale, očitno je tudi, da je čas povozil delegate, da se ti čisto tudi ne čutijo več poklicani za to, da bi lahko s svojimi predlogi, mnenji in stališči kaj ukrenili.

KOMENTIRAMO

To je druga tema. Osrednja tema napovedane in kasneje razpuščene skupščine pa je bila napovedana ocena stanja likovne dejavnosti v občini Celje. Sprejetim programom naj bi namreč olajšali delo odboru za likovno dejavnost. Kajti s položajem likovne dejavnosti kljub dobremu strokovnemu delu, uspešnemu razstavnemu programu, odprtu prodajne likovne galerije Izba, uspehom naših likovnikov doma in na tujem in kljub spoznanju, da je likovna umetnina vsestransko dobra naložba, ne moremo biti zadovoljni. Ustvarjalnost peša, ker zanjo pač ni solidne osnove. Za plodno ustvarjanje so nujni delovni prostori in okolje. Pri društvu likovnih umetnikov Celja pravijo, da je Celje edino mesto v Sloveniji, ki ni poskrbelo za delovne prostore. Zaostaja celo za nerazvitiimi predeli v Jugoslaviji. Dokaz za to je problematičnost odkupov v zadnjem času in eksponati stalne zbirke, ki ostajajo na podstrešjih, namesto da bi razstavljeni igrali kulturno vzgojno vlogo. In izhodiščni začaranega kroga je le v hitri in učinkoviti akciji. Potrebno bi bilo okrepitev odkup del za stalno zbirko in za notranjo opremo poslovnih prostorov in zunanji izgled mesta. Sistema-

tično se bo potrebno lotiti tudi urejanja delovnih prostorov likovnikov in v prihodnjem letu urediti vsaj en kiparski in slikarski atelje. Še več je vprašanj in dilem s področja poklicne in tudi ljubiteljske likovne dejavnosti, ki bi s svojim razvojem mogle narediti Celje privlačno središče za likovne ustvarjalce. Zato pa ne morejo biti odgovor-

Ker ni bilo dovolj delegatov uporabnikov je bila nesklepčna tudi skupščina občinske izobraževalne skupnosti, vse ostale pa so bile na robu sklepnosti, tako da so odhajanja delegatov in vzdržani glasovi še v dveh skupščinah onemogočili veljavnost sklepov. Ker lahko o programih za prihodnje leto sklepajo tudi kasneje, je tako odsotnost delegatov najbolj prizadela delovno organizacijo Metka, ki je na skupščine SIS družbenih dejavnosti naslovila prošnjo za vrnitev in oprostitev prispevkov za leto 1988. Kjer so prošnjo obravnavali, so jo podprli, saj je bolje, da od Metke vsaj v prihodnosti še kaj dobijo, kot da bi jo pomagali pokopati, so menili. Poznajo se izkušnje z Lik Savinja. Rekli pa so tudi, da za večje delovne organizacije takšna rešitev ni mogoča, saj nimajo dovolj denarja, da bi preživeli brez njihovih prispevkov. Odločitev o prispevkih Metke morajo delegacije posredovati pismeno.

ni samo kulturniki-izvajalci, ampak tudi tisti, ki naj bi skrbeli in bili odgovorni za splošni razvoj Celja. Posredno torej tudi delegati-uporabnika zbora skupščine kulturne skupnosti. Teh pa na zadnji seji ni bilo dovolj niti za kompromisno sklepčnost, ki je prav v tem zboru čisto oporečna. Apatija ali nemoč? To oboje je zdaj odgovor na vprašanje. Seja skupščine kulturne skupnosti je preložena za čas, ki jo predvideva poslovnik. V prid kulturi pa prav gotovo ne!

MATEJA PODJED

Štipendije v prave roke

Konjiški občini upad kadrovske štipendij

To, da tudi konjiško občino, sicer gospodarsko stabilno, vse bolj tare problem zaposlenosti, smo že pisali in da bo predvidoma do konca leta na seznamu časojčih za delo 300 ljudi, največ žensk, tudi. To potemo pobrskali po nekaterih značilnostih štipendiranja v občini, kar je v predni zvezi tudi s kasnejim zaposlovanjem in odpiranjem delovnih mest.

Za šolsko leto 1988/89 je načelno, da je znatno upadlo število razpisanih kadrovske štipendij. Poslabšala se je tudi struktura razpisanih štipendij - manj je bilo razpisanih kadrovske štipendij peto, šesto in sedmo stopnjo strokovne izobrazbe.

Kot posledico tega čutijo konjiški občini v tem letu

izrazit porast štipendij iz združenih sredstev (od 290 na 388). A vzroka ne gre pripisovati zgolj zmanjšanemu številu razpisanih štipendij, ampak predvsem strukturi in ozki ponudbi programov in smeri izobraževanja in še ti so nemalokrat na voljo bolj moškemu delu mladine.

Občina Slovenske Konjice sodi med tiste, ki imajo tako v regiji kot v Sloveniji najnižji delež nepodeljenih štipendij. Za to na videz ugodno ugotovitvijo pa je vsebina in kakovost kadrovskega štipendiranja v občini vprašljiva zlasti zaradi ustreznosti poklicne izbire štipendista in neenakih možnosti pridobitve kadrovske štipendije glede na spol.

Tako se omejena ponudba kadrovske štipendije glede

programov in smeri izobraževanja kajpak odraža v porastu števila štipendij iz združenih sredstev. A štipendiranje iz združenih sredstev ni tista primarna, navezujoča in obvezujoča oblika pripadnosti združenemu delu in občini. In vendar v konjiški občini od uvedbe usmerjenega izobraževanja sem ni zaslediti kadrovske štipendije za usmeritve, ki v največji meri usposabljujejo za izobraževanje v višjih in visokih šolah, kot na primer za naravoslovno - matematično, družboslovno-jezikovno in pedagoško usmeritev. Tudi razpisanih štipendij za podiplomski študij v tem obdobju ni bilo.

S konjiškega izvršnega sveta je zato šel apel v združeno delo za razpis kadrovske štipendije, ki bi kasnejše delavce navezovala na delovno in življenjsko okolje. Na štipendiranje in zaposlovanje je namreč treba gledati dolgoročno.

MATEJA PODJED

Konkretnije o razvoju

Proizvodnja v konjiški občini upada. Upada tudi domače povpraševanje, rast cen je skokovita, poslovni rezultati ne dosežejo ravni iz minulega leta. Usmeritvah gospodarske in družbenega razvoja občini so minuli četrtki povorili delegati zborov skupščine občine Slovenske Konjice.

V občini raste število nezaposlenih, zaradi padanja rešitve osebnih dohodkov se opirajo tudi socialni prihodki. V zadnjih mesecih je nekoliko popustila tudi dinamika izvoza, čeprav so na tem področju rezultati še ugodnejši. V zadnjih mesecih pa je bilo znatno rast industrijske proizvodnje in pričakujejo, da bo leta do konca leta dosegla raven minulega leta. Za resolucijske cilje pa zaostaja uvoz. Kljub vsemu bodo delovne organizacije letos dosegle dobre rezultate, izgub ni pri-

čakovati, kljub slabšim pozitivnim kazalcem razvoja.

Delegati zborov skupščine občine so delovno gradivo preoblikovali v osnutek in menili, da je treba podati še podrobnejši program naložb, zaposlovanja itd., in da morajo vse delovne organizacije predložiti svoje programe razvoja. Izvršni svet naj bi gradivo ponovno proučil 11. januarja, med 5. in 10. januarjem pa bodo o gospodarskih in družbenih usmeritvah občine razpravljali tudi družbeno-politične organizacije v občini.

MP

NOVI TEDNIK - RADIO CELJE

Telefonske številke: redakcija, naročnine, oglasi: 29-431, 29-438, 29-419, 29-409.

Direktna številka studia Radia Celje: 21-250.

Dedke kradejo

Celjska občinska komunalna skupnost je hotela letos Celju vdihniti še nekoliko lepšo praznično podobo, zato je poleg raznobarnih žarnic, ki jih vsako leto izobesijo v središču mesta, poskrbelo še za dedke Mraze. Pri celjski Reklami so naročili sto dedkov Mrazov iz plastične folije, kar je zneslo nekaj več kot tri milijone dinarjev.

Zal pa se je izkazalo, da investicija, čeprav dobro zamišljena, ni bila najbolj učinkovita. Že v prvih dveh dneh je izginila kar polovica dedkov Mrazov; nekatere so pokradli (največ vozniki dostavnih kamionov, ki so se lahko povzpeli dovolj visoko na kesone, da so jih dosegli), nekatere pa raztrgali. Gre za takoiimenovane javne kraje pred očmi kar precejšnjega števila ljudi na ulicah (ki, žal, tudi niso reagirali). Tako so (nekateri) Celjani dokazali, da jim je pravzaprav vseeno, kako bo njihovo mesto izgledalo, zato si lepšega Celja tudi ne zaslužijo.

S. Š.

Gradijo družbo

Sredi decembra se je v Laškem sestal upravni odbor Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Celje, pregleadal dosedanje delo in zastavil naloge za prihodnje leto. Pred društvom, ki je drugo po velikosti v Sloveniji, saj združuje 468 gradbenikov, je še veliko nalog. Jože Vengust, predsednik

celjskega društva, je med drugim poudaril, da se kriza družbe kaže tudi v njihovih vrstah. Kljub temu pa so prav v zadnjem času dokazali, da so sposobni izvajati tudi zahtevne gradbene naloge predvsem ob revitalizaciji starega Celja, poseben izziv pa jim je bilo delo na gradu Tabor nad Laškim. Društvo bo tudi v prihodnje največ pozornosti namenjal pripraviti strokovnih ekskurzij, prihodnje leto pa bodo skušali izdati tudi posebno številko Gradbenega vestnika. Predlagali so tudi, da bi ustanovili komisijo, ki bi pregledovala vse večje projekte in dajala o njih svoja, strokovna mnenja.

L. L.

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

Ti ubogi dinar - 1988...

Minilo je pol leta, kar skupaj gledamo v Jugoslavijo. Veliko se je v tem času zgodilo, žal več hudega kot veselega. Žalostno pa je, da se nam tudi ob prestopu v leto 1989 ne obeta nič kaj dobrega.

V tem letu so nam v Sloveniji realne plače (o osebnih dohodkih lahko govorimo le še najbolj zagrizeni teoretiki) padle za dobro osmino, to pa je najhujši padec v vseh delih Jugoslavije, kot zatrjuje prvi mož slovenske vlade Dušan Sinigoj. Razpon je zdaj, po nekaterih podatkih, od 220.000 din na mesec, ki jih dobijo nekateri delavci na nerazvitih območjih (resda z nižjimi življenjskimi stroški, kot so na sončni strani Alp, in ob neplačanih računih za stanarine, elektriko, ogrevanje in komunalo, kar je postal način preživetja), prek 246.000 din, kot so jih dobili tekstilci v SR Srbiji, do 1,5 milijona din na mesec, kot jih imajo strojevodje v Sloveniji, ki s stavko (prvič nastopajo tudi »stavkokazi«) izsiljujejo višje plače.

Koliko je vse to vredno, bomo najbolje spoznali, če pogled za hip preusmerimo drugam - v vrednost »trdnih« dinarjev, ki so postali, kar nam v drugih delih Jugoslavije radi očitajo, miselno plačilno in primerjalno sredstvo Slovencev.

Petega januarja prestopnega leta 1988 je bil avstrijski šiling vreden 111,68 din, danes (27. decembra 1988) je vreden 401,59; nemška marka je bila 786,12 dinarja, današnji dem je vreden 2.835,68 dinarja; »nezanesljivi« dolar je stal na začetku leta 1.242,48 din, štiri dni pred koncem starega leta pa je 5.022,03 dinarja.

Nad tem naj se razjoka vsak sam, skupinske solze niso zaželene.

Naj živi 41 strank!

Kar zamujamo na gospodarskem področju in pričedalje bolj obubožanem dinarju, bomo leta 1989 veselo nadoknadili - v politiki. Se nekajkrat bomo šli spat, pa se bomo zbudili v novi novi slovenski pomladi, v kateri bo strank (oprostite: zvez) kot gob po dežju. Prvo leto še ne bomo dosegli rekorda, ki ga je imela gnila predvojna Jugoslavija, kjer se je 40 strank navdušeno borilo za oblast; oblast je prinašala s seboj tudi položaje, nenadne preobrate, ko so bili ljudje enkrat na vrhu, potem popljuvani na dnu; ko so enkrat vladali črni, potem rdeči (zelenih še ni bilo), pa rožnati, pa marogasti (koalicija). Toda dosledni in vztrajni, trdovratni in zvesti načelom, kot smo bili Slovenci zmeraj, tudi ko je šlo za prevlado turških klobasic nad kranjskimi ali prave kave nad cikorkijo, ne bomo popustili, dokler ne bomo imeli 41 strank in stranic.

Pomembno je samo to, da bomo lahko vzklicali: Živela demokracija, kakršne nimajo ne na Zahodu ne na Vzhodu, ne na bogatem Severu in ne na revnem Jugu!

Že zgolj zaradi tega se lahko veselimo na leto 1989. Če ne vsi, pa vsaj nekateri.

Želim Vam...

Ker prednovoletni čas - potem ko smo Miklavža in božička proslavili kot še nikoli doslej v 43 letih - ni pravi za resne zadeve, s katerimi smo se ubadali čez vse leto, bo bolje, če so strune danes ubrane na šegavo melodijo. Recimo: v novoletna voščila.

BRALCEM NOVEGA TEDNIKA: Da bi se jim leta 1989 izpolnilo vse, kar si sami najbolj želijo (kar mislite si, da se bo, ha, ha...)

JANEZU STANOVIČU: Vsaj še en obisk pri sinu v Ameriki, sicer bo suša v nekaterih južnih javnih glasilih in jim bo padla naklada.

JOŽETU SMOLETU: Da bi mu tovarna dežnikov naredila tako veliko marelo, da bi pod njo spravil vse sedanje in bodoče »zveze«.

MILANU KUČANU: Da bi socializem po meri človeka najprej obveljal v Sloveniji in Jugoslaviji, da nas ne bi prehitela nevrščena Afrika in nevrščen svet, kateremu naj bi Kučan načeloval od prihodnje jeseni naprej.

MIHU RAVNIKU: Da ne bi začeli stavkati še direktorji, ki imajo po 4 ali 5 milijonov plače na mesec oziroma da se ne bi spomnili ustanoviti neodvisen sindikat ali elitni »Klub petih milijonov«.

JOŽETU ŠKOLČU: Da bi se mu posrečilo priti do toliko zelene oblasti že pred letom 1990, kajti pod njim bo Slovenija očitno živela čisto drugače.

RAIFU DIZDAREVIČU: Da ne bi obiskal samo nam (vsestransko) bližje Romunije, ampak tudi François Mitterranda, kajti v Parizu imajo boljše modne ustvarjalce in razsodnike elegance kot v Bukarešti.

BRANKU MIKULIČU: Da bi našel čudežni recept, po katerem leta 1989 ne bomo imeli 500-odstotne inflacije, ampak samo 495-odstotno.

STANETU DOLANCU: Da bi se res uveljavil kot predsednik krajevne organizacije SZDL v Martuljku.

MIRANU POTRČU: Da mu ušes ne bi parale več nacionalne sirene in da bi čimmanjkrat slišal besedo referendum.

DUŠANU SINIGOJU: Da bi imeli tak republiški proračun, ki bi naposled nasitil vse lačne, od ljudi do sisov in drugih uporabnikov.

OBČINSKIM VELJAKOM V CELJU: Da bi jim dedek Mraz prinesel denar in obetavne projekte za Emo, za Cinkarno in še za kaj drugega.

VSEM ZAVEDNIM CELJANOM: Glej voščilnico pod št.1, saj ne more biti zavednega Celjana brez Novega tednika...

Kdaj iz zaostalosti?

V Jurkloštru vleče voz le peščica ljudi

V Jurkloštru, tej manj razviti krajevni skupnosti laške občine še vedno predstavlja trn v peti regionalna cesta Rimske Toplice - Marof, oz. Šentjur. Čeprav je bila v planu posodobitve že leta 1972 se od takrat ni bistveno spremenilo. Menda so najodgovornejši najo pozabili.

V kraju so prepričani, da bodo le z osnovnimi komunikacijami in infrastrukturo obdržali mlade družine in v kraj privabili že odseljene. Zato so se odločili v letošnjem letu sami zagristi v regionalno cesto. Nekaj jim je uspelo postoriti. Velik problem pa jim predstavljajo tudi krajevne ceste in tiste, ki povezujejo kraj z ostalimi krajevnimi skupnostmi. Z lastnimi sredstvi in finan-

no pomočjo gozdnega gospodarstva ter samoprispevkom so v dveh letih asfaltirali nekaj manj kot osem kilometrov cest, neurejenih pa imajo še okrog 25 kilometrov. Na novo asfaltirani odseki cest Marof - Blatni vrh, Marof - Marijina vas, Močnik - Paneče na regionalni pa v zaselku Polana in na Marofu.

Letos so pričeli tudi z urejanjem vodovoda na Trojici za pet gospodinjstev. Gre za zapuščene kmetije, na katere naj bi se z urejenimi komunalnimi problemi povrnilo življenje.

Zato ni slučaj, da so pred dnevi zadovoljni odpirali nov devet stanovanjski objekt Stanovanjske skupnosti Laško v centru Jurkloštra, v katerega so se vselile mlade družine. V kraj prihaja za-

radi boljših prostorskih pogojev tudi manjša knjižnica, prav tako tudi upajo na ureditev telefonskih priključkov 60 naročnikom. Skratka, počasi se v kraj življenje vrača.

Nič se ni čuditi, da marljivim posameznikom, ki jih je le peščica, včasih zmanjkuje moči in volje, še zlasti, če jih v dolini ne jemljejo dovolj resno. Zato jim ni vseeno, če jim kdo na njihov račun krmi program, kot je to na komunalnem področju. V kraju se še najbolj zanesejo na samoprispevek, s katerim so že veliko postorili.

Že zato, da delavoljnim ljudem v tem kraju ne poje nja volja, bi bilo potrebno več pomoči in razumevanja. Sami so pri tem še najmanj krivi. VLADO MAROT

S starimi pesmaricami na svetlo

Erika Krašek je ena tistih zbiralk ljudskega blaga, ki najprej išče vse v svoji neposredni okolici. Izpod Svetine, od koder je bila doma, kjer je bila folklorista nekoč živa, je potegnula že mnogo katero pesem ali običaj, vse spretno vključila v sklopine, ki jo vodi pri KD Ljane Rečica ali na šoli.

Pred časom se je odločila pobrskati po zaprašenih pesmicah in na svetlo dati stare pesmarice. Ideja se ji je porodila, ko je v roke vzela mamino pesmarico.

V avlo zadržavališkega doma je dala postaviti vitrine in vanjo lepo zložila okrog 100 pesmaric, ki jih je zbrala od znancev na Svetini in člani folkorne skupine. Najstarejša je iz leta 1903. Večina zapisa sovalcev je znanih, vendar v njih zapisano veliko pesem, ki jih še nikoli ni slišala, češče, da bi jih znala zapeti. Tudi je ena od slabosti, ker nihče kmalu ne bo več vedel kako se je kakšna pesem pelala. V pesmaricah so zapisane občetne pesmi, zdravilčke, tiste z nabožno vsebino, manjimi ena z 56 kiticami.

Nakupovalni zvezek je bil včasih prav primeren za pisovanje. Vanj so ljudje poleg pesmi zapisovali tudi druge zanimivosti od nagovorov, ljubzenskih pisen, pridig, nagrobnih napisov do voščil. Po njenem mnenju je med najzanimivejših pesmarica, ki jo je za razstavo posodila Katarina Lokšek iz Trojnega pri Laškem.

Erika je še povedala, da nekateri skrbno čuvajo pesmarice in mora vse posojne vrtni. Kar škoda je, da ni bilo priložnosti, ko bi lahko kakšno pesmarico kopirali in jo dali v knjižnico. Moral bi tudi za to kdaj priložnost in denar.

VLADO MAROT

Slavnostna seja za konec praznika

Minuli petek je bila v dvorani II. slovenskega tabora v Žalcu slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij Žalca ob letošnjem krajevnem prazniku.

Pred pričetkom seje so v avli doma odprli stalno razstavo Celjskega likovnega salona, zbranim pa sta spregovorili Marlen Premšak in so Alenka Domjan.

Na seji je predsednik sveta KS Žalec Janez Kroflič poudaril, da je bila letos in bo seveda tudi prvi polovici prihodnjega leta največja naložba v KS nov otroški vrtec za 120 otrok. Podelili so tudi priznanja KS, ki so jih prejeli: Zveza rezervnih vojaških starešin Žalec, Jože Stiplovšek, Kolektiv gostišča pri kolodvoru, Ivana Hrovat, Vili Reberšek, Rado Rotar, Karol Turk in sekcija za vzgojo mladih planincev pri PD Žalec; plakete pa so prejeli: DO Juteks Žalec, OŠ Peter Sprajc-Jur Žalec, Ivan Antloga in Ciril Prezelj.

Pripravili so tudi več kulturnih in športnih prireditev. TONE TAVČAR

OBRAZI

Anka Krčmar

Pred dnevi je po nekaj letih znova izšel Savinjski zbornik. Brez tega, da se v njem ne bi pojavila Anka Krčmar, seveda ne gre, kajti Anka je z vsem svojim življenjem, srcem in dušo vpeta v življenje Savinjske doline. O tem ne nazadnje govore že njene pesmi, v katerih je čutili izjemno vraččenost z ljudmi in okoljem tam okrog Hramš in Galicije. Nisem sicer čisto prepričan, če ljudje v teh predelih vedo za vse lepe besede, ki jih je o njih napisala Anka, prepričan pa sem, da Anka tega tudi ni pričakovala. V trenutkih samote, otožnosti in inspiracij je pač sedala za mizo in na papir spravila, kar ji je velevalo srce. Precej njenih pesmi je bilo že objavljenih v Savinjskih zbornikih, v literarnih odajah na celjskem radiu in še kje. Pa vendarle bi bilo napak, če bi Anko jemali le kot pesnico doline zelenega zlata, ljubezni in iskrenosti.

Pa vendarle spretno krmari Krčmarjeva med Scilo in Karibdo in vse več ljudi prihaja v knjižnico.

Se po nečem je zadnje čase postala znana žalska knjižnica. Na številnih razgovorih so sodelovali znani slovenski kulturni, družbenopolitični in drugi delavci. Odziv na teh večerih in razgovorih je bil enkraten. Anka in njen maloštevilni kolektiv tako dokazujejo, da mora zares vsakdo delati to, za kar je usposobljen. Tako je pred kratkim v Žalcu povedal tudi predsednik RK SZDL, Viktor Žakelj. Anka kot podpredsednica občinske konference SZDL si je ob tem lahko priznala, da dela prav. V vsakem primeru pa moram zapisati, da jo imam še najraje takrat, ko začne na kakšni proslavi iz vsega srca pripovedovati Minattijeve besede, združene v pesem z naslovom Nekoga moraš imeti rad.

JANEZ VEDENIK

Muce iz plesnega krožka

V celjskih vrtecih so letos uvedli zanimivo novost - različne interesne dejavnosti za predšolske otroke. V teh dneh pa že lahko ocenjujejo rezultate in pokažejo, kaj vse so se otroci v zadnjih mesecih naučili. Tako so se tisti malčki, ki so obiskovali plesni krožek v Zarjini enoti na Lavi, pred dnevi predstavili svojim staršem in vsem, ki jih je zanimalo, kaj so se naučili. Otroke je poučevala tovarišica in plesna učiteljica Cvetka Špiljar, ki je z odzivom otrok zelo zadovoljna, veseli otroški obrazi pa kažejo, da je bil krožek zanje prava zabava. V prihodnjih mesecih bodo ta krožek lahko obiskovali še otroci v drugih Zarjinih enotah. TC, Foto: EDO EINSPIELER

Planinski pohod na Osankarico

V počastitev spomina na padle borce Pohorskega bataljona organizira Planinsko društvo Zreče pohod po poteh Pohorskega bataljona. Letošnji bo že enajsti po vrsti. Prijave zbira predsednik društva Marjan Grosman še do 4. januarja 1989. Pohod od Rogle do Osankarice bo 8. januarja.

Pohodniki iz vse Slovenije, nekatera društva pa pridejo tudi iz Zagreba in Sarajeva, bodo pot od hotela Planja na Rogli do Osankarice zmogli v treh ali štirih urah. Lani se je jubilejnega pohoda udeležilo 600 planincev, letos jih pričakujejo prav toliko ali še več. Pohod je v marsičem namreč pogojen od vremenskih pogojev. Zato organizatorji opozarjajo, da se planinci primerno obujejo in oblečejo, in da se ne odpravljajo na pot, če kondicijsko niso pripravljeni.

Na Osankarici se bo k hrani iz nahrbtnika prilegel vroč čaj, po krajšem počitku pa se bodo planinci odpeljali v Zreče z avtobusi. Zaključek pohoda bo namreč tudi letos v hotelu Dobrava v Zrečah, kjer bodo pohodniki dobili značke in žig, in kjer bo ob prijetni glasbi živahno še nekaj ur.

Organizatorji bodo poskrbeli tudi za avtobuse. Prvi bo iz Slovenskih Konjic odšel ob 7 uri in 15 minut, nato pa v presledku 15 minut še

dva avtobusa. Avtobusi se bodo ustavili tudi v Zrečah, z Osankarice pa bodo vozili od 13.30 ure dalje. Cena prevoza je 5000 dinarjev za odrasle in 3000 dinarjev za osnovnošolsko mladino. Da ne bi bilo težav in zapletov zaradi prevozov, organizatorji na-

prošajo društva, da čimprej sporočijo svojo udeležbo in število pohodnikov. Tista društva pa, ki nameravajo priti s svojimi avtobusi, pa opozarjajo, da morajo biti leti opremljeni z verigami in drugo potrebno zimsko opremo. M. PODJED

Rešili tri pogrešane rudarje

V združeni jamskoreševalni vaji velenjskih rudarjev je prejšnjo nedeljo sodelovalo 196 jamskih reševalcev. Zadano nalogo so uspešno rešili, prvič pa so na vaji preizkusili nove kliene naprave. Ob 4. uri in 15 minut je prišlo iz jame sporočilo, da se je na koti 108 v vstopni progji, v centralnem delu jame Preloge, pojavil ogenj in da pogrešajo tri rudarje iz nočne izmene. Prva ekipa odhitela v jamo že deset minut kasneje, takoj za njo pa še štiri. Obstajala je nevarnost, da zaradi plina in oglja ogenj preide še na druga jamska delovišča, še posebej zato, ker je požar izbruhnil vstopni progji, kjer doteka svež zrak v jamo. V tej reševalni vaji so reševalci prvič klic s takoiimenovanim pipserjem. Reševalci so dva ponesrečenca našli zelo hitro, tretjega pa kmalu zatem, ko je aktiviral svoj samoreševalec, ki ga mora v jami nositi vsak rudar. Opazovani posameznih reševalnih ekip so na analizi ugotavljali, da je bila vaja uspešna.

L. OJSTERSKI

Mladi stavimo na model

formulq EL
Elkroj

Mozirsko okno v svet

Kabelska TV tudi v občinskem središču

Po Gornjem gradu in Rečici, kjer že imajo kabelsko televizijo so v akciji za izgradnjo Mozirjani in Lučani.

V Mozirju so pogodbe nared, začeli so tudi zbirati denar. Rade Rakun, predsednik osrednjega odbora za gradnjo, sicer pa predsednik krajevne skupnosti Mozirje, pravi, da bodo začeli s priklopljanjem v drugi polovici prihodnjega leta, najpozneje pa za krajevni oziroma občinski praznik, septembra.

V Mozirju imajo možnost spremljati se, občasno motena, ljubljanska programa. Po spomladanski anketi se je za kabelsko televizijo odločilo 500 anketirancev. Po imenovanju iniciativnega odbora so dali ponudbe Gorenje Servisu, obrtni zadrugi v Gornji Radgoni in ljubljanskemu IMP. Za Gorenje so se odločili zaradi bližine, ker je tam zaposlenih veliko krajanov, zaradi lažjega servisiranja ter nabave rezerv-

nih delov. Imenovali so tudi pododbo-re za finance, operativo in tehniko. V začetku so načrtovali kabelsko televizijo za vsa bolj strnjena naselja, zaradi računice pa so morali izpustiti Ljubijo in stari del Lok, kjer je bilo pre-malo zanimanja. Zato bo kabelska televi-zija omejena na Mozirje, s sekundar-nim vodom pa bodo povezali tudi no-vejši del Lok.

V zimskih mesecih bodo zbrali denar, najeli so tudi premostitvene kre-dite. Z zemeljskimi deli bodo začeli spomladi, takoj ko bo mogoče, pravi Rade Rakun. Interesenti bodo s pro-stovoljnimi delom opravili izkope in zasipe. Za posamezni priključek bodo v zasebnih hišah odšteli 1.200.000 din, v blokih pa 40 tisoč din. V zasebnih hišah je 300 naročnikov, v blokih pa 100. Z zbranim denarjem že plačujejo material, tehniko in projekte.

BRANE JERANKO

Lučka kabelska TV do maja

Tudi v Lučah so se odločili za izgradnjo kabelske televizije.

Za priključke se še odloča od 105 do 110 občanov. Pogodbe z in-teresenti so že podpisane. Upajo, da bo obveljala cena milijon din za posamezni priključek. Trenutno pridobivajo dokumentacijo. Med večimi ponudniki so se odlo-čili za tehniko Gorenje Servisa. Z zemeljskimi izkopi, ki jih bodo opravili s prostovoljnimi delom, bodo začeli marca ali aprila. Po priklopljanju bodo lahko spremljali oba ljubljanska televizijska programa, dva angleška in štiri nemške satelitske programe, ime-li pa bodo tudi UKV linije za ra-dijski program. Če bo brez težav, bodo lučani pridobili kabelsko televizijo do 1. maja, so povedali v Lučah.

B. J.

Jo, kam bi del?

Odlagališče za odpadke je skrb za zdravje

Nihče nima rad smeti pred svojim pragom. To je nespodbitno dejstvo, iz katerega nastane problem takrat, ko je eno smetišče polno in je treba iskati prostor za drugega. Natanko to se je primerilo že pred časom v konjiški občini.

Strokovnjaki so izdelali študijo za centralno odlagališče komunalnih odpadkov, ki naj bi se zbirali v Ličenci, v krajevni skupnosti Jernej. Analiza je namreč pokazala, da je na tej lokaciji več kot milijon kubičnih metrov prostora za odlaganje odpadkov in z urejeno deponijo bi problem dolgoročno rešili. Na tej lokaciji bi bil tudi problem površinskih vod najmanjši, prednost te variante vidijo v občini tudi v dejstvu, da so vse zemljišča na tem območju v drugi kate-oriji kmetijskih površin. V primeru gradnje deponije pa bi vsa zemljišča enako-vredno zamenjali z drugimi.

Za to lokacijo je že naroče-na dokumentacija, in sicer ekološko tehnološki projekt in ureditveni načrt. Naložba pa naj bi po prvih izračunih veljala milijardo in 72 milio-

nov dinarjev.

Za papirnati podatki in izračuni pa se kajpak skriva-jo pravi problemi ljudi v Jer-neju, ki jim odlagališče pred pragom še malo ni pogodu. V zameno bi radi tudi kaj iz-tržili, čeprav so na ta račun že marsikaj tudi dobili, je bi-lo slišati na eni zadnjih sej izvršnega sveta skupščine občine, kjer so obravnavali problematiko odpadkov v občini. Nesmiselno in pre-drago bi bilo nenehno iskati nove in nove lokacije za ure-jeno odlagališče in vsako za-vlačevanje gradnjo še draži, po drugi strani pa se v občini borijo še s črnimi odlagališ-či, katerih število je vse več-je. Prav takšna neurejena od-lagališča pa so, v nasprotju z urejenimi, zdravju škodli-va, saj izcedne vode zlahka prodirajo v podtalnico in za-strupljajo pitno vodo. In če k temu pripišemo še dejstvo, da je tudi zdajšnje občinsko odlagališče nastalo na črno, to pomeni, da ni primerno urejeno in da se je tudi bati stika škodljivih snovi s pod-talnico, potem je skrb za ure-jeno deponijo v občini več kot na mestu.

MATEJA PODJED

Namesto z vodo krščencev polijejo z belim vinom, po zadnji plati jih dobi s palico in krščen je.

Krst mladih lovcev

Lovci zaključijo koledar-ko leto z zadnjim lovom, ki se končajo z lovsko pojedn-jo, ob tej priložnosti pa ob-čajno krstijo tudi novopeče-ne lovce, ki so opravili iz-pit. Tak dogodek je bil mi-nulo nedeljo na Polzeli. Čla-ni LD Polzela so zadnji ulov pojedli, seveda odlično pri-pravljeno, v lovski koči.

Ulovili so tri zajce in srno, ki prej pa so imeli že devjega krščenca. Po pravi pojedini so ostali tri nove člane svoje družine. Ta krst pa ni tako neprosto kot bi si morda mi-slili. Kandidate čakajo izpra-ševanja, težijo jih huđe ob-čize in čakajo težke preiz-kušnje. Zagovarjati se mora-pred pravi sodnim sena-tni, ki ga sestavljajo izkuš-eni lovci, imajo tožila in tudi branilca.

Eden izmed »krščencev« bil Mirko Skolnik. Obdol-žen so ga, da je v lovskem revirju Vimperg zahrbtno ubil življenje lepemu, odras-lemu, plemenitemu srnjaku. S tem mu je preprečil mnogo ljubzenskih avantur in lovski revir prikrajšal za mnogo mladih srnjakov. Obrambi pa je bilo rečeno, da je Mirko Skolnik res storil

dejanje, za katerega je bil ob-dolžen, vendar ne zlonamer-no, temveč v dobri veri, da bo prispeval k izboljšanju plemenite rase divjadi. Po mnenju branilca namreč ustreljeni srnjak zaradi sta-rosti vseh omenjenih ljube-zenskih avantur ne bi mogel niti doživeti, kaj šele uspeš-no opraviti. Poleg tega je ob-toženi, po izjavi branilca, ta-koj po svojem dejanju v revir pripeljal visoko potentnega srnjaka v tolažbo ovdovelim srnam.

Sodišče je upoštevalo olaj-ševalne in obremenilne raz-loge ter obtožencem prisodi-lo dokaj mile kazni. Odgovo-riti so morali na več vpra-šanj, ki so preizkušala njho-vo lovsko znanje.

Krstili so jih v imenu bogi-nje Diane za lovsko čast in poštenje, v imenu zelene bratovščine za lovsko druž-i-no in lovsko pravičnost, ter v imenu navzoče lovske dru-žine za pravilno nošenje lov-ske puške in lovsko tovari-štvo. Ob tem so jih krščenci dobili po zadnji plati, name-sto z vodo pa so jih polili z belim vinom.

TONÉ TAVČAR

Obvestilo bralcem

Prva številka Novega tednika v novem letu izide že 5. januarja, ko jo boste lahko poiskali pri vašem prodajalcu časopisov.

Uredništvo želi vsem naročnikom Novega tednika, rednim in občasnim bralcem obilo sreče in zadovoljstva v letu 1989.

Božičkova ljubezen so ure

Edmund Božiček ima v rojstnem listu sicer zapisan kot rojstni kraj Trst, vendar se ima že vrsto desetletij za pravega Žalčana. Njegov dom je v srcu starega žalskega jedra ob po-šti. Z glavne ulice je hiša takšna, kot vse ostale, nič posebnega. Za fasado v velikih sobanah z visokimi stropi pa se skriva bogastvo kot v kakšnem muzeju.

Ko prideš v stanovanje Edmunda Božička, ni nič pretresljivega. Eno-stavno, kot povsod. Predsoba s plašči, klobuki in čevlji, kuhinja z vsemi po-trebnimi elementi, radijski sprejem-nik, televizor, na mizi križanka za pro-sti čas in trening možganov. Za vsem tem enoličnim stanovanjskim prosto-rom pa se za vrati pojavi pravo malo bogastvo. Ko te Edmund popelje skozi tista čarobna vrata, onemiš, kajti pred teboj se pojavi nov svet, muzej v ma-lem. Kopica dragocenosti, ki jih last-nik skrbno neguje in ohranja. Vsak predmet ima svojo zgodovino, svojo zgodbo, predvsem pa je pri Edmundu na varnem.

»Sem v pokoju in imam čas, da se ukvarjam s tistim, kar me veseli,« po-ve s samo njemu lastno milino v bla-gem glasu, ki je mnogo let blagohotno vplival na mnoge generacije v osnovni šoli. Na stenah se bohotijo stare in no-ve ure vseh vrst, s knjižnici polic silijo v oči zanimive knjige, ena stena je pol-na priznanj, v predalu stare mize so še bolj stari kovanci, najrazličnejše vrste denarja iz različnih držav, če si pozo-ren, opaziš še ostalo staro usodno bla-go od likalnikov dalje.

Posebnost ur, ki jih je več kot štiri-dest, je v tem, da še vse delajo, kajti popravi jih kar sam mojster Edmund. Ta tudi poskrbi, da so vsak dan očišče-ne prahu in da mu velikokrat milo za-pojejo v različnih melodijah. Posebna zanimivost so stare kmečke ure z živo-pisanimi ornamentami.

Edmund narahlo in z vsem potrebnim spoštovanjem hodi po mehkih preprogah in uživa v zraku, iz katerega veje starinskost. Napisal bi lahko ro-man o urah, likalnikih, knjigah, ko-vancih, vendar se raje spomni prvega žalskega kopaljšča ob Savinji. Ob na-pisu, ki so ga zgradili pred več kot sto leti po nalogu cesarja Jožefa, so si um-ni Žalčani 1929. leta napravili tudi svo-je kopaljšče, ki se je v začetku celo ponašalo z lesenimi kabinami. Vse je narejeno iz prodnega kamna in močno kot beton. »Tja grem vsak dan in ob vsakem vremenu,« pripoveduje Ed-

mund, poleti pa se tam tudi redno ko-pa. S pogleda na ure in spomina na kopaljšče se vrne v Trst, kjer je bil oče carinik v pristanišču in od koder so ob začetku vojne z mamo vred zbežali na Češko, od koder je bila mama.

Prvo službeno delovno mesto je na-stopil leta 1934 v Grižah. Z vlakom se je pripeljal na postajo v Žalec, od tam pa jo peš mahnil v Griže. Pove, da je bil takrat 29. november, izredno zopr-nan. Rekel si je, da ne bo ostal, pa je. V Grižah je bil do leta 1941, ko so ga Nemci izgnali in na poročno potovanje sta z ženo odpotovala v Srbijo: »Nič nisva bila žalostna, saj sva mislila, da bo vse skupaj minilo ena, dva, tri in bova spet doma, vendar sva se zmotila. Naš vlak se je ustavil v Titovem Užicu, od koder so nas odpeljali v gorske va-si. Dobivali smo podporo v vrednosti enega kilograma moke. Hudo je bilo tudi zaradi tega, ker si bil od vseh od-visen.«

Po koncu vojne se je Edmund vrnil v Žalec in tam ostal. Najprej je bil šolski nadzornik, nato pa petindvajset let ravnatelj žalske osnovne šole. »Bil sem ravnatelj brez tajnice in pomočni-ka, na skrbi pa okoli 900 otrok,« pove s ponosom in doda, da je bil v šoli po ves dan, od jutra do poznih večernih ur. V žalsko šolo so hodili otroci iz vse Savinjske doline. »Zadnjič sem ob-iskal sedanjo osnovno šolo. Kakšen hrup in prav paziti moraš, da te kdo ne podere. Mene še danes srečajo moji nekdanji učenci in danes ravnatelj, ko smo vas zagledali, smo jo urno mahnil

v razred. Tako je že v šoli zametek vsega ostalega nereda.«

Znova se vrne do ur, ki jim, kar je od leta 1975 v pokoju, namenja največ po-zornosti. »Zbirati sem jih začel okoli leta 1970, najraje pa sem imel takšne, ki so bile pokvarjene in potrebne ob-nove. Vse, kar vidite, sem sam resta-vriral in tako imam danes okoli štiride-set primerkov.«

Nato odgrne zaveso in za njo se var-no skriva merilna naprava za merjenje onesnaženosti zraka. Žalec je namreč znan kot mesto, ki je v Sloveniji med vodilnimi po slabem zraku. Edmund to meri in podatke redno vsak teden pošilja na ustrezno službo v Ljubljano. Ko ni doma med svojimi starinami, jo mahne čez cesto, kjer poskrbi za pro-store Savinovega muzeja. Torej iz do-mačega muzejskega prostora v druž-benega, kajti brez starin ne more. To je njegov svet.

Edmundova posebnost je tudi ta, da že od leta 1950 govori mlado in ostalim poročencem. Poročil je več kot sto pa-rov. Govoril je tudi na prvem sociali-stičnem krstu, ki pa jih je zdaj zelo malo, morda po eden na leto. Ni pa kraja ali zaselka v občini, kjer ni govo-ril na raznih agitacijah za akcije, ki jih je bilo treba izpeljati.

Pove še kakšno pikro na račun te-žav, ki smo si jih sami zakuhali, potem pa postane nestrpen, kajti prišel je nje-go čas za sprehod do Savinje, med drevje, kjer je tudi prvo in edino žal-sko kopaljšče.

TONÉ VRABL

Foto: LJUBO KORBER

Končno muzejska mreža

Se boljše varovanje dediščine

Za Slovenijo ne bi mogli reči, da je bila do prečiščne kulturne dediščine brezbrizna. Toda kulturna dediščina ni nikoli dovolj varovana. Treba jo je proučevati in posredovati. Za to pa je potrebno imeti ustrezna prostora, strokovne kadre in kolikor toliko spodobno tehnologijo. Pri teh vprašanjih pa pridemo v Sloveniji že do različne podobe.

Že analiza o prečiščeni in neprečiščeni kulturni dediščini, ki jo je pred dvema letoma izdelal republiški komite za kulturo je pokazala, da obstajajo v Sloveniji bele lise in niso vsa območja ustrezno pokrita. Zato novi predlog o muzejski mreži predvideva ustanovitve novega muzeja v Postojni, saj je nepokritost največja na Notranjskem. Nastale bodo tudi spremembe na Dolenjskem in v Trbovljah ter v Slovenj Gradcu, kjer bodo dosedanji oddelki za NOB prevzeli vlogo splošnega muzeja. Analiza je tudi pokazala, da so občinski in pokrajinski muzeji v večini primerov bolj opremljeni od nacionalnih in so tudi bolj poskrbeli za

svoje prostorske rešitve. Obstaja občutek, kot da nacionalni muzeji niso bili od nikogar. Vsaj do danes. Njihov položaj je naravnost zaskrbljujoč. Vsi se ukvarjajo s prostorsko stisko, v zadnjem času so sicer veliko naredili na pridobivanju kadrov in krepitvi njihove strokovnosti, so pa v nezavidljivem položaju glede tehnološke zaostalosti. Na obzorju se nekaj svetlika s pričetkom investicije v Narodnem muzeju, ki bo na podstrešju in v poznejši fazi tudi v kleti pridobil domala 3000 novih kvadratnih metrov površin. Na vidiku je tudi novogradnja muzeja sodobne zgodovine Slovencev (dosedaj imenovan kot muzej revolucije), ki bo v mnogočem razbremenila dosedanje prostore Muzeja ljudske revolucije in Narodnega muzeja in posredno rešila problem Slovenskega etnografskega muzeja. Naslednje leto bodo pričeli z gradnjo slovenskega biološkega središča, kjer bo našel svoje spodobno domovanje tudi Slovenski prirodoslovni muzej.

Za celjsko območje ni sprememb.

Se naprej bo opravljal svojo matično vlogo Pokrajinski muzej v Celju, ki sodi med najuglednejše muzejske hiše pri nas. Tudi Muzej revolucije v Celju opravlja pomembno vlogo pri varovanju prečiščene kulturne dediščine, ne smemo pa tudi mimo Spominskega parka Trebče. Za celjsko območje lahko trdimo, da kljub temu, da je izredno bogato, torej tudi zahtevno po številu kulturnih spomenikov in vseh oblik dediščine, je tudi dobro pokrito po zalogi strokovnih organizacij in ustanov, ki že delajo na tem območju. Če še k strokovni dejavnosti pristojeemu Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine, dobimo celoto v strokovni obliki. Ne smemo pa pozabiti na vlogo posameznih občin, ki so po zakonu o varstvu naravne in kulturne dediščine ustanoviteljice strokovnih ustanov, oziroma so dolžne te ustanove ustanoviti, da bi poskrbele za ustrezno varstvo. Mnoge med njimi so se do včeraj mačehovsko obnašale do teh vprašanj in prepuščale dogajanje času. Danes je že nekoliko drugače, saj počasi prihajamo do spoznanja, da brez ustreznega varovanja kulturne dediščine ne bomo mogli kaj pametnega početi sami s sabo tudi v današnjem času, da o odgovornosti za jutri ne govorimo.

DRAGO MEDVED

Živel živ - žav!

Končal se je tretji teden otroškega gledališkega programa

V nedeljo popoldne se je v celjskem gledališču z modnim živzavom, prihodom dedka Mraza s spremstvom in dvema predstavama Daleč od dvorca v izvedbi domačega ansambla, končal tretji teden otroškega programa, ki je navdušil mlade gledalce z izborom predstav in končno prireditvijo. Veseli živ-žava so bili tudi v celjskem gledališču, kjer se zavedajo, da morajo kljub kadrovski stiski mladim pred novim letom ponuditi kosček pravičnega sveta.

Letos je za ogled predstav vladalo med delovnimi organizacijami, šolami, vrtci, krajevnimi skupnostmi in starši, takšno zanimanje, da v gledališču, žal, niso mogli vsem ustrediti. Si je pa v dneh

od 18. do 25. decembra osem različnih otroških predstav ogledalo skoraj šest tisoč otrok od blizu in daleč. Celjski iz Sevnice so se pripeljali v Celje. To pa je že številka, ki odtehta vse napore in trud, ki so ga v gledališču vložili v izvedbo programa. Zanj ima največji zaslug Anica Milanović, organizatorica predstav v gledališču, ki si je program pred leti tudi zamušila in zdaj zadovoljna pravi, da bodo tudi prihodnje leto poskrbeli za najmlajše gledalce. Ugotavlja tudi, da je bil teden v resnici prekratek, saj so predstave oddali že v prvih dneh ponudbe. Veliko je k temu doprinesel tudi plakati, ki je bil novost tedna. Tedan je razgibala tudi mladež novinarskega krožka osnovne šole Ivan Kovačič Efenka, ki so pisali spise o TV Sneguljčici in nato svoje prispevke prebirali na radiu Celje.

Da je bil teden pravo doživetje za marsikaterega otroka, gre velika zasluga tudi ljubljanski banki-spolni banki Celje, Zlatarnam in sozdu Merx, ki so teden poprle. Led je prebit in tretji mu tednu za konec resnično želimo, da bi postal tradicija onalen.

M. PODJETI

Za konec Peter in Pavel

V celjskem gledališču ne poznajo oddiha. Za ljubitelje gledališča pripravljajo jutri, 30. decembra, tradicionalno prednovoletno srečanje z ogledom priljubljene komedije Toneta Peršaka Peter in Pavel.

Krstna izvedba te komedije, ki je nasmejala občinstvo v domači dvorani in na gostovanjih, je bila maja letos. V naslovni vlogi Petra in Pavla se predstavlja igralec Janez Bermež, letošnji nagrajenec Severjevega sklada. Med odmorom pripravljajo v gledališču srečanje z gledalci, nastop Plesnega gledališča iz Celja in še kakšno presenečenje, po katerega je mogoče priti tudi z odprtimi abonmajskimi izkaznicami.

MP

Novoletni koncert CGO in CPO Žabe

V Celju že lep čas obstaja tradicija, da Celjski plesni orkester Žabe in Celjski godalni orkester pripravita novoletni koncert. Včasih skupaj, včasih pa vsak zase, kakršne so pač razmere. Letos bo to zopet skupen koncert, ki ga bodo izvedli nocoj ob 19.30 uri v kinodvorani Union v Celju, ob 17. uri pa bo koncert za šolsko mladino.

Oba orkestra sta se odločila za revialen program, ki ga bo pričel Godalni orkester. Ta bo pod vodstvom Nenada

Fürsta zaigral Bartokove Romunske plesne, Brahmsov Madžarski ples, Straussovo Pizzicato polko, Čajkovskega Melanholični valček ter Jonasov Ragtime. Žabe pa bodo, pod vodstvom Edija Goršiča, zaigrale zanimiv program revijskih skladb od Gershwinova do Atija Sossa, ki so jih priredili Jože Privšek, Jure Rožnik in Ati Soss. Na koncu pa bosta oba orkestra združila moči in zaigrala skupaj še nekaj priredb Privška, Rožnika in Sossa.

Ta nori dan gledališča Pod kozolcem

Nedavno postavljena premiera v Smartnem ob Paki pomeni nov kakovostni korak Gledališča pod kozolcem. Je sad in uspeh kolektivne igre in dobrega sodelovanja z režiserjem Petrom Militarovom. TA NORI DAN je izjemen zalogaj in skrajno trd oreh za vsako skupino; in strli so ga dobro ter uspešno.

Peter Turrini je relativno slabo znan avtor med slovenskimi ljubitelji, čeprav je bil rojen na Koroškem kot sin Italijana in Stajerke. Naj naštejemo njegova gledališka dela: Lov na podgane, Zero, Zero, Klanje prasca, Ta nori dan, Detomor, Krčmarica,

Jožef in Marija, Trg v Benetkah, Nizkostorilneži. »Ta nori dan« je avtor napisal tako rekoč v enem dahu (po vrnitvi s predstave v Dunajski operi, ko si je ogledal Figara), ga odložil, predelal in postavil to novo verzijo. Režiser se tudi v opisu v gledališkem listu istovetno z avtorjem besedila, ki je »tako nasprotoval« Beaumarchaisu, da je v »svoji sveti jezi« postavil to vizijo predstave. V gledališkem listu je nadalje zapisano: »Da pa ne bi preveč učeno začel analizirati dramaturško, uprizoritveno sveto jezo mojega gledanja na Figara, Matička in na Ta nori dan, naj kar povem: re-

volucija? Gre za besedilo, ki lahko služi (kot je zapisal tudi sam avtor besedila) kot osnova za preizkus razmerja med dovtipom in oblastjo. Če nasilje ustvari dejstva, dovtip ni več nobeno orožje.

Ce sem uvodoma zapisal, da je uprizorjena premiera »Ta nori dan« nov korak k razvoju ljubiteljske gledališke ustvarjalnosti v Smartnem, lahko že sedaj pripisem še eno laskavo priznanje; predstava je dober prispevek k razvoju slovenske ljubiteljske dejavnosti!

Besedilo in režijska zamisel ter izvedba daje velike možnosti kreacij sposobnim igralcem, od katerih je reži-

ser zahteval komaj izdržljivo disciplino, koncentracijo ter tudi fizično kondicijo. Prav po zaslugi te discipline so skoraj vsi dovtipi dosegali svoje sporočilo in namen. Zamenjave vlog in izredni tempo ter dinamika predstave so dali zahtevni predstavi (tudi za gledalce!) še poseben čar. Vse to so nastopajoči, pa tudi ostali ustvarjalci, več ali manj zmogli. To je bila prava celovečerna gledališka predstava na zelo visoki ljubiteljski gledališki ravni. V tem primeru ne kaže podrobno analizirati dosežkov, kajti vsak sodelavec je dal svoj maksimalni prispevek, le nekateri (to je jasno!) so s svojim naravnim talentom in rutino nekoliko lažje prevladovali zahtevne naloge. Vsem iskrene čestitke!

Pri predstavi so še sodelovali: prevajalec Matjaž Sekoranja, scenograf Sašo Kump, glasbeni opremljevalec Lado Jakša, koreograf Janez Mejač, korepetitor Lija Modričan, vodja predstave Janez Dvornik, lučno vodstvo Rajko Goršek, tonsko vodstvo Mitja Bric.

STEFAN ŽVIŽEJ

Nazarški koncert

Na Novoletnem koncertu v Nazarjah so se predstavili člani Delavske godbe na pihala občine Mozirje in kormorne skupine harmonikarjev glasbene šole.

Letos so nastopajoči igrali pred polno dvorano, prejšnja leta pa je bil tradicionalni koncert slabo obiskan. Zadnji dve leti so se veliko posvetili vzgoji mladih godbenikov iz glasbene šole. Godba, ki jo vodi prizadevni, dolgoletni dirigent Franc Goljuč, se je zelo pomladila. Pomlajevanje se bo nadaljevalo v prihodnjem letu, ko bodo v godbo vključili še 4 nove člane. Sicer pa se za vključitev v vrste godbenikov pripravlja kar 35 učencev. BJ

VIDEOPARADA

Vlogo in status video produkcije bi lahko primerjali s statusom in vlogo, ki jo je imel v literarni produkciji osemnajstoletja roman. Osemnajstoletje je bilo, kot vemo, stoletje romana. Vsi so ga brali, se ob njem učili brati, se učili dojemati besedno umetnost - roman. Angleži so mu rekli »fiction«, je bil umetniška zvrst številka ena, kljub nasprotovanju uradne umetnostne kritike, ki je v njem videla nekaj trivijalnega, surovega, glede na ep in dramo manjvrednega.

Analogija s filmsko umetnostjo se vsiljuje že ves čas, odkar se je pojavil film, še posebno pa v zadnjem obdobju, ko je filmska produkcija enormno narasla in ko se je z video tehniko svet filma približal takorekoč vsakomur. In enako pomembno vlogo, kot je imel roman v omenjenem obdobju pri razvoju splošne kulture evropskega prebivalstva, jo ima danes film: nekoliko zapostavljen, vendar pa odločilen ustvarjalec in oblikovalec duha našega časa. In enako kot je v osemnajstem stoletju ob poplavi romanov nastajalo ničkoliko slabih del in ničkoliko izvrstnih del, pravih umetniških mojstrov, tako danes gledamo ob poplavi filmov, ob enormni svetovni filmski produkciji veliko slabih, zanič filmov, vendar pa tudi ničkoliko odličnih filmskih kreacij.

Rekli smo, da bomo v »VIDEOPARADI« spremljali filmsko produkcijo. V njej bomo vsak teden nekoliko obširneje predstavili en film, ki si po naši presoji to zasluži in na kratko v nekaj stavkih ostale nove filme, vendar ti di tu največkrat le tiste, ki bodo omembe vredni. Vs film bomo opremili z ocenami od ena do pet zvezdic (*287). Pri oceni bomo upoštevali predvsem tri elemente: režijo, scenarij in igro; ocena b v prvi vrsti »znatrajzanska in potemtakem neprimerljiva z ocenami filmov drugih žanrov: če damo westernu pet zvezdic, to še ne pomeni, da je v splošnem enako dober kot znanstveno fantastični film z enako oceno. Še posebej pa moramo poudariti, da bo ocena, tako kot vsaka druga, na moč subjektivna in si v nobenem primeru ne bo lastila atributa splošne absolutne veljavnosti, zato, bralcem in seveda gledalci filmov že vnaprej zagotovljena pravica, da se z njo t strinjajo.

FILMOMÉ

Izšel je šesti Savinjski zbornik

Občinska kulturna skupnost Žalec in odbor za tisk in založništvo sta pripravila priložnostno slovesnost ob šesti izdaji Savinjskega zbornika. Slovesnost je bila v občinski matični knjižnici, zbranim pa je najprej spregovoril predsednik odbora za tisk in založništvo Janez Meglič, nato Rozika Kobale, ki je zbornik uredila, korigirala in lektorirala. Zbornik obsega 388 strani, v njem pa so pregledi gospodarskega, političnega, kulturnega in športnega življenja, številni statistični podatki o prebivalstvu in gospodarstvu občine, prispevki umetnikov, ki živijo ali izhajajo iz žalske občine, tako je v njej vrsta pesmi, novel in črtic. Nekaj je tudi barvnih in črnobelih fotografij. Na sliki: Soavtorji zadnjega Savinjskega zbornika Dane Debič, Meta Rainer, Rozika Kobale in Drago Kumer pri prebiranju zbornika.

TONE TAVČAR

Turizma si ne moremo zamisliti brez reda, čistoče in prijaznosti

Profesor Zoran Vudler je že 40 let v našem turizmu

Leto se izteka in tudi v turizmu že delajo prve obračune za leto 1988. Za kletko smo tokrat naprosili znanega delavca v turizmu, profesorja Zorana Vudlerja. Človeka, ki štirideset let dela za razvoj te pomembne gospodarske dejavnosti. Človeka, ki je turizmu predan z vso svojo bitjo, ki ima hkrati ogromno zaslug za razvoj in uspehe na tem področju v celjski regiji.

Kako se profesor Vudler spominja začetkov pred tridesetimi leti?

Vudler: »Za delo v turizmu sta me pridobila pokojni profesor Tine Orel in Rado Jenko. Začetki mojega turističnega dela so bili predvsem na področju turistične propagande in publicistike, urejanja mesta in Starega gradu. Tem dejavnostim, ki se jim je kasneje priključila še organizacija turizma, sem ostal zvest do danes. Volje do dela je bilo pri nas, turističnih delavcih veliko, pa tudi takratni dejavniki na občini in okraju so nam pomagali. Za usmeritev našega dela, ki je bilo v začetku usmerjeno samo na Celje, je bila odločilna misel profesorja Tineta Orla, ki jo je povedal na neki seji: Može pri celjskem turističnem društvu (Rado Jenko, Viktor Gornik, Alojz Rihteršič, ing. Blaž Pristovšek, Jože Pelikan, prof. Cvetko Ščuka, Riko Presinger in še kdo) zapomnite si tole: celjski turizem se ne konča v Medlogu pri Melčevem mlinu, temveč sega od hrvaške meje do savinjskih gor. Ta misel me je vodila 40 let, pa tudi danes sem prepričan v njeno pravilnost. Turizem se lahko razvija samo na širšem območju, ozke krajevine in občinske meje so nam tuje, kar velja za gospodarstvo na sploh. Moram omeniti številne delovne akcije. Takratno olepševalno društvo je pričelo z urejanjem mesta, obnovilo je vodni stolp, usposobilo Stari grad, imelo je svojo gradbeno ekipo, ki jo je vodil mojster Binč, zgradilo je gostišče na Starem gradu in ga uspešno vodilo, izdalo prospekt in prve barvne razglednice. Celjsko planinsko društvo pa je obnovilo planinske postojanke, zgradilo planinski dom v Logarski dolini, sicer pa je

nemogoče naštetati prav vse.»

- Kako danes ocenjujete delo turističnih društev na celjskem območju. Je delo prenekaterih zanesenjakov dovolj cenjeno?

Vudler: »Delo turističnih društev, ki jih je na območju kar 44, dobro poznam, saj delam v Celjski turistični zvezi že od njene ustanovitve, torej polnih 35 let. Imamo dobra, srednje dobra in slaba društva. Manj je prvih in k sreči tudi zadnjih, največ pa je srednjedobrih društev. Reči moram, da je turističnih zanesenjakov vedno manj. Prepričan sem, da smo s slovenskim turizmom uspeli (kolikor pač smo) predvsem po zaslugi agilnih amaterskih turističnih delavcev, ki so precej pred profesionalci in družbenimi dejavniki spoznali, kaj pomeni turizem za naše območje, pa tudi za širšo družbeno skupnost. Menim tudi, da naše delo ni posebej cenjeno, k sreči pa je minilo desetletno obdobje, ko so določene sile udarile po turistični društveni organizaciji, kar je precej zavrlo naše delo. Vseeno smo zdržali.»

- Kaj pomeni celjsko turistično območje v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Je naše območje po turistični strani dovolj izkoriščeno oziroma, kje so še možnosti?

Vudler: »Gre za izredno zanimivo območje, kjer so prisotne vse vrste turizma, predvsem zdraviliški, izletniški in stacionarni. So pa še velike možnosti. Omenim naj planinstvo, rekreacijo, vse premla izkoriščene kulturne in zgodovinske spomenike, lov in ribolov. Imamo tudi ustrezne receptivne zmogljivosti, okoli 6000 turističnih postelj, okoli 8000 sedežev v gostinstvu, predvsem pa sodobno urejena zdravilišča; ki so osnove našega območnega turizma, saj ustvarijo kar 70 odstotkov vseh turističnih prenočitev. Naše zmogljivosti pa niso dovolj izkoriščene, čeprav rezultati niso slabi. Možnosti so povsod, le delati je treba. Za primerjavo s Slovenijo in Jugoslavijo pa še tile trije pokazatelji za letošnje leto. Letos bomo na Celjskem zabeležili milijon sto tisoč

nočitev, v Sloveniji devet milijonov in v Jugoslaviji 109 milijonov. Torej kar nekaj pomenimo!»

- Kako v občinah celjske regije gledajo na pomen turizma kot gospodarske panoge. Mu v resolucijah namenijo dovolj pozornosti ali pa ga še vedno jemljejo neenakopravno z drugimi panogami?

Vudler: »V večini občin ne kažejo dovolj zanimanja za razvoj turizma ali pa ga obravnavajo preveč načelno. Kar poglejte v dotedanje letne in srednjeročne načrte, pa boste videli, da so turizem odpravili z nekaj vrsticami, nekateri pa le z nekaj besedami. Res, da je dohodkovni delež napram drugim gospodarskim panogam skromen, če pa bi doslej storili na tem področju kaj več, bi prav gotovo bil večji. K sreči so za turistični društvi in našo zvezo, ki smo bili pobudniki turističnega razvoja, krepko poprijeli za delo delovni kolektivi, predvsem v zdraviliščih, kjer so dosegli tudi največje uspehe. Ne gre prezreti tudi izgradnje večjega števila hotelov (za vse nisem prepričan, da so na pravih lokacijah), lepega razvoja gostinstva na sploh, kmečkega turizma, pa vsega ostalega, kar spada k turizmu, čeprav bo treba še marsikaj dodati in dopolniti.»

- Kaj na sploh menite o jugoslovanskem turizmu? Kje so vzroki, da od turizma iztržimo manj kot denimo samo avstrijska Koroška s svojimi jezeri? Koliko se zmanjšuje pomen jugoslovanskega turizma s padanjem ugleda Jugoslavije v svetu?

Vudler: »Naš turizem je pač odraz stanja našega gospodarstva in družbenih odnosov. Verjetno je drugod še več težav kot v turizmu. V Avstriji je zasnova turizma v zasebni iniciativi, ob močni finančni podpori deželnih vlad in osrednje vlade. Že vedo zakaj, saj s turizmom pokrivajo ves zunanjetrgovinski deficit, pa še kakšen šiling ostane za nameček. Padanje ugleda Jugoslavije v svetu našemu turizmu zagotovo ne koristi, še manj takšna in drugačna dogajanja, ki smo jih doživeli letos. K temu dodajmo še vse preskrbna sredstva za propagando v tujini, ki bi morala biti bolj celovita, sodobna in agrasivna. Sicer pa mislim, da gre turizmu ob sedanjih dogodkih še kar dobro, pa čeprav z doseženim ne moremo biti zadovoljni. Tudi o naših tujih gostih bi se dalo marsikaj povedati. Redki prihajajo ponovno, največ gostov pa privabijo nizke penzijske in tudi izvenpenzijske cene. Ne smemo pa prezreti, da imajo ugodne cene tudi v Turčiji, Grčiji, Bolgariji in še kje. Pri nas stane povprečen penzion toliko kot v Nemčiji povprečno kosilo. Pri vsem tem pa nisem za podražitev naših turističnih storitev za tujce, temveč za postopno poviševanje ob vzporednih kakovostnih izboljšavah storitev. Turistično tržišče je zelo občutljivo in ne prenese eksperimentov, ki so sicer pri nas na dnevnem redu.»

- Kaj pričakujete od novega gospodarskega sistema? Menite, da bomo končno enkrat turizem jemali kot pomembno jugoslovansko izvozno dejavnost?

Vudler: »Pričakujem premik na bolje in nađejam se ugodnejših pogojev za tuje naložbe. Toda počakajmo, da bodo predpisi sprejeti in ko jih bomo prebrali, bomo lahko povedali kaj konkretnega. Bo kar v redu, če bo turizem izenačen z ostalimi izvozniki. Sicer pa kaže, da bi morali najprej posodobiti in dopolniti to, kar že imamo, vključno z vso infrastrukturo. Predvsem pa bi morali poskrbeti za to, kar je najcenejše, za red, čistočo in prijaznost.»

- V sklop turizma seveda štejejo tudi gostinstvo. Na eni strani

imamo precej zasebnih lokalov, ki zanjejo lepe uspehe, na drugi pa je že nekaj let v krizi družbeni sektor, ki tarni o neizenačenosti pogojev dela in življenja...

Vudler: »Gostinstvo je eden osnovnih pogojev, da se lahko gremo turizem. Družbeni in zasebni sektor gostinstva bi morala delati v izenačenih pogojev, zasebno gostinstvo pa naj z dopolnilno ponudbo izpopolni družbeno. Zaenkrat nosi glavni delež v turizmu družbeno gostinstvo. Med vzorne prištevam celjsko Madrugado, Stormana v Sempetru, Irmo Koštomaj v Celju, Bezgovška v Laškem, Emiko Selišnik v Lučah in še kakšnih dvajset drugih, ki bi zaslužili naziv dobra gostilna. Odklanjam pa bifeje, ker točijo samo pijače, delajo pijance, lastniki pa na hitro grabijo denar. To velja tako za družbeni kot zasebni sektor.»

Ob koncu se povrniva k Celjski turistični zvezi. Kateri so bistveni uspehi dela v tem letu in čemu boste največ pozornosti namenili prihodnje leto?

Vudler: »O delu Celjske turistične zveze se vse premalo ve, čeprav menim, da je opravila doslej veliko dela in to brez profesionalnih delavcev ob najskromnejši moralni in materialni podpori. Veliko delo je bilo opravljeno na področju turistične vzgoje, še posebej med osnovnošolsko mladino. Sedaj je na območju turističnih podmladkov. Pomembna je bila naša vloga s pobudami in tekmovanji za urejenost krajev, s turistično publicistiko, na področju turistične publicistike in propagande (v zadnjih letih predvsem z dobrim in uspešnim sodelovanjem s Poslovno skupnostjo za turizem). Že dobro desetletje deluje naša informacijska služba, ki vsak teden posreduje podatke o zasedenosti zmogljivosti in prireditvah. Vsako leto izdajamo skupaj s poslovno skupnostjo za turizem letne in zimске turistične informacije, 23 let že izhaja glasilo Turistične objave in 15 let Turistični koledarček. Se marsikaj bi se dalo naštet, predvsem pobude za prireditve, vodenje koledarjev in terminskega usklajevanja prireditev in predvsem koordinacijo dela 44 turističnih društev in štirih občinskih zvez, ki se jim bodo kmalu priključile tudi nove. Želim jim, da bi uspele, zaživele in se uveljavile.»

JANEZ VEDENIK

Zdravilišče Laško hoče na levi breg

Gradnja na desnem bregu Savinje bi bila sicer cenejša, vendar pa ekonomsko zelo vprašljiva

V začetku tega leta je celjski Razvojni center izdelal ureditveni načrt za območje Zdravilišča Laško na desnem bregu Savinje (vse do Elkovca)

Načrt je bil izdelan v skladu s srednjeročnimi in dolgoročnimi planskimi usmeritvami, ki jih je zdravilišče sprejelo pred tremi leti. Vendar pa zdaj v laškem zdravilišču ugotavljajo, da so se v tem času gospodarske razmere in pogledi na razvoj zdravilišča tako bistveno spremenili, da se s predlagano varianto razvoja ne strinjajo. Nove zmogljivosti bi bilo smotrno graditi le na desnem bregu Savinje v Jagočah.

Vprašanje levega ali desnega brega Savinje je pri razvojnih načrtih laškega zdravilišča prisotno že dolgo - od tedaj, ko so prvič začeli razmišljati o širitvi zmogljivosti. Svoječas je eno večjih ovir predstavljala (draga) brv čez Savinjo, ki bi jo morali zgraditi, da bi povezali načrtova-

ni objekt na levem z zdraviliškim poslopjem na desnem bregu. Tudi danes ugotavljajo, da bo gradnja na levem bregu precej dražja, zato pa toliko bolj perspektivna. Skratka, v zdravilišču nočejo zavezane investicije na desnem bregu, ampak vse prednosti, ki jim jih nudi lokacija v Jagočah. Ker so načrti o širjenju brez sovlagateljev nedosegljivi, je takšna odločitev še toliko bolj na mestu.

Z eventualnim širjenjem na levem bregu Savinje v Jagočah bi laško zdravilišče veliko pridobilo, saj bi bili ti objekti precej bolj oddaljeni od magistralne ceste in železnice ter s tem tudi od hrupa. V obstoječe objekte je v veliki meri prav zaradi te pomanjkljivosti skoraj nemogoče privabiti zahtevnejše goste.

kot so ugotovili na seji laškega izvršnega sveta pa se vklaplja tudi v strategijo dolgoročnega razvoja turizma v laški občini.

Objekt na levem bregu (govorijo o hotelu A kategorije s pokritim bazenom) naj bi privabil predvsem zahtevnejše goste (tudi iz tujine), ki bi v Laškem iskali preventivno terapijo, oddih in rekreacijo, medtem ko bi težje bolnike verjetno še naprej zdravili v obstoječih objektih na desnem bregu Savinje. Hkrati pa predlagajo, da bi na desnem bregu (tam.

Med ovire za gradnjo v Jagočah sodi tudi zaščita kmetijskih površin. Vseeno pa ta ovira ne bi smela biti nepremostljiva, saj je na dlani, da bi uspešno zdravilišče na teh njivah prinašalo več kot pa kmetijstvo.

kjer je po sedanjih načrtih predviden nov objekt) uredili park z rekreacijskimi površinami za goste.

Vsi načrti o širitvi Zdravilišča pa so povezani s termalno vodo. Doslej je bilo opravljenih deset globokih vrtin in zajetij, vendar pa pravih zaključkov o tem, na koliko kakovostne vode lahko računajo, ni. Zato bodo že te dni pri Geološkem zavodu Slovenije naročili študijo, ki naj bi dala odgovor, kako naj si zagotovijo večje količine termalne vode. Izdelava takšne študije traja približno eno leto, vse dotlej pa, seveda, o kakšnih konkretnih načrtih širjenja Zdravilišča Laško ni mogoče govoriti.

S. SROT

Celjski gostinci so tekmovali

Sredi decembra so se tudi letos pomerili v znanju kuharskih, natakarskih in slaščičarskih veščin celjski gostinci.

S svojim znanjem so morali prepričati komisijo, da jim je prisodila čim višje število točk. Tekmovanje je letos že drugič zapovrstjo potekalo v organizaciji sindikata, udeležili pa so se ga v glavnem le gostinci iz Celja. V okviru tekmovanja je sodilo tudi ocenjevanje gostinskih lokalov, ki so jih ocenjevali gostje z glasovnicami, ki so izhajale v našem časopisu. Od 538 glasovnic, kolikor jih je prislo, jih je 31 glasovalo za gostinsko podjetje TOZD Na-na, Restavracija in pivnica Koper, ki je zasedlo prvo mesto med gostinskimi lokali v družbenem sektorju, med zasebniki pa je premočno zasedla prvo mesto restavracija Madrugada, saj je zanj prispelo kar 82 glasov. Gostilna Medved in Škofje vasi, ki je bila druga, pa je prejela devet glasov. Za najboljši hotel so obiskovalci letih izbrali Turško mačko, ki so ji pripisali 177 glasov, drugouvrščenemu hotelu Evropa pa 68 glasov. Gostinci so se na slovesni podelitvi priznanj najboljšim zbrali minuli petek v hotelu Celeia v Celju.

Karolina Vodisek, vodja kuhinje v hotelu Celeia: »Vsakega priznanja, ki ga prejmem, sem vesela, še posebej pa te zlate medalje. V našem hotelu se vedno trudimo, da postrežemo vsakega gosta tako kot smo postregli tudi ocenjevalno komisijo, za katero smo pripravili jedi iz našega običajnega menija. Različnih gostinskih tekmovalcev se udeležujem že od leta 1968, prejela pa sem že več priznanj in medalj. Tovrstna tekmovalstva so zelo koristna, vendar pa bi jih lahko pripravili celo še bolj pogosto, morda pa bi veljalo razmisliti tudi o kakšnih seminarjih na gostinski šoli, da bi se tudi starejši gostinski kader še dodatno izobraževal.»

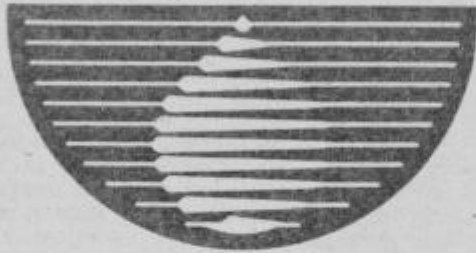
Alojz Horvat, Madrugada: »Prvo mesto pomeni za ves kolektiv našega gostinskega objekta veliko priznanje. Letos smo tekmovali prvič, ker imamo lokal odprt šele leto in pol, menim pa, da bi bilo podobnih tekmovalj potrebno še več. Udeležiti bi se ga moralo več gostincev, več zasebnikov. Nivo tekmovalstva bi se moral iz leta v leto stopnjevati, zanimivo pa bi bilo, če bi smeli sodelovati tudi občani, ki bi na ta način lahko spoznali celotno celjsko gostinstvo. Sem pa kar vesel, da zasebniki delamo konkurenco družbenemu sektorju.»

NATAŠA GERKEŠ
Foto: E. MASNEC

Z znanjem, zdravo medicinsko doktrino in s poslovnostjo

Zdravilišče iz Rogaške Slatine uvrščajo med najsodobnejše in najbolj kakovostne turistične centre v Jugoslaviji, in med takšne, ki so že našli svoje mesto in vlogo v razvitem evropskem turističnem svetu.

Rogaška

Niti za trenutek obstati, neprestano iskati nove in izvirne možnosti za naložbe in program izvenpenzijske ponudbe, je vodilo te razvojno najživahnejše turistične delovne organizacije pri nas. Zdravilišče iz Rogaške Slatine pa namerava zaradi pospešene rasti povpraševanja v inozemstvu in zaradi zanimanja za vlaganje tujega kapitala v razvoj Rogaške Slatine, zgraditi tudi nov hotel s 500 posteljami, hotel najvišje, lux kategorije. Da so prodorni, poslovni in da v svoji vnemi kdaj tudi prehitajo čas in razmere, govori dejstvo, da nameravajo hotel zgraditi s tujim kapitalom in ustanoviti mešano podjetje. In ker vemo, da se tujci za sovlaganja odločajo premišljeno, je to še en dokaz, da je Zdravilišče iz Rogaške Slatine na dobri in trdni razvojni poti.

Srečno novo leto 1989! Najlepšim želim se pridružuje tudi kolektiv Zdravilišča Rogaška Slatina.

To, med drugim, potrjuje dejstvo, da imajo letno že preko polovico gostov iz tujine. Z lastnim denarjem in le delno s pomočjo bank in sovlagateljev, so zadnja leta v marsičem polepšali podobo Rogaške Slatine in obogatili ponudbo, zlasti izvenpenzijsko.

V srednjeročnem programu razvoja so se v Zdravilišču zedinili, da se bodo v teh petih letih predvsem posvetili obnovam in posodobitvam obstoječih objektov in širitvi ter bogatitvi ponudbe. In tako tudi delajo, pri tem so uspešni in izvirni pri iskanju poti za uresničitev smelih načrtov. Odločili so se tudi, da bodo gradili, se posodabljali in širili zmogljivosti le, če bodo za to pridobili ugodna finančna sredstva, denar, ki ne bo povzročal krize in zastojev. Povsem so se odpovedali običajnim posojilom, ki so v tem času povsem nesprejemljiva. Torej so se odločili najti takšen denar, ki bo omogočil uresničitev načrtov in obenem normalno delo in solidne osebne dohodka zaposlenih. Tako imajo zdaj pripravljen jasen koncept in projekte pred zaključno fazo.

Pri iskanju ugodnih virov so se odločili za razpis obveznic, ki pomenijo za polovico ugodnejši denar od bančnega, oplemeniten s sredstvi za manj razvite občine, kakršna je šmarska ter z razvojnim dinarjem, ki ga iz proračunskih viškov zagotavlja slovenski Izvršni svet. Na tak način bodo uredili in zgradili: veliko golf igrišče, dvorano za tenis, smučišča, igralnico (casino), lepotilni (beauty) center, restavracijo Bellevue, plavalni bazen, interno obvoznico, stanovanja in še kaj.

SLOVENIJA LES TRGOVINA

DOM POHIŠTVA

Zidaniškova ul. 10, 15, CELJE

SALON Titovo Velenje
SALON Slovenj Gradec

*Našim strankam,
poslovnim partnerjem in
vsem delovnim ljudem
želimo SREČNO LETO 1989.*

*Zahvaljujemo se
za izkazano zaupanje in
se v Novem letu
priporočamo za obisk
v naših prodajnih salonih.*

**SREČNO
IN USPEŠNO
NOVO LETO
1989**

KOVINOTEHNA

O Miklavžu, Božičku in dedku Mrazu

Koliko let je obred Miklavža star, preprosto ne vem. In koliko obred dedka Mraza, mi tudi ni znano. Učili so nas, v mislih imam staro Jugoslavijo, moja domovina mi je bila dobrih petnajst let, da Miklavž prihaja iz Nebes in angeli seveda, parkeljni pa iz pekla. Miklavž potemtakem - z angeli - so pod pokroviteljstvom Boga, parkeljni pa nekakšni Hudičevi možici. Ne vem, kdo je prvi prišel na misel, da je Boga in Hudiča družil.

Zupniki in kaplani so nas učili: Bog je pravičen... Potem bi moral biti tudi Miklavž pravičen. Pa nikoli ni bil. Za bogate bogat, za revne reven. In je še danes!

In kako je z Božičkom? Pri bogatih pod smrečico zajetni paketi, pri revnih kvečjemu doma izrezljane jaslice. Tako je bilo, je in bo. No, mogoče nekaj let po vojni se je Miklavž in Božičku pridružil dedek Mraz, ki naj bi prva dva izpodrinil, ker je resničen, prišel pa je iz sibirskih tajg, nekako iz delovnega ljudstva, pravična in enakovredna darila pa kot spremstvo vlečejo razne gozdne živali in v belo oblečene deklice predstavljajo snežinke.

O Miklavžu, Božičku in seveda tudi o dedku Mrazu so in še pojemo razne pesmi, ki

so tako rekoč ponarodele. Najprej so otroci res mislili, da je dedek Mraz pravičnejši od Miklavža in Božička. Laž ima kratke noge, resnica pa za mnoge ostre roge!

S kakšnim veseljem - mogoče polna tri desetletja - smo pripravljali prihod dedka Mraza! Igrica z zimsko vsebino je morala biti, v koših, košarah, vrečah vsi paketi enaki. To je bil praznik! Za ogrevano dvorano ni bilo problema.

Najprej so prevzeli pokroviteljstvo OF odbori, nato SZDL, razna podjetja so imela patronat, šole, vrtci, nazadnje je imel vse to v rokah - menda še ima - občinski odbor DPM. Toda tudi ta naš socialistični dedek Mraz je tik pred bankrotom! Kdo bo letos oskrbel najrevnejšim otrokom tople rokavice, nogavice, toplo perilo, volnene kape? Nekateri - otroci socialističnih kulakov - so bili deležni bogatih daril Miklavža, Božička, dedek Mraz jim bo v dvorani res podaril nekaj bonbonov, piškotov in mogoče še drobno pomarančo. Kaj pa doma?! Tisoče in tisoče sirotejev bi najbrž radi napisali: Dragi dedek Mraz, prinesi mi vsaj eno svežo belo štruco kruha!

V nekaterih KS so organizirali nabiralno akcijo, tako nekako kot pobiranje članarine za RK, SZDL, ZK in tako dalje. In so kar lepe vsote izprosili. Mogoče bi še več, ko bi lahko v to humano akcijo vključili tudi otroke.

V mislih imam drugi del očenaša: Daj nam danes naš vsakdanji kruh... Darujejo tudi revni, obdarovani pa bodo tudi bogati. Bolni zdravega nosi, se začne ruska pravljica, odkoder prihaja dedek Mraz. Naj žive socialne razlike!

DRAGO KUMER,
Gotovlje

V imenu humanosti?

V četrtek, 22. 12. 1988 naj bi se zaključila šestmesečna negotovost oziroma vprašanje sklepčnosti programsko volilne seje Odbora občinske organizacije Rdečega križa v Celju. Za nekatere to sploh ni bilo vprašanje niti junija, še manj pa sedaj, saj so stori vse, da bi to pot zagotovili sklepčnost. Predhodno so organizirali praznovanje (novoletno) s predstavnikoma krajevnih organizacij, naknadno pa so po telefonu pozivali udeležence in potem še zadnjih deset minut pred pričetkom seje. Delegati so malo zamujali, zato se je začela z zamudo - 15 minut.

Kljub vsem intervencijam pa ni bila zagotovljena zadostna udeležba tistih, ki naj bi potrdili, da je bilo 2. junija 1988 vse v najlepšem redu, čeprav je takrat tako izgledalo.

Namen te izredne seje (22. 12.) je bil, da se ugotovi zakonitost poteka junijske seje; to pa bi po vsej verjetnosti lahko storili samo udeleženci junijske seje - domnevni delegati. Teh pa je na to izredno sejo prišlo samo 12 in še za teh dvanajst se ni hotelo ugotavljati ali so bili delegati, ali pa samo udeleženci, čeprav je predstavnik SZDL izrecno poudaril - načelo delegiranosti, namreč. Kot je bilo slišati v razpravi, marsikateri »delegat« niti ne pozna načela delegiranosti.

Kot rečeno, za teh dvanajst udeležencev (»delegatov«) se ni hotelo ugotavljati, zakaj so si nekateri poverilnico napisali sami, še manj pa so hoteli videti (izročene) ponarejene poverilnice za junijsko sejo. Teh poverilnic pa ni naredil kdorkoli, ampak sekretar, bivša sekretarka in predsednica Predsedstva Občinske organizacije RK Celje, ki jih je podpisala.

Tako se na tej seji ni ugotavljala zakonitost junijske seje, še manj nezakonito (kaznivo) dejanje, ki se je celo banaliziralo. Niti na seji niso hoteli slišati, da v Pravih OORK Celje (nanje so se na tej seji na veliko sklicevali) piše, da bi morali biti predsednik, podpredsednik in sekretar OORK Celje izvoljeni iz vrst delegatov svojih krajevnih organizacij, enako tudi dve tretjini predsedstva (pa so nekateri celo kar sami sebe »delegirali«).

Da bi se zadeva lažje speljala (po vnaprej predvidenem scenariju) in seveda uzakonila, je bilo potrebno obrniti pozornost na odnose, ki naj bi jih Predsedstvo RK Celje »uredilo«.

Da, za odnos gre. Za odnos do najširše javnosti (65.000 Celjanov), saj OORK Celje dobi za vsakega občana določeno (dogovorjeno) vsoto denarja od SIS-a. Ljudje poklonijo Rdečemu križu na tone obleke (tudi še zelo dobre), zapuščajajo opremljena stanovanja. Gre tudi za denar, ki ga zberejo v krajevnih organizacijah, v šolah, na zabavnih prireditvah...

V tej luči pa je vprašanje honorarjev na OORK Celje (ki ga je sprožil na tej seji predsednik zaradi pisanja v Delu) videti drugačno. Tudi višina honorarjev je bila poenostavljeno prikazana. Namesto 12 starih milijonov na leto jih je ravno on samo v decembru prejel nekajkrat več. Samo novembra letos so štirje vodilni na OORK Celje prejeli v skupnem znesku več kot 130 starih milijonov (v starih dinarjih se je govorilo), med njimi sekretar kot redno zaposleni 35 milijonov in to za dela, ki jih lahko opravi v rednem delovnem času. Tudi »marljiva« bivša sekretarka dobiva redni mesečni honorar, ki je novembra znašal 30 starih milijonov in to za dela, ki bi jih ob ustreznih organizaciji dela lahko opravili redno zaposleni delavci. Že junija je prejela honorar 52 milijonov starih dinarjev za pripravo že omenjene sporne programsko-volilne seje.

Da pa ne bi samo omenjeni štirje prejeli honorarje, so člani predsedstva (tudi tisti, ki bi se temu radi odrekli) prejeli v decembru simbolične nagrade, ki v skupnem znesku znašajo 120 starih milijonov dinarjev.

Bilo bi preveč enostavno, če bi govorili samo o honorarjih; ti so verjetno še najmanj pomembni in se pojavljajo kot posledica vsega, posledica zaprtosti in premajhnega (pravega) družbenega nadzora. Drugače se ne bi moglo (in še manj smelo) nezakonito imenovati sekretarja OORK Celje (ugotovitev delovnega inšpektorja), kršiti temeljno zakonodajo, se sklicevati na akte iz leta 1976, puščati delavce strokovne službe v skrajno zakonsko neurejenih delovnih pogojih (tudi ugotovitev delovnega inšpektorja), ob tem pa jih opljuvati, kot se je to dogajalo na tej izredni decembrski sji Odbora.

Sicer pa, kako naj urejajo odnose tisti, ki so jih skalili s svojim samovoljnim in nikomur odgovornim delom. O kakšnih odnosih sploh lahko govorimo, če delavci ne smejo odločati niti o svojih najosnovnejših pravicah, če se vse sprejema in sklepa mimo njih. Če pa si delavci le upajo kaj reči, so »obdelani« podobno in še huje kot na tej decembrski seji. Tudi zato je bilo vsako ugovarjanje brezsmiselno.

Kakšni odnosi so to, če delavce strokovne službe (redno zaposlene) »razbremenjujejo« in jih puščajo v negotovosti ter jim odvzemajo določene odgovornosti, da se lahko opravičujejo visoki honorarji (z ozirom na obseg dela) kot redna oblika.

Vse to in še marsikaj drugega verjetno ne bi bilo mogoče, če bi ta organizacija delovala kot resnično najširša humanitarna organizacija (na kar se posamezniki radi sklicujejo). Potem verjetno tudi ne bi bil problem zagotoviti niti 34 in ne samo 31 delegatov. Še manj pa bi bilo mogoče delovati nezakonito.

ANTONIJA MARINČEK

PRIREDITVE

V Slovenskem ljudskem gledališču v Celju bodo danes ob 12. uri uprizorili delo Toneta Peršaka Peter in Pavel. Predstava bo za abonma IV. mladinski.

Jutri bodo Peršakovo delo Peter in Pavel uprizorili ob 18. uri za izven.

Teater mladih iz Griž bo danes z dvema predstavama zaključil z uprizoritvijo mladinske igrice Mali strah Bav-Bav. Prva bo ob 15.30 uri v **Domu svobode v Libojah**, druga pa ob 17. uri v dvorani v **Vinski gori**.

V **zadružnem domu na Ljubečni** bo jutri ob 18. uri novoletni koncert godbe na pihala domačega kulturno umetniškega društva.

V **domu svobode v Zidanem mostu** bo jutri ob 18. uri slavnostni novoletni koncert Železničarske godbe na pihala iz Zidanega mosta pod vodstvom Iva Gulića.

V veliki dvorani **kina Union** bo danes novoletni koncert Celjskega godalnega orkestra in Plesnega orkestra Zabe. Ob 17. uri bo koncert za mladino, ob 19.30 uri pa bo večerni koncert.

V **Kristalni dvorani Zdravilišča v Rogški Slatini** bo jutri ob 19.30 novoletni koncert, na katerem se bo predstavila pianistka Dubravka Tomšič in komorni orkester RTV Ljubljana.

V **domu kulture v Titovem Velenju** bo danes ob 17. uri lutkovna predstava Saprarniška Svetlane Makarovič, ki so jo pripravile vzgojiteljice VVZ Titovo Velenje.

V cerkvi **Sv. Mihaela v Šoštanju** bo v ponedeljek, 2. januarja novoletni koncert Mešanega pevskega zbora Svoboda Šoštanj ob spremljavi Eme Zapušek na orglah in komentarju Majde Završnik. V sredo, 4. januarja pa se bodo z enakim programom predstavili v cerkvi **Sv. Martina v Titovem Velenju**.

Rudarska godba na pihala iz Titovega Velenja pripravlja v sodelovanju z Gledališčem pod kozolcem iz Smartnega ob Paki v torek, 3. januarja dva koncerta z naslovom Z vedrimi melodijami v novo leto in sicer ob 10.30 uri v **domu kulture v Titovem Velenju** in ob 17. uri v **domu kulture v Smartnem ob Paki**.

V **Likovnem salonu v Celju** je odprta razstava likovnih del slikarja Stefana Marflaka. Razstava bo na ogled do 25. januarja.

V **KLjUBu** Mladinskega kulturnega centra v Celju bo drevi ob 19.30 uri video projekcija risanke »Asterix in Britain«, jutri ob 19. uri pa se bo pričel v KLjUBu plesni večer.

MILANO GRADITI 1959-1989

Voda v nafti

Zima je pred vrati in že prvi malo hladnejši dan je pokazal, da vozniki in zimska služba niso pripravljeni na zimo, nastal pa je tudi večji zastoj v avtobusnem potniškem prometu.

Ze pri minus 16 stopinj zmrzuje nafta; zakaj se ni treba spraševati, ker vemo, da ne bi zmrznila, če v njej ne bi bilo vode.

Koliko je vode v nafti, lahko odkrijemo na zelo preprost način. Pet ali deset litrov nafte postavimo v odprti posodi na sneg oziroma na mraz. Zjutraj imamo na vrhu centimeter do dva ledu. Tega vzamemo in ga raztopimo ter izmerimo; ugotovili bomo, da je v petih litrih približno liter vode, ki samo smrdi po nafti.

Res je, da naše rafinerije ne proizvajajo kakšnega posebnega kakovostnega goriva, je pa precejšnja razlika tudi med bencinskimi črpalkami.

Morali bi se vprašati, od kod nekaterim črpalkarjem novi avtomobili, hiše, vile... Verjetno marsikateremu posamezniku na črpalki kane v žep več denarja kot je direktorska plača in skrajni čas bi bil, da bi se inšpektorji zganili, preverili kakovost goriva, hkrati pa bi morali preveriti izvor premoženja pri nekaterih posameznikih. Vem za primer iz okolice Ptuj, kjer si je neki črpalkar v zelo kratkem času kupil hi-

šo, vikend in dva avtomobila. Seveda pa ne smemo metati vseh črpalkarjev v isti koš, saj je med njimi veliko poštenih.

F.D.

Kako dolgo še bo Celjska koča zaprta?

Znana turistična točka Celjska koča je že dalj časa zaprta. Kaj je temu vzrok vedo samo bivši oskrbnik tov. Zakelšek in celjski Izletnik.

Žrtve tega nesporazuma so samo ljubitelji oziroma obiskovalci takšnih turističnih točk in morda tudi ljubitelji smučanja, če ne bo ta spor kmalu končan.

Sedaj ko se že vsepovsod pogovarjajo o novi smučarski sezoni, Celjani in ostali ljubitelji belih poljan ne vedo, če se bodo lahko smučali na Celjski koči.

Ali se s tem nesporazumom povzroča gospodarska škoda, ker objekt ne služi svojemu namenu, ampak ga razjeda zob časa?

Ali turistična bodeča neža, katero jim je podarila RTV Ljubljana, ni bilo dovolj veliko opozorilo celjskemu Izletniku, da se še naprej obnašajo tako neposlovno do turističnih točk, ki jih imajo v upravljanju?

MIRAN LESKOVŠEK,
Celje

Kaj je novega?

NOVI TEDNIK

vas življenjsko zadevajo in zato najbolj zanimajo.

Vsak četrtek v **NOVEM TEDNIKU**.

Pa pravite, da prav ob četrtkih ne greste mimo nobenega kioska. Ali pa pride prepozno in **NOVEGA TEDNIKA** že zmanjka.

Rešitev je preprosta. **Postanite NAROČNIK**.

Vsako leto izide 52 števil **NOVEGA TEDNIKA**. To je pri sedanji ceni 63 tisoč 400 dinarjev.

Toda celotna naročnina za **NOVI TEDNIK** je samo 50 tisoč in 400 dinarjev in polletna le 25 tisoč in 200 dinarjev.

Naročniki torej dobivajo **NOVI TEDNIK deset tednov zastonj**.

To pa še ni vse. Naročniki imajo vsako leto pravico do **enega brezplačnega malega oglasa v NOVEM TEDNIKU** in 50 odstotkov popusta pri eni čestitki na Radlu Celje.

NOVI TEDNIK - o vsem, kar je novega okrog vas.

NOVI TEDNIK

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

SLOVENSKE ŽELEZARNE

ŽELEZARNA ŠTORE

63220 ŠTORE - BRZOJAV ŽELEZARNE ŠTORE - TELEFON: 063/27-411, 28 411 - TELEX: 33518 YU ZEL87R

Železarna Štore širi ponudbo

V ospredju Inženiring za industrijsko opremo

Prestrukturiranju proizvodnje tudi v Železarni Štore posvečajo vse več pozornosti, predvsem pa se posvečajo uvajanju novih dejavnosti in izdelkov, kjer vložena materialna sredstva v primerjavi z vložnim delom in znanjem predstavljajo manjši delež. V Inženiringu za industrijsko opremo so med ostalim že razvili dva nova izdelka, priklopno sedlo in lito strmoramensko platišče.

Inženiring za industrijsko opremo

Ob proizvodnji jekla in litine se Železarna Štore že več kot desetletje ukvarja z razvojem in izdelovanjem industrijskih plinskih gorilnikov, pripadajoče gorilniške opreme z ogrevalnimi napravami in pečmi. Malo kasneje so pričeli projektirati in izdelovati tudi indukcijske lončne peči mrežne in srednje frekvence za taljenje kovin.

Zaradi boljše razvojne, proizvodne in poslovne uspešnosti so v Železarni pred tremi leti ustanovili inženiring za industrijsko opremo, v katerem delajo strokovnjaki s teh področij. Ukvarjajo se s projektiranjem in proizvodnjo gorilni-

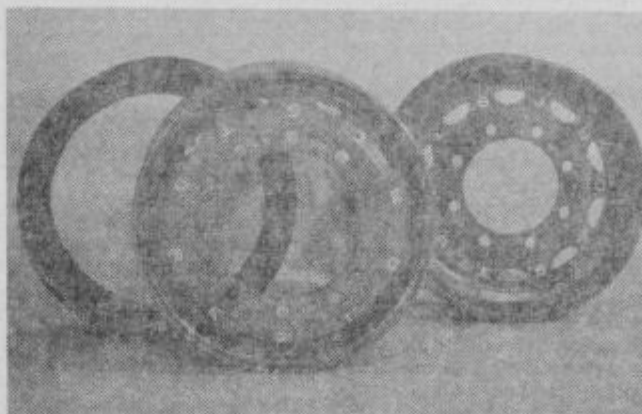
ške opreme, industrijskih peči in ogrevalnih naprav, ki potrebujejo za svoje delovanje plin ali električno energijo. Ob tem pa, v okviru energetske - varčevalnega programa, razvijajo tudi rekupektorije za plinske ogrevne in žarilne peči ter kupolke. Inženiring uspešno sodeluje z vrsto projektantskih in proizvodnih organizacij ter razvojnih institutov.

Lito strmoramensko platišče

V svetu zadnje čase klasična platišča iz pločevine zamenjujejo z litimi strmoramenskimi platišči iz nodularne litine. Za razliko od klasičnega platišča je ulitek iz enega kosa, monolit, obdelan in pripravljen za montažo na os vozila. Na domačem tržišču je to nov in doslej malo uporabljen izdelek, na zahodu pa je že v precejšnji meri izpodrinil klasična platišča. Na strmoramensko platišče se montira tubeless radialni plašč, brez zračnice.

Strmoramenska platišča se uporabljajo pri tovornjakih lahke, srednje in težke izvedbe, pri prikolicah, polprikolicah, avtobusih za mestni in mednarodni promet... Takšna platišča so

boljša od klasičnih, saj sta montaža in demontaža plašča enostavna in hitra, statična in dinamična neuravnovesenost sta manjši, teža kolesnega kompleta je manjša, kolo nima zračnice in ščitnika, hlajenje zavornega sistema je intenzivnejše, med plaščem in zračnico ni trenja, upor kotaljenja in s tem poraba goriva sta manjša, plašči imajo daljšo življenjsko dobo in še bi lahko naštevali. V Štorah izdelujejo strmoramenska platišča dimenzij 8,25 x 22,5 col, po potrebi pa razvijajo tudi ostale velikosti in izvedbe platišč, npr. 9,25 x 22,5 col, 7,50 x 22,5 col in tako dalje.

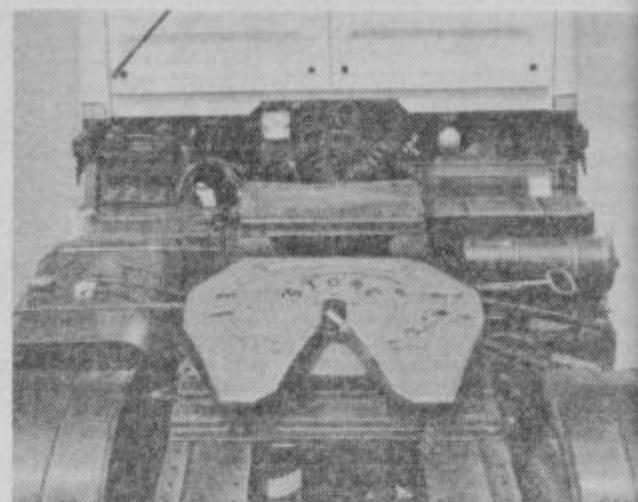

Lita strmoramenska platišča Monolit.

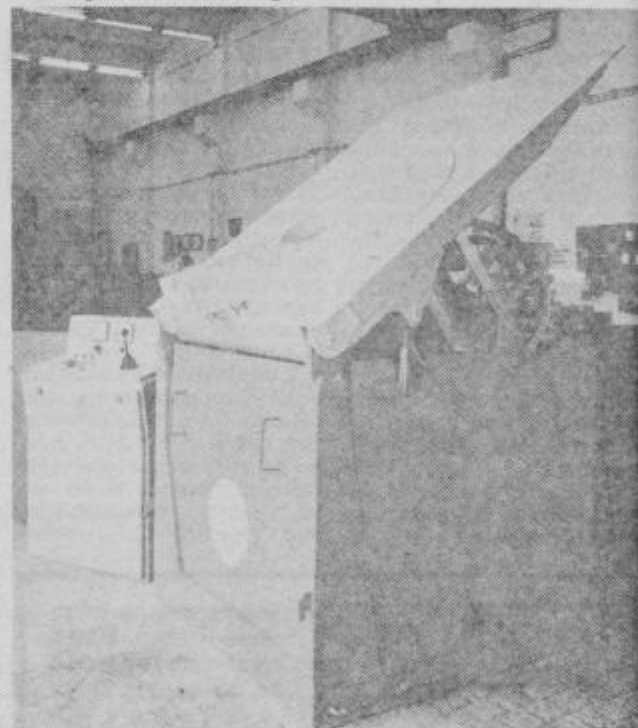
Priklopno sedlo

V cestnem tovornem prometu se vse bolj uveljavljajo prevozi s polpriklopniki - kombinacijo stalnega vlečnega vozila in različnih izvedb polprikolice za prevoz različnih tovorov, tudi kontejnerjev.

Priklopno sedlo je strojni sestav, ki s pomočjo vklonno-izklopne mehanizma varno povezuje polprikolico z vlečnim vozilom. Osnovni nosilni elementi priklopnega sedla so iz obdelane nodularne litine, elementi samodejnega mehanizma za zapiranje pa so iz jekla. Sam mehanizem je večkratno varovan, tako da ne more priti do nekontroliranega izklopa. Vsi elementi sedla so dostopni in zamenljivi, vzdrževanje pa je hitro in enostavno. Priklopne in gabaritne mere so izdelane po mednarodnih normah, kakovost materiala ter vzdržljivost in varnost sedla pa so preizkušeni v domačih in tujih laboratorijih v skladu z zahtevami mednarodnih ustanov.

Priklopno sedlo vlečnega vozila.

Indukcijska lončna peč 250 kg.

Golding novo ime za še boljšo kakovost dela in storitev

Hmezadova delovna organizacija Gostinstvo - turizem iz Žalca dobiva novo ime in novo podobo

O Hmezadovi delovni organizaciji Gostinstvo-turizem je bilo doslej napisanih in izrečenih že kar veliko besed. Dolgo se je ta delovna organizacija ubadala z izgubami, že nekaj časa pa posluje brez izgub, vendar še zdaleč ne brez težav, ki so v prvi vrsti odraz splošnih težav družbenega sektorja gostinstva.

V vsakem primeru pa je treba za veliko prizadevnost pohvaliti ta kolektiv, ki vztraja kljub težkim delovnim pogojem in s skromno materialno stimulacijo. V sklop te delovne organizacije sodita hotela v Preboldu in Žalcu, restavracija Slovan na Vranskem, Samopostrežna restavracija Gaberje v Celju in še nekaj gostinskih lokalov v žalski občini. Kot zanimivost zapišimo, da sodi samopostrežna restavracija na prvo mesto v celjski občini po številu pripravljenih obrokov družbene prehrane.

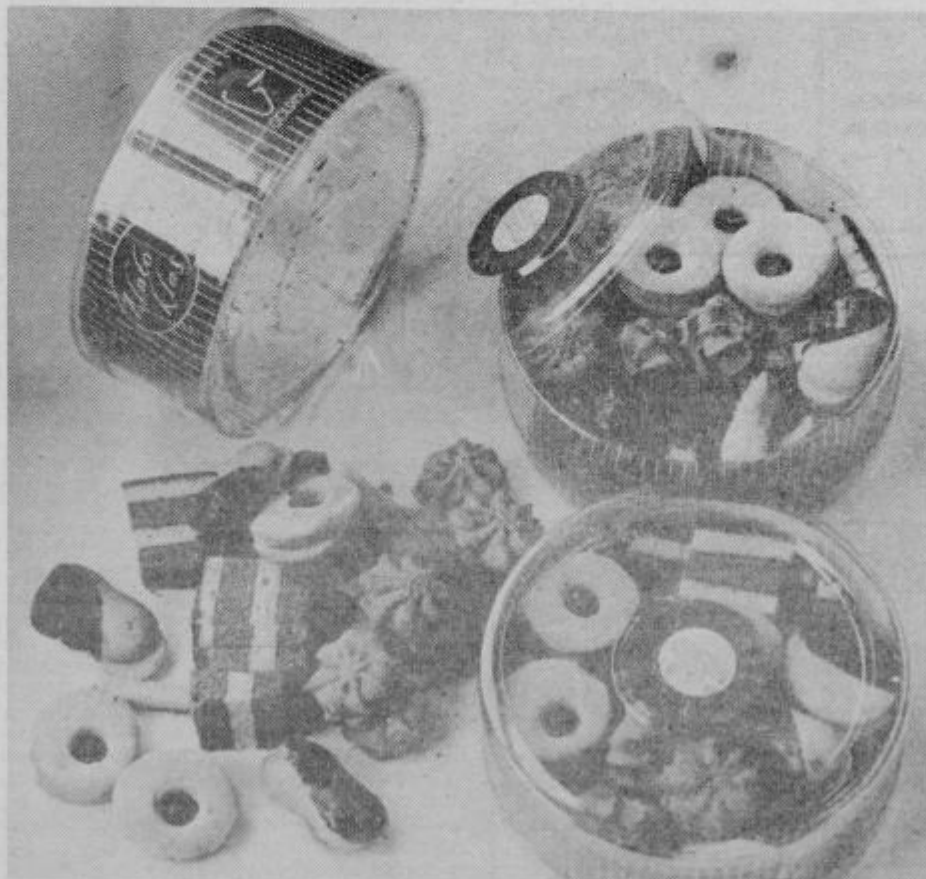
Veste kaj je to Zlato klasje? Ljubitelji dobrih, sladkih stvari to že nekaj časa vedo. Zlato klasje se namreč imenuje drobno domače čajno pecivo, ki ga izdelujejo v delovni organizaciji Golding. Lahko ga kupite v vseh gostinskih obratih te delovne organizacije in ko ga boste poskusili enkrat, bo v vaših domovih nepogrešljivo ne samo ob prazničnih trenutkih, pač pa tudi sicer. Zlato klasje pa ponujajo v lično oblikovanih okroglih skatlah.

Skromna akumulacijska sposobnost družbenega sektorja gostinstva nasploh seveda otežuje tudi nekatere naložbe, ki bi jih morali nujno uresničiti, saj je ena izmed poglavitnih nalog te delovne organizacije v prihodnjem letu pridobitev čim več tujih gostov, kar je seveda nujno ob padanju kupne moči domačega prebivalstva. Gostje iz tujine zahtevajo seveda kakovostne usluge, vključno s sodobno urejenimi lokali in nenazadnje hotelskim udobjem. Hotel v Preboldu je star že deset let, žalski pa osem in vse sile bodo usmerili v to, da bi ju modernizirali. Pri tem pa se v Žalcu zavedajo prednosti, ki jih ima sama lega Savinjske doline. Tudi

za možnosti organiziranja raznih izletov za skupine tujih gostov. Lahko bi rekli, da so sprejemni izpit naredili že letos in lani, ko so vse poletje v preboldskem hotelu letovali gostje iz Nizozemske. Nabrli so si tudi precej izkušenj, ki bodo ob povečanem številu tujcev v prihodnjem letu še kako dobrodošle. Večino pogovorov s tujimi agencijami so uspešno zaključili, veliko pa si obetajo tudi od sodelovanja s turistično agencijo Slovencev na avstrijskem Koroškem - Cartrans.

Kolektiv delovne organizacije za gostinstvo in turizem GOLDING iz Žalca želi vsem gostom, poslovnim prijateljem in bralcem Novega tednika srečno, zdravo in uspešno leto 1989 in kliče: Ostanite še naprej naši prijatelji!

Seveda pa vse to ne pomeni, da bodo zanemarjali domače goste, saj se natanko zavedajo, da so od njih pravzaprav še najbolj odvisni. Tudi prihodnje leto ne bo

GOLDING

manjkalo raznih akcij in prireditev, ki jih prirejajo v obeh hotelih, kuliničnih dnevov in tednov in še bi lahko naštevali.

Kot novost naj omenimo to, da se bo Hmezadova delovna organizacija Gostinstvo-turizem preimenovala v delovno organizacijo Golding, ki ponazarja osnovno dejavnost tega kolektiva, Golding pa je tudi ime znamenitega, kakovostnega sa-

Zadnjo noč v letu lahko prijetno preživite v hotelih v Žalcu in Preboldu. Ponujajo vam dvoje možnosti: plačilo vstopnine in novoletnega menija ali plačilo samo vstopnine. Nekaj je še prostih mest in kdor se še ni odločil, kje bo preživel najdaljšo noč v letu, bo dobrodošel v Preboldu in Žalcu. V obeh hotelih pripravljajo tudi novoletni ples, 1. januarja.

vinjskega hmelja. Poslej se hotel v Žalcu ne bo več imenoval Golding, pač pa hotel Žalec, hotel v Preboldu pa bo imel nespremenjeno ime, torej hotel Prebold.

Kot zanimivost zapišimo, da je celostno podobo pripravil studio Trg pri Novem tedniku in radiu Celje. Na samoupravnih organih delovne organizacije so novo ime že sprejeli, zdaj pa je na vrsti le še postopek glede registracije.

TEDNIKOV OBZORNIK

V resnici je slika laž.

ČAJ OB PETIH PRI SLIKARJU AVGUSTU LAVRENČIČU

Fatamorgana pod celjskim gradom

Srečanje s slikarjem, predvsem pa s človekom, kakršen je akademski slikar Avgust Lavrenčič, je izjemno doživetje, ki ostane v spominu, prihaja po koščkih, po detajlih v skorjo malih možgan, ki potem spodbujajo razmišljanja o slikarjevem svetu. Ta njegov svet pa je ena velika harmonija barv, sožitja in razumevanja z ženo Majdo, upodabljanja sveta, ki ga ni, a se mu človeštvo s cometovo naglico bliža. Napovedi z njegovih olj človeka pretresejo, da se mora obrniti vame in razmišljati.

Scene ali slikarstvo

»Za slikarstvo sem si vzel čas. Moral sem. Na enem olju delam po nekaj mesecev. Ukvarjam se z detajli, ki mi veliko pomenijo. Zanimajo me izpeljave, ki imajo potem likovno vrednost. Tako sem prišel v položaj svobodnega umetnika.« Kako je že rekel? Pri stoti gledališki sceni je nehal biti scenarist. Večino jih je naredil za celjsko gledališče in tega obdobja

Takšna je fantastična slika – kostum, v rdeči kardinalski barvi. Kostumirana praznina. Fantastično.

Asociacija jezdecev apokalipse

Res je, kot pravi slikar, da je najlažje dati sliki ime: Brez naslova. Najbrž sem ga vprašala, kako

daje slikam imena. »Izhajam iz osnovne ideje, potem pa, ves čas ko slikam, razvijam hkrati s sliko še misli. In tako pridem do novega in novega imena za sliko. Včasih ima kakšno moje delo pred dokončnim še 25 možnih imen. Konj z jezdecem, ki ga zdaj slikam, se je sprva imenoval Mont cavalo (Gora – konj). Zdaj se imenuje Okamenina. Slika še ni gotova...« A tudi takšna, kakršna je, te presune. Okamenela človeška pojava na kamnitem konju. Lapidarijec. Svetovljan. Večni militaristični duh, ki je bil veliko med nami in je tu. Je asociacija jezdeca apokalipse. Čudovit razlagalec svojih del je, je potrdila tudi njegova žena Majda. »Ure in ure bi lahko govoril o kakšni sliki in pri tem razvijal lastno domišljijo in domišljijo prisotnega.«

Kakšna čudovita sposobnost duha, pomislim, kadar oživljam srečanje z umetnikom. Fatamorgana pod celjskim gradom! Spet sem se spomnila na grozečo sliko, na opomin človeštvu. Kronos. Možgani ali dim? Grozeči detajli.

Nadrealizem. Humunkulus, stvar iz retorte. »Ne bi ga rad gledal v jedilnici.« Morda pa marsikdo drug, ki si želi njegovih slik.

»Zame je slika: ali vredna nič, ali toliko, da sploh nima cene. Zato naj ostane tu.« Kako debelo je moral gledati tisti Amerikanec, se včasih nasmiham slikarjevi zgodbi, ki je pred leti prišel v Celje, na slikarjev dom, ga snubit, da bi mu prodal sliko. Menda je bil gospod Amerikanec bogat mož, strasten zbiratelj umetnostnih del in si je najbrž mislil, še zadovoljen bo, če bo dobil nekaj zelenih dolarčkov. A ni vedel, s kom ima opravka. Slikar se je sicer izvijal, češ, da slike še ne more prodati, da jo ravnopripravljiva skupaj z drugimi za razstavo in da, žal... in tako naprej. Pa se ga je le znebil. In ko je že na dogodek skoraj pozabil, čez tri leta, se je pojavila organizatorica tistega Amerikanca z bankovci. Vedela je za podrobnosti zgodbe o sliki, ne pa tudi namere, da je slikar nikoli ni hotel odtujiti. Odšla je praznih rok. »Sem si že tedaj mislil, če se mu že toliko gre za tisto sliko, potem jo imam že rajz jaz.«

Slika je laž

Vsaka slika ima svojo zgodbo o potencialnem kupcu. »Pa saj je vse iluzija, fatamorgana. Gledalec sliko samo zamenja za resnico, v resnici pa je slika laž. Ena sama velika laž. Resnica je slika samo v eksistenci materiala.« Tako kot čuti, tako v slikarstvu reagira. Izpoveduje se z detajli. Življenje pa je sestavljeno iz detajlov. »Z mojim slikarskim očesom sem blizu fotografu.«

Ediju je godilo, se spomnim. Slikar s svojim svetom mu je bil svojevrsten poklicni izziv. Tudi meni. Predvsem kot velik človek.

Se en posnetek pred Okamenino in poslovi smo se. Zunaj je medtem nehala snežiti. S sopotnikom v avtu sva bila bolj tiho. Vsak s svojimi mislimi.

Potem sem ugasnila luč. Zunaj se je naredil beli dan. Zaprla sem pokrov pisalnega stroja... Vse je fatamorgana.

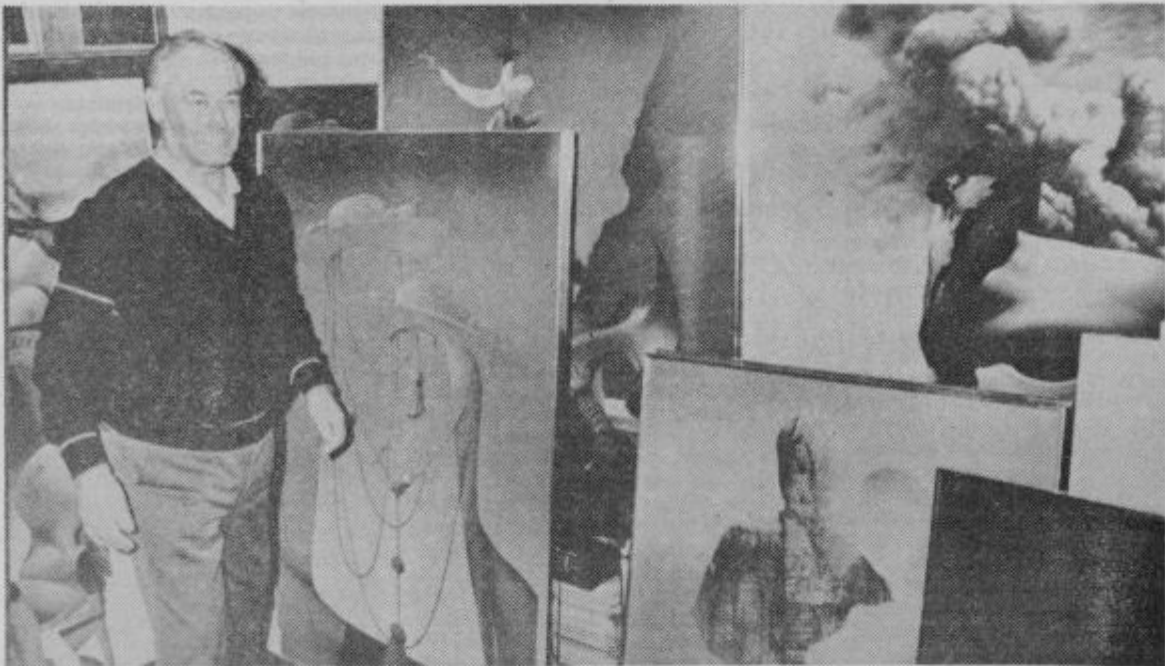
MATEJA PODJED
Foto: EDI MASNEC

Čaj ob petih v kuhinji Lavrenčičevih na Skalni skleti in sveže pečeno pecivo, pa pogovor o vsakdanjem življenju in skrivnostnem svetu barv, so prijali. Bili smo štiri. Fotoreporter Edi Masnec dolgo ni želel zmotiti pogovora s sključnjem fotoaparata. Pozno v večer se poslovila od prijetnih gostiteljev. Zunaj je rahlo snežilo...

Zametek in rojstvo

Kako čudno, mi je čez nekaj dni podrobno rezko presekal ovojico malih možgan, da je skoraj bolelo, da ima lahko človek tako močno fantazijo, in da jo zna povrti vsega še tako fantastično in do konca slehernega ostrega roba spodobiti in jo tudi z besedo, ne samo s sliko, prenesti na drugega človeka. Seveda, si odgovorim, to je umetnost in očitno sem pod vtikom te umetnosti. Kako mora biti pri duši šele slikarju, se tolažim, ko mu kakšen motiv rogovili po glavi, pritiska od znotraj navzven, ta sence, čelo, na tilnik, dokler slikar lepega dne, ali temne noči najšano ne ugotovi, da bo danes pariral skico, ji dal morda celo ime in da bo po njej potem slikal. Zametek in rojstvo, vmes pa dolgo in težko pričakovanje. Te občutke dobro poznam. Zato, zato torej slikar tako nerad odda katero svojih del. Tako tesno je povezan z njim, tako platno nosi svojo zgodbo, tako slika je povezana s slikarjem, in če odide iz mansarde njegovega ateljeja, je umetnika vendar za košček manj! Celu na razstave ne daje rad svojih del, se spominjam delčka večernega povora. Ni se zgodilo enkrat, da je platno prišlo nazaj poškodovano. Rekel je: »To je rana! To boli! Ne slikam zato, da bi prodajal, čeprav in tam vendarle kaj odtujim. Sedaj zacija praznina na tistem mestu.«

Da, spominjam se dveh praznih kaveljčkov na desni strani tople, priaste peči v kuhinji, kjer smo pili čaj in grizljali slastno pecivo. Morda tisti hip, ampak pozneje me je praznina zmotila, tja bi odšla slika. Poklanja jih ženi. Pustil je prosveto, pustil scenografa, da bi doma v miru slikal. On je slikar!

S slikami sem se vedno vrtel v teatru.

se rad spominja. »Končal sem s scenami samo na ljubo slikarstva. Začel pa sem še zelen, komaj sem prišel z akademije, ko so me pritegnili veliki ljudje, kot na primer Herzog, Gombač, Hartman, Kissinger. Prvo sceno sem delal za režiserja Mirana Herzoga. Predstava, enodejanka je bila, se je imenovala Žena pred obzidjem. Veliko mi je moral zaupati, da je dal delo v roke debitantu.«

Zmeraj je tako skromen. Kako ne bi znal delati scen, če pa je bila navsezadnje to njegova materija. Scena je instalacija nečesa, v nekem prostoru, se spominjam njegovih besed. »Gre za oblikovanje in podajanje nekega ambianta.« In, kaj ni rekel, da je bil njegov osnovni poklic tehniški risar pri Betonu, to je pri zdajšnjem Ingradu? Užival je. Risal je fasade, zmeraj je kaj dodal, kaj olepšal, naredil po svojem okusu. Od tam spodbuda, da naj gre študirat slikarstvo. »Srečno naključje«. Prava sreča. Opremiti sto predstav z odličnimi scenami, to mora pustiti pečat. Pa se spomnim njegove znamenite Textilije, pa drugih kostumov s slik v njegovem ateljeju. In besed: »S slikami sem se vedno vrtel v teatru. Mamila me je vloga kostuma, njegovo bistvo.«

Ko slikam, razvijam tudi misli o naslovu. Zdaj je Okamenina.

KVALITETNO ŽIVLJENJE PRAVICA VSAKEGA ČLOVEKA?

Med polnim življenjem, životarjenjem in smrtjo je denar

Verjetno nihče med nami ne bi mogel obsoditi sočloveka na trpljenje, še manj na smrt. Med bolnike, ki so jim dokončno odpovedale ledvice in živijo s pomočjo umetnih v obliki dragih aparatov, pa se je zalezel strah, da nam tudi varčevanje za ceno človeških življenj kmalu ne bo več tuje. Dializni bolniki v Celju so se skupaj z zdravstvenimi delavci odločili, da ne bodo nemočno čakali na takšno obsodbo. Združeni v društvu dializnih bolnikov so se pripravljali boriti za svoja življenja, za svoj jutri. V komaj dobro ustanovljenem društvu jih je preko 120, njihovi pogledi, upanja in strahovi pa se pokriva in dopolnjujejo.

Želijo živeti človeka vredno življenje, kakršno omogoča kakovostna dializa. Zdravstveni delavci jim to želijo in hočejo tudi zagotoviti, vsem oviram, zlasti denarnim navkljub: «Vem, da zaradi srhljivih števil nikoli ne bomo nikomur odrekli takšnega zdravljenja. Edino merilo bo še vedno globoko zavestna strokovna skrb, ki ji mora biti namenjen pretežni del našega strokovnega dela. Tega nisimo zanemarili. Zanimarjali pa smo morda eno drugih naših nalog, to je pravočasno in temeljito informiranje družbe. Slej ko prej bo moralo postati jasno, da določeni medicinski problemi le niso samo ožji, strokovno medicinski ampak izrazito širši družbeni problemi. Eden takšnih je tudi dializa.» Tako je svoje prepričanje zapisal primarij dr. Marijan Močivnik, specialist internist, ki je prišel iz ljubljanskega kliničnega centra v Celje z bogatimi izkušnjami. Ampak en zdravnik je premalo. Po normativih bi jih moralo biti najmanj pet. Sedaj si vsaj malo pomagajo z zdravniki, ki prihajajo na pomoč z interne intenzivne terapije. A kot nam je povedal dr. Rafael Skale, je težko slediti hitremu razvoju tehnologije, ki jo uporabljajo pri dializi, pa še bolnikov ne morejo dodobra poznati.

Hemodializa je poseben način zdravljenja bolnikov, ki so jim dokončno odpovedale ledvice. Najpreprosteje povedano je to čiščenje in izpiranje krvi pri bolniku, zastrupljenim s številnimi presnovki, ki jih ledvice ne morejo več izločiti iz telesa. S pomočjo umetne ledvice lahko bolniku za dolga leta podaljšajo življenje in mu omogočijo aktivno, človeka vredno življenje.

Zaradi skromne zdravniške zasedbe so sestre večinoma prepuščene sebi, a tudi njih je malo, premalo. Namesto 36 samo 23, pa še od tega so 4 pripravnice, nekaj jih je na porodniški, pa v bolniški... Vodilna sestra Jovanka Podbregar je na dializi že 15 let in samo zanimivo in koristno delo, predvsem pa upanje, da bo boljše, jo drži pri zahtevnem delu na oddelku, od koder niti na malico ne morejo. Njihovo delo pa ni le sestrsko. Zgovorno ga je opisal eden izmed bolnikov: «Če že ne prenašajo vreč, imajo pa prav gotovo v eni roki injekcijsko brizgo, v drugi pa izvijač.» Enostavnejša popravila so jim kljub strokovni neusposobljenosti za takšno delo pač prepuščena, če hočejo, da že male okvare ne podrejo vsega sistema dela.

Neustrezno vzdrževanje aparatov je namreč ena najbolj bolečih točk celjske dialize. Brez rezervnih aparatov je vsaka okvara katastrofa, saj je treba na popravilo čakati tudi po mesec dni in več. Največ težav pa jim povzročajo ok-

vara na aparaturi za pripravo vode, ki mora biti brez vsakršnih primpri.

Nekoliko upanja jim vliva prihajajoče leto. Pričakujejo, da bodo obljube po večjem številu sester in tehniki, ki bo v njihovem timu, ne pa prihajal iz Ljubljane ali Beograda, izpolnjene. Le stalna prisotnost tehnika bo zagotavljala kakovost delovanja aparatov, nenazadnje pa tudi njihovo večjo vzdržljivost.

Dokler ne bo boljše, pa je treba preživeti. Povezani v društvu bodo skušali še naprej pomagati drug drugemu. Z nasveti, izobraževanjem, opozarjanjem na pomanjkanje ljudi in aparatov, na neustrezno organiziranost, na to, da imajo pravico do življenja. Morda bo društvo pomagalo, da bo celj-

Vzroki za odpoved ledvic so glomerulonefritis, kjer prevladujejo avtoimunski, pielonefritis kot posledica bakterijske okužbe in prirojene nepravilnosti ledvic. V svetu vse bolj proučujejo analgetsko nefropatijo, pri kateri pride do oslabelosti ledvic brez drugih znakov zaradi prekomernega uživanja analgetikov (Plivadon, Plivalgin, kombinirani praški). V Švici so ugotovili, da je bil to razlog odpovedi ledvic pri četrtini bolnikov. To pa je tudi edino področje, kjer je mogoče bolezen preprečiti.

ska dializa, ki je po velikosti druga v Sloveniji in jo je z velikim prizadevanjem le dve leti za dializnim centrom v Ljubljani leta 1972 ustanovil primarij dr. Franc Fazarinc zopet mesto, kamor bodo bolniki prihajali z zaupanjem v aparature, od katerih je odvisno njihovo življenje in počutje, ko jih ne bo strah, kaj bo, če se pokvari še en aparat, bolnikov pa skoraj ni mogoče poslati v prav tako prenapolnjene druge dializne centre. Morda bodo nekoč lahko nudili dializo tudi ljudem, ki samo potujejo skozi Celje, morda bodo vzpodbudili zdravilišča, da v svojo ponudbo vključijo tudi dializo. Razviti svet to dela. Morda bo res prišel čas, ko se ne bomo več ubadali s preživetjem, ampak bomo lahko načrtovali naš razvoj, našo prihodnost?

In vedno je upanje boljše, kot brezup

V Dializnem glasniku, ki ga je leta 1982 pričelo izdajati Društvo

Matjaž Pinter

ledvičnih bolnikov Ljubljana, je za uvod k svojemu prispevku o umetni ledvici primarij dr. Marijan Močivnik zapisal Goethejev verz:

Vedno upamo, in vedno je upanje boljše kot brezup, kajti kdo pozna vse možnosti?

Upanje je življenjsko pravilo dializnih bolnikov. Kadar ga zmanjkuje, je hudo, zelo hudo.

Anton Juntos iz Trzšča pri Mokronogu je bil star 40 let, ko so ga 17. junija pred 13 leti prvič priključili na dializni aparat. Med celjskimi bolniki živi z dializo najdlje. Upanje je skrnil globoko v notranjost:

«Če bo šlo tako naprej, bomo morali zapreti oči. Stroji so preobremenjeni, vode ni. Pogosto prideš zastoj. Pot do Celja pa je dolga, čeprav so nam jo sedaj olajšali s posebnimi pogodbenimi prevozi. Hudo je bilo v začetnih letih, ko je dializo spremljala vrsta težav, hudo je sedaj. Dializa v Celju je slaba. Voda ni nikoli takšna kot bi morala biti. Namesto olajšanja prinaša slabost, bruhanje, glavobole, bolečine v sklepih... Živim od danes do jutri. Pred osmimi leti, ko so me klicali v Ljubljano zaradi presaditve ledvic, sem še upal. Pa ni bilo iz tega nič. Danes ne vem, če bi presaditev sploh še vzdržal – tudi če bi zame našli ledvico. Kadar nisem na dializi, životarim. Delati ne morem. Edino razvedrilo so mi sprehodi. Živim od danes do jutri. Obupal sem že. Če bo šlo

tako naprej... Nekaj jih bo pomrlo, drugi bodo invalidi. Pa bi bilo treba samo popraviti aparate, kupiti pet novih, zagotoviti vodo...»

Julki Tajnikar iz Slovenskih Konjic, ki je dopolnila 69 let, je v zadnjih štirih letih zamrla pesem v srcu, pesem, ki jo je spremljala tudi v najtežjih vojnih časih:

«Življenje nam ohranjajo. Na začetku še tega nisem verjela. Prehitro, v enem tednu je prišlo. Potem pa se navadiš. Nekako se da živeti. Mož mi kuha, v trgovino grem še sama, veliko berem in tudi pletem še vedno rada. Samo pišem ne več. V začetku pa sem še zapisala nekaj pesmi o našem življenju z dializo.»

Jože Skornšek iz Topovelj pri Braslovcah je pri 50 letih na dializi že 12 let. Bolj kot njegova bolezen ga je prizadelo, da je morala tudi 23 letna hči na dializo. O tem ne govori rad:

«Prva leta sploh nisem vedel za dializo. Dobro sem se počutil. Počasi je pričel pešati ves organizem. Tudi sedaj, po dializi, si nisem opomogel.»

Matjaž Pinter, 26-letni predsednik celjskega društva, je zaposlen v Opekarni Ljubljana. Ob skupnih društvenih prizadevanjih veliko pričakuje, tudi v delovni organizaciji mu pomagajo in ga razumejo, pa vendar:

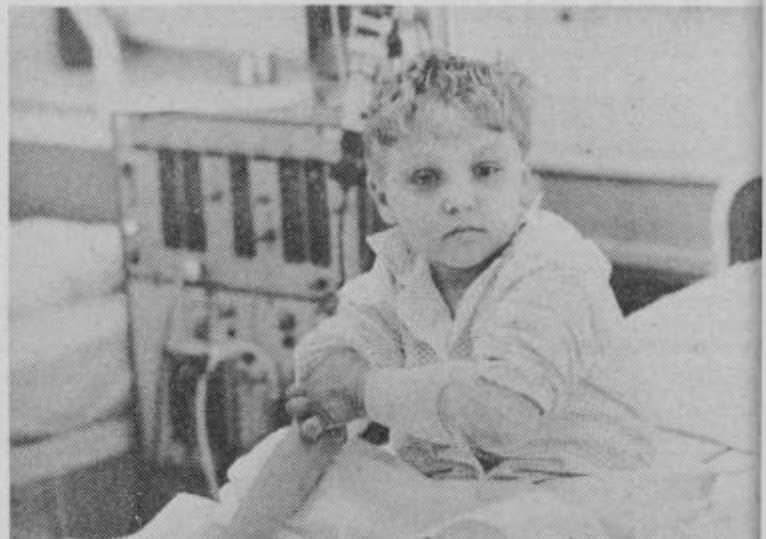
«Lahko bi živeli in delali kot vsi drugi, zdravi ljudje. Na to pot so se nam postavili stroji. Vem, kako dobro se počutim, kadar me prik-

ljučijo na aparat z biofiltracijo. A kaj, ko porabi preveč vode, ko vsaka okvara traja neskončno dolgo. Ko sem bil priključen na biofiltracijo, šest mesecev nisem potreboval transfuzije krvi, počutil sem se zdravega, normalno sem lahko živel in delal. Če pa dializa ni v redu, se treseš, ne ješ, ne piješ, potrebuješ transfuzije. Vsi si želimo dobre dialize, potrebujemo jo. A za skromno število aparatov nam je preveč. Skoraj se že tepemo postelje. Veste, če gre za življenje naredi človek karkoli. Mi pa nočemo, da bi borba za življenje postala groba resnica. Saj imamo vendar pravico živeti.»

Tugomir Voga iz Šentjurja je po 67 letih še mlad dializni bolnik, ki trezno in kritično gleda na razmere, v katerih živi skupaj s sobolniki in zdravstvenimi delavci:

«Tu smo kot družina. Usodno smo vezani drug na drugega. Dializa je način življenja in za nas ni druge alternative. Stroji so naše železne žene. Brez njih se lahko poslovimo od življenja. Strojev pa je premalo, ne vzdržujejo jih redno, eden, na vse konce raztrgan zdravnik, če je še takšen strokovnjak kot primarij Močivnik, vsega ne zmore. Za bolnike ni dovolj, če zanje skrbijo samo sestre. Preobremenjene so, pod stalnim psihičnim pritiskom, da se lahko zgodijo najhujše, ko zdravnik ne bo blizu. Vemo, da zdravstveno osebje na dializi stori vse in še več v teh pogojih. Vsi skupaj hočemo vedeti, kaj bo z nami jutri. Pravico imamo do zdravstvenih uslug. Osebnostno mislim, da na celjski dializi še niso izkoriščene vse možnosti. Verjamem, da bi jih mnogo lažje če bi bila samostojen oddelk znotraj bolnišnice, z jasno začrtano prihodnostjo. Zakaj moramo zapadati v pesimizem, zakaj se moramo spraševati, kaj bo, bomo jutri še živeli, kaj bo čez eno leto? Na ta vprašanja je treba dati odgovor.»

Albert Salobir je doma iz Zalca, star 51 let, na dializi že enajsto leto, zaposlen:

Ivanček je bil bolečina sobolnikov in zdravstvenih delavcev. Bolezen je bila kruta. Ivana zdaj ne boli več. Kdo bo odšel za njim?

Primarij dr. Marijan Močivnik ob Tugomirju Vogu.

Pred in po dializi se morajo bolniki stehati. Na posnetku Jože Skornšek.

Anton Juntos

Julka Tajnikar

Štirikrat dnevno se bolniki na posteljah zamenjajo. Pripeljali so novo bolnico, ki jo za dializo pripravlja dr. Rafael Skale s pomočjo sestre Jovanke Podbreger.

»Delam od 7. do 11. ure, potem grem na dializo. Če pridem na vrsto in je dializa dobra, je vse v redu. Če pa sem na vrsti šele ponoči, je drugi dan težko na delo. Kljub vsemu razumevanju, ki ga imajo sodelavci, pa vendar od bolnika pričakujejo, da bo na delovnem mestu kot vsi drugi. Hudo je, ker se zavedamo, da bi ob boljših pogojih to tudi lahko bilo. Številke govori, da imamo ob dobri dializi bolniki enake možnosti preživetja kot zdravi ljudje. Stvarnost pri nas pa je drugačna. S tem se ni moč sprijazniti. Ker gre v bistvu za denar, dobivamo bolniki občutek krivde, da toliko stanemo družbo. Bojimo se. Kaj bo z nami?«

Za ceno človeškega življenja gre

Življenje bolnika, ki sta mu ledvici dokončno odpovedali, je povsem odvisno od dializnega aparata in zdravstvene oskrbe. Če tega ni, lahko bolnik umre v sedmih do desetih dneh. Ob dializi danes povprečna življenjska doba bolnikov ni krajša od povprečne življenjske dobe ljudi z zdravimi ledvicami. Statistika je ugotovila, da danes preživi 15 let 90 odstotkov dializnih bolnikov, medtem ko jih je leta 1970 samo 30 odstotkov. Številke pa tudi govore o neločljivi povezanosti zdravljenja z dializo in količino denarja, ki je na raz-

polago. V razvitih evropskih državah zdravijo z dializo 300 do 400 bolnikov na milijon prebivalcev, v Jugoslaviji 135, v Sloveniji 300 na milijon prebivalcev. Dializno zdravljenje namreč sodi med najdražje oblike zdravljenja. Zdravljenje enega bolnika v enem letu (trikrat tedensko) stane pri nas 450 milijonov dinarjev. En sam dializni aparat stane 500 do 700 milijonov dinarjev. V Celju je na dializi 72 bolnikov, imajo 12 dializnih mest, od 11 aparatov jih dela 9, od tega jih je polovica neustreznih. Posteljno tehniko, s katero je mogoče sproti spremljati, koliko tekočine bolnik izgublja med dializo, imajo samo eno. Nova stane 150 milijonov dinarjev.

Denarja za družbene dejavnosti in še posebej za zdravstvo, je da-

nes premalo. Zmanjševanje stroškov, o katerem je bilo porabljenih že toliko besed, pomeni pri dializi, če že ne neposredno zmanjševanje človeških življenj, pa vsaj hudo ogrožanje kakovosti življenja teh bolnikov. Razmere so že tako zaostrene, da je celo zdravnik na odgovorni funkciji v republiki izjavil, da če ne bodo uspeli drugi ukrepi, bo treba zmanjševati obseg zdravljenja tam, kjer gre za drago zdravljenje in zadeva le malo število bolnikov. Brez velikega pretiravanja je to mogoče razumeti kot obsodbo na smrt za del »dragih« dializnih bolnikov. Naša največja vrednota – človek – je pri nas najcenejša. Se bodo ponovile razmere iz začetkov uvajanja dialize, ko je bilo aparatov premalo za vse in so imeli prednost mladi bolniki,

tisti, ki so opravljali zahtevnejše delo, bili drugače zdravi, imeli več otrok... Če ni dovolj aparatov za vse, mora del ljudi umreti. Med bolniki se šepeta, da se to v Jugoslaviji spet dogaja. Zaenkrat še prikrito in v Sloveniji menda še ne. Toda podatek, da so v Celju ob 12 novih bolnikih dobili samo en aparat, na katerega je mogoče priključiti največ 6 bolnikov, tudi nekaj pove. Kot da razmišljanja birokratov, ki delijo denar, ne bi segla tako daleč, da bi izračunali, koliko manj bi družbo stali kakovostno zdravljeni dializni bolniki, ki bi lahko normalno živeli in opravljali družbeno koristno delo – Če že mislijo samo na denar.

MILENA B. POKLIČ
Foto: EDI MASNEC

TURISTIČNI COME BACK:

Filačeva pot do dobre gostilne

V turistično razvitih alpskih deželah že z zunanostjo privabijo številni lični zasebni penzionari. Iz njih veje tista domačnost, ki je ne daje noben hotelski kolos. Pri nas so še vedno redki. V starinskem Gornjem gradu prav tako izstopa pročelje »Gostišča Trobej-Filač«, zasebnega penziona.

Tudi notranost gostišča je takšna, da je čutili tisto nekdanjo trško starožitnost, ki prevladuje v zgodovinskem kraju. Gostilničar Jakob Filač daje s svojo pojava gostilni značilni ton. Močan, po značaju takšen, da se zna približati gostu, spominja na čas tistih nekdanjih dobrih starih gostiln, katerih je vse manj. Pa jih bo moralo biti vse več, tistih »dobrih«.

Po suhih letih

Po sedmih suhih letih turizma, bo v Zgornji Savinjski dolini mogoče priti do sedmih debelih let, ko bodo takšni in drugačni dobri penzionari vsakdanost. V dolini se že pripravljajo na »postindustrijsko« dobo, ki jo bo nadomestil prednostni turizem.

»Zgornjesavinjsko gostinstvo je po številu obratov tolikšno, da predlagamo omejevanje bifejev in lakoimenovanih dnevnih barov, priporočamo pa dopolnjevanje prehrabnih in nočitvenih zmogljivosti in tozadevno izboljšanje. Želimo povezanost in celovito ponudbo širšega prostora«, pravi Jakob Filač, ki je tudi predsednik gostinske sekcije mozirskih obrtnikov. Na mozirski občini postopajo tržno. Z novo davčno politiko želijo tudi doseči, da bi

vse številnejše gostilne, oziroma bifeji ponujali tudi hrano, novost pa so tudi 25 odstotna davčna olajšava za doseženih pet zvezdic in 20 odstotna za štiri zvezdice. V vsako »zvezdico« je seveda vložena tudi več dela.

Sogovornik Filač, s katerim se pogovarjavo v enem od prijetnih koticov njegove oziroma družinske gostilne-penziona, je glede kakovosti storitev, v vrhu zgornjesavinjskega gostinstva. Tudi na Slovenskem.

Na letošnjem gostinsko turističnem postojnskem zboru je, skupno s še dvema gostincema, za kakovost storitev prejel Zlato plaketo Zveze obrtnih združenj. »V naši 105 let stari hiši se je gostinska dejavnost prenašala iz roda v rod. Jaz sem zaradi tega šel v gostinsko-hotelsko šolo. Tudi otroka sem usmerjal tako, da sta gostinca.« V družinskem penzionu s 150 sedeži, ki ima tudi dvorano za prireditve in 32 ležišč, od tega 16 prve kategorije, dela pet oseb, od tega štirje družinski člani. »Gostinski poklic je takšen, da brez ljubezni do poklica in spoštovanja do gosta uspeh ni mogoč«, pravi Filač. »Le nenehni trud za zadovoljstvo rodi zelene uspehe«. Gostilno je preurejal po napotilu ljubljanske obrtniške sekcije za gostinstvo, da bi naj gostinci razvijali ponudbo v obliki majhnih penzionov. »Ni šlo brez težav. Vložena je bilo veliko fizičnega dela in tudi psihičnih naporov celotne družine«.

Ljudje nočejo dolgega časa

Jakob Filač je v življenju Gornjega grada prisoten vsestransko: kot

Jakob Filač pred svojim penzionom.

turistični delavec, podžupan, pa predsednik gasilskega društva.

Turizem: »Velike težave imamo z vzdrževanjem smučarske vlečnice. Posamezniki razmišljamo tudi o nakupu Tomosovih vlečnic, kar bi bilo za zimski turizem velikega pomena«. Z osnovno šolo se dogovarjajo, da bi rekreacijske prostore namenili tudi gornjegrajskim turistom. »Vsekakor bodo potrebne tudi tekaške steze, poleti kakšna trim steza in boljše oskrbovanje naravnih bazenov na razmerno topli Dretni«. Posebnost je tudi košata Menina, z izrednimi smučarskimi tereni. »Brezpredmetno je razmišljati o investiciji kot so Golte. Dolgoročno pa se bomo morali usmeriti proti Novi Stifci in tam narediti daljšo smučarsko progo, ki bo za vso Zadrebško dolino«. Gostje se v turistične kraje seveda ne pridejo dolgočasiti. »Za tranzitni turizem je tako v Gornjem gradu kot v dolini še kar nekaj poskrbljeno, za rekreacijo stacionarnega, penzionarskega gosta pa bi vsa večja turistična društva morala poskrbeti za organiziranje takšne infrastrukture, da bi bilo bivanje kar najbolj ugodno in ne dolgočasno«.

Slikoviti Gornji grad lahko tudi sicer ponudi veliko. Poleti prijetno podnebje s toplimi dnevi in hladnimi nočmi. Večinoma iglasti gozdovi. Menina, Rogatec, Lepevatka. Lov in ribolov. Kulturno-zgodovinski spomeniki, predvsem katedrala, ki je največja cerkev na Štajerskem. Pri Homu so celo ohranjene srednjeveške trške vilsice. Kraj ima staro turistično tradicijo. Turistično društvo so ustanovili že pred sto leti. Pa vendar se zdi, kot da so tudi tu, zaradi novih potreb razvoja, z vedno zahtevnejšimi gosti, znova na začetku. Pri Filaču imajo med zgornjesavinjskimi zasebniki največ nočitev, vendar v povprečju še vedno komaj nekajodstotno zasedenost nočitvenih zmogljivosti. Zato bo sprva v Gornjem gradu in v dolini potrebno na splošno urejevati kar že imajo in to tudi prodajati. Sicer nas bo turizem siromašil.

BRANE JERANKO

NOVOLETNA ANKETA NOVEGA TEDNIKA

Kjer je volja – tam je pot

«Domovina je ena, nam vsem dodeljena – eno življenje in ena smrt.» Te pesnikove besede žive v ljudeh. Radi imamo svojo domovino, navezani smo na svoj domači kraj, na svoje prijatelje, znanca, na zelene griče in doline. To je naša domovina, edina ki jo imamo. Jugoslavija, Jugoslavija pa ni samo domovina, je tudi država. Če že radi primerjamo domovino z materjo, pa lahko državo bolj z mačeho. Ne, s takšno kot je, nismo zadovoljni. Drugačno, boljše hočemo, po naši meri.

Naši novoletni anketiranci, ki smo jih povprašali o tem, kaj mislijo o svoji domovini, o Jugoslaviji, o tem, kakšno si želijo in ali so v takšni, kakršna je, še sploh pripravljeni živeti, se v odgovorih niso skrivali za puhle fraze. Ob ljubezni in pripadnosti domovini: «Tu je moj dom, moja domovina...» so trezno ugotavljali, da se samo od ljubezni ne da živeti, da «ljubezen gre skozi želodec.» Z normalnim, poštenim delom ni mogoče živeti, zato ljudje tudi vse težje poslušajo vedno isto pesem z lajne.

Želijo in hočejo spremembe v politični, gospodarski in socialni ureditvi. Terjajo demokratično ureditev družbe z upoštevanjem pluralizma interesov in sodobno tržno gospodarstvo, hočejo njeno odprtost in vpetost v Evropo in svet. Pravzaprav je večina želja skromnih: da bi le imeli dovolj kruha zase in za svoje otroke, da bi živeli tako dolgo, da bi dočakali košček boljšega življenja.

«Biti ali ne biti – to je zdaj vprašanje» po hamletovsko ugotavlja eden izmed anketirancev. Večina je pripravljena razrešiti to dilemo z dobro voljo. Ne samo jemati, tudi dajati je treba znati in kjer je volja, tam je pot, pravijo. O tem, kakšna naj bi bila ta pot, pa so mnenja različna. Različnost mnenj pa je treba upoštevati. Ali je najboljši okvir za to sedanji politični sistem, večstrankarski sistem, federacija ali konfederacija, se ljudem niti ne zdi najpomembnejše. Samo da bi prinesel spremembe na bolje, da bi bili spet ponosni na svojo domovino, da bi v njej sploh lahko živeli. Preveč izgorevamo ob filozofskih in političnih vprašanjih, je slišati, zanemarjamo pa vsakdanjo resničnost. Želimo, da nam sodobna država omogoča ustvarjalno delo in ni najpomembnejše, s kakšnimi besedami se bo kitila. Lepe besede – le kaj bi z njimi?

Ziveti hočemo, ustvarjati, rešiti kar se rešiti da za svoje otroke, za bodočnost. Čeprav prevarani, z domovino ne moremo pretrgati stikov. Samo eno imamo. Samo eno pa je tudi naše življenje. Nočemo ga vreči v brezno zablod države, ki je naša domovina.

Karmen Gorišek, sociologinja, svetovalka za planiranje v skupnih službah SIS družbenih dejavnosti v Celju:

Moj soprog je izreden poznavalec Jugoslavije in ravno zaradi tega smo vrsto let del dopusta namenjali načrtnemu spoznavanju domovine. Vedno znova sem bila prevzeta od naravnih lepot in raznolikosti pokrajin, od bogate kulturne dediščine posameznih narodov. Doživljala sem neprecenljivo gostoljubje, ne glede na to, ali smo bili v Pirotu, na Ohridu, v Ulcinju, Zlatiboru ali na Durmitorju. Ostali so albumi spominov na prijatelje širom domovine in kar je največ vredno – najini hčerki sva dala doto – ljubezen in pripadnost domovini, neodvisno od tega, kam jo bo življenjska pot vodila.

S tega vidika si torej ne želim drugačne domovine. Vsekakor pa želim spremembe v politični, gospodarski in socialni ureditvi. Države v Evropi se povezujejo, meje postajajo manj pomembne, saj je znanstveno-tehnološka revolucija napravila svoje. Mednarodno sodelovanje pa zahteva demokratično ureditev družbe z upoštevanjem pluralizma interesov ter sodobno tržno gospodarjenje. Režimi, ki zatirajo individualnost v smislu doseganja nekih imaginarnih kolektivnih ciljev, ne morejo biti uspešni. Apatija in nezadovoljstvo ljudi se le povečuje, sistemi vrednot se razkrojijo in to zagotovo vodi v osebno in družbeno izolacijo.

Če te je izdal in z nizkimi zahrbtnimi udarci izgnal človek, za katerega si bil prepričan, da je tvoj prijatelj – iz takšne zveze odideš, čeprav posledice razočaranja vkljub temu ostanejo. Če se počutiš prevaranega v domovini, ne moreš preprosto pretrgati stikov, temveč poiščeš takšne poti, kjer meniš, da boš s svojo ustvarjalnostjo in znanjem še lahko doprinesel vsaj skromen del k napredku te družbe. Pri tem je skoraj nepomembno ali je to v okviru formalnih državnih meja ali izven. Po mojem mnenju bi večina uspešnih Jugoslovancev v tujini bila pripravljena prenesti svoje strokovne izkušnje tudi v domače loge. Vprašanje je samo, kdaj bomo za takšno sodelovanje pripravljeni.

Tatjana Stramsak, komercialni likvidator v Kovinotehni:

Nekateri so govorili, da je 17. seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije prelomnica v naši zgodovini. Žal pa je pot od govorjenja k dejanjem neskončno dolga. V meni se je že zdavnaj vse zlomilo. Izgubila sem svetle ideale mladosti. Postopoma, enega za drugim. Upala sem, da

nas bo morda vlaganje tujega kapitala vsaj nekoliko potegnilo iz gospodarskih težav. Toda tuji kapital nam ne zaupa, boji se naše inflacije in ne verjame v naše izhode iz krize. Saj tudi mi težko ali ne moremo več verjeti. V Jugoslaviji se premalo učinkovito dela, dela ne cenimo in vse prepogosto nagrajujemo nedelo.

To našo deželo smo do kraja osiromašili. Saj za nas to še ni najhujše. Toda našim otrokom zapuščamo revščino, dolgove. Ravno zaradi njih si želim dobre Jugoslavije. Takšna je zame dežela, ki živi v miru in blaginji. Saj imamo vsi radi svoje domovine. Na Jugoslavijo sem tako kot drugi čustveno vezana, vendar tudi pregovor pravi, da gre ljubezen skozi želodec. Zaradi tega in samo zaradi tega bi si drugje poiskala debelejši kos kruha, če bi le imela možnost.

Andrej Moličnik, dijak iz Luč:

V glavnem bi bilo treba ločiti politiko od gospodarstva, ker zdaj vodijo gospodarstvo politiki. Mislim, da je 40 let dovolj dolga doba te prakse. Stoletje je treba prepustiti mladim in perspektivnim, ne pa da iztrošeni ljudje samo sedijo na sestankih in berejo tisto kar jim napišejo – svojega tako ne povejo skoraj nič novega. Mislim, da bi morali pustiti zahodnemu kapitalu, da bi lahko vlagal in da bi bila tudi politična konkurenca. Odgovornost bi bilo treba konkretizirati. Pove se, da je nekaj narobe, ne pove pa se, kdo je kriv. Drobnogospodarstvo bi moralo imeti več svobode in ne bi smeli omejevati njegovega razvoja. Zakon o podjetjih bi bil kar umesten in upam, da se bo iz tega kaj izcimilo in bo prišlo tudi do večje odgovornosti. Več bi bilo treba vlagati v izsolane kadre, da bi se jim nudili boljši pogoji in plače tako, da ne bi odhajali v tujino. V tej trenutni gospodarski situaciji me čudi, kako še sploh lahko vozimo. Za vzgled bi si, delno, morali vzeti Južnokorejce, vendar pri nas takšna odprtost na Zahod ni mogoča. Tako kot se oni odpirajo proti Ameriki, tako bi se pri nas morali, v gospodarstvu in znanosti, odpirati v Zahodno Evropo.

Nina Strie-Mašat, samostojna svetovalka za ekologijo pri občinskem komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja v Celju:

Na kratko povedano, takšna Jugoslavija, kot jo imamo sedaj, mi ne ustreza. Zlasti me moti sistem izobraževanja, saj sem nekaj časa delala v šolstvu in sem spoznala zgrešene poteze v tej dejavnosti. Zavzemam se za neposredne volitve za najodgovornejše funkcije na vseh ravneh, kar bi prispevalo k drugačni podobi seda-

nje Jugoslavije. Menim, da bi morali uvesti referendum pri vseh pomembnih odločitvah. Moti me, ker se premalo upošteva stroko, ko se odloča o razvojnih in drugih vprašanjih, kar velja tudi za gospodarstvo. Na področju, ki ga spremljam, to je varstvo okolja, pa bi želela predvsem, da bi ekološki dinar vgradili v stroške končnega proizvoda, kar bi pomenilo precej več denarja za reševanje problemov okolja. V sedanjih razmerah tudi ne morem prezreti neustrezne socialne politike in dejstva, da nekateri kljub rednemu delu živijo na robu življenjskega minimuma. V prihodnje ne pričakujem nič dobrega, po sedanjih trendih se obeta štiristevična inflacija. Gotovo pa bi bila manjša, če bi se odpovedali razkošnim prireditvam in gradnji športnih objektov in denar raje vložili v zdravstvo in šolstvo.

Zdravko Bizjak, direktor prodajnega centra Lesnine v Levcu:

V takšni Jugoslaviji, v katero drsimo in ki je takšna kot je, si ne želim živeti. Ob nasprotjih glede našega na-

slu razvojnih principov sodobnega sveta.

Prepričan sem, da je vedno več ljudi, ki vedo kako in kaj. Med temi je največ mladih, ki jim je treba dati več možnosti. Mislim, da je ta perspektiva realna, če bomo priznali, da v Jugoslaviji ne moremo živeti vsi enako, temveč v okviru specifičnih možnosti.

Jelko Pust, ekonomist iz Rogatca:

Želim takšno Jugoslavijo, kot smo si jo vsi skupaj zamišljali in kot so sanjali o njej med narodnoosvobodilno vojno, torej Avnojsko Jugoslavijo. In pa takšno, kot se je nakazovala v sedemdesetih letih, pa se je marsikaj naprednega izjalevilo. Želim živeti v svobodni in v svet odprti državi, v kateri bi ljudje vseh narodov in narodnosti živeli resnično kot bratje, ne le na papirju in v parolah. Mislim, da smo po sedemdesetih letih padli v prepad, iz katerega danes skoraj ne vidimo izhoda. Slovenski vodilni, kot so Smole, Kučan, Stanovnik in mladi v svoji organizaciji, si prizadevajo s srcem, da bi zaustavili stagnacijo in jih vse po vrsti podpiram. Podpiram

Karmen Gorišek

Tatjana Stramsak

Andrej Moličnik

Nina Strie-Mašat

Zdravko Bizjak

Gianna Zupanc

Davor Zupanc

Marko Stadler

Mitja Hlastec

Ida Tepej

daljnega razvoja, ki so na relaciji sever-jug, ne vidim možnosti za boljše lastno niti skupno življenje.

Brez zagrenjenosti pa bi živel v bolj demokratični Jugoslaviji, in v takšni skupnosti, kjer bi bilo delo vrednoteno po rezultatih, ne pa, da je vrednoteno z nekakšnim povprečnim nagrajevanjem. Skratka, želel bi biti plačan za svoje delo.

Žalostna je primerjava s človekom na podobnem položaju v tujini, ki si zagotovi normalen obstoj zgolj z normalnim delom, pri nas pa je treba, če se hočeš odlepiti od povprečja, krepko delati tudi popoldan.

Marjan Bele, vodja kadrovske službe v Etolu Celje:

«Živimo v času, ko si vsak želi velikih senzacij okrog vprašanj, ki so bistvenega, vendar po mojem v tem trenutku drugotnega pomena za naše nadaljnje življenje v Jugoslaviji. Sicer pa si želim živeti v Jugoslaviji, ki bo zmožna dajati vsem delavcem in občanom, da bodo na osnovi minulega in sedanjega dela lahko imeli vsaj osnovne življenjske pogoje. Danes jih namreč marsikdo nima več.

Povedano še bolj odkrito, v Jugoslaviji, ki zahaja, najbrž nihče ne vidi bodočnosti in veselja. Kljub temu mislim, da moramo biti optimisti.

Zvone Hudej, direktor Aera Celje: Treba je biti razumen, saj izbere, v kakšni državi živeti, ni veliko. Živimo v Jugoslaviji, kakršna pač je. Osebnostem močno nezadovoljen in žalosten ob tem, kam smo pripeljali državo. Realno se mi v bodoče zdi možno živeti le v drugačni Jugoslaviji. Pri tem imam v mislih Jugoslavijo, ki bo povezana z Evropo. A ne le v geografskem smislu, temveč tudi v vsem ostalem, predvsem pa v smi-

demokratične ideje da bi bili ustvarjalni, svobodni, ob teh idejah pa bi se morali povsod dobro zavedati, da moramo več in zlasti bolje delati. Zavzemam se tudi za razcvet zasebnosti, kjer pa ne bi smeli pozabiti na najrazličnejše uslužnostne dejavnosti, ki jih primanjkuje, zlasti v manjših krajih. Kot dolgoletni krajan Rogatca pa si želim, da bi tudi tu zrasel kakšen naš proizvodni objekt, tovarna, da bi šli hitreje iz zaostalosti, ki je v tem delu šmarske občine še vedno prisotna.»

Darko Bizjak, direktor Zdravilišča Rogaska Slatina:

«V teh svojih petdesetih letih sem spoznal in občutil mnogo oblik ekonomskega oziroma socialnega stanja pri nas, tudi hude, težke čase. Zdaj, ko večkrat potujem po svetu, lahko primerjam tudi sedajni čas, ki zares ni rožnat. Ampak, ko pridem čez našo mejo, si še vedno rečem: hvalabogu da sem spet doma. Ta naša dežela ni tako zelo zanič, škoda je le, da izgrevamo ob filozofskih in političnih vprašanjih in da zanemarjamo gospodarstvo in da ne izkoriščamo naših naravnih danosti. Pa ni treba, da bi zato morali menjati sistem. Bistvo je v tem, da bi naj večina za delo sposobnih ljudi opravljala družbeno koristno delo. Ker ni tako, se mi zdi pravi čudež, da še živimo tako, kot živimo. Če bi tudi v praksi izpeljali sedanje reformne težnje, počasi, postopoma, sem prepričan, da bi prišli na zeleno vejo. V Jugoslaviji bi se morali bolj kot na narodnosti in podobno, sklicevati na delo, na bolj in manj ustvarjalne in na delavne in na nedelavne, potem bi vsi živeli v takšni Jugoslaviji, s katero bi bili zadovoljni. Nihče ne sme živeti na tuj račun. Kar se ideologij tiče mislim, da je ideja o pravem

pluralizmu interesov edina pravilna, ne pa ideja o večstrankarstvu.»

Janez Črnej, veterinar na Veterinarski postaji v Celju:

«Jugoslavija je nastala kot pogodbeni skupnosti in to bi morali upoštevati v sedanjih odnosih med narodi. Ti bi morali sami določati pogoje, kakšna bo Jugoslavija. Sedaj pa se dogaja, da Jugoslavija diktira pogoje, kako naj se obnašajo narodi. Po mojem mnenju problema sožitja ni, če narodi dogovorijo na osnovi spoštovanja življenjskih in kulturnih navad. Sicer pa menim, da je vzrok sedanje krize v privilegiranosti »rdečih knjig« ne glede na sposobnost človeka. Zato si v prihodnje želim predvsem to, da ne bi bilo več monopolna partija, ki ga ima na vseh področjih. Prebrni sem program socialdemokratske zveze, ki jo ustanavljajo in priznam, da je z njim povsem strinjam. Menim, da bi morali bolj upoštevati drugačne ideje ljudi, ki bi prinašale napredek v razmišljanju, gospodarstvu, kulturi in na drugih področjih. V Sloveniji vidim možnost napredka v ukinitvi težke in bazične industrije in prilaganju gospodarstva naravnim danostim. Bolje pa bi morali tudi izkoristiti intelektualni potencial, ki ga imamo. Pred desetimi leti, ko smo dajali posojilo za ceste, sem še verjel v napredek in videl dobre plati, sedaj pa menim, da brez sprememb, o katerih sem govoril, ne bo več šlo.»

Janko Kajzer, študent iz Celja v prostem času prodajalec Mladine:

sti, razen izjem seveda, živeti kje drugje. In tudi to, da greš v tujino, največkrat ni rešitev. Vse kar je v moji moči bom poskušala narediti doma. Drugače je popolnoma jasno, da se veliko bolje živi z najrazličnejšimi spekulacijami, kot pa s pridnim in poštenim odnosom do dela.

Simona Germelj, dijakinja iz Luč:
-Mislím, da bi se morali bolj zgledeovati po zahodnih deželah in da bi na trgu morala biti konkurenca. Treba bi bilo spremeniti miselnost ljudi in do problemov, s katerimi se vsak dan srečujemo. Danes se še nekako lahko živi, želimo pa si seveda, da bi bilo čim boljše. Zato bi bilo treba spremeniti gospodarsko politiko in vzgajati v tem smislu že otroke, tako kot Japonci. Rešitev je tudi v zmanjšanju nezaposlenosti mladih in da bi več dali na raziskovalne naloge. Izobražujem se za delo v kmetijstvu, zato me še zlasti zanima kmetijska politika, ki smo jo po vojni zapostavljali. Rešitev bi bila, da bi združili razkosana kmetijska zemljišča, dajali večji poudarek investicijam v hribovske kmetije ter tudi povečali zemljiški maksimum. V kmetijstvu je rešitev sprememba politike in da o tem odločajo tisti, ki so za to sposobni.

Gianna Zupanc, upokojenka iz Celja:
-Po narodnosti sem po materi Tirolka, po očetu Slovenka. Ob začetku druge svetovne vojne so me fašisti izgnali v Slovenijo, ki je nisem poznala. Zdaj živim v Jugoslaviji že 48 let in

sprejemljiva za vse Jugoslovane. Kot prvo si predstavljam takšno Jugoslavijo, kjer bo vsak narod popolnoma suveren, tu pa mislim tudi na možnost odcepitve, če je večina za to. Potem si želim neposredne volitve naših najvišjih predstavnikov, popolno uveljavitev vseh tržnih zakonitosti, brez monopolov. Želim si živeti v takšni Jugoslaviji, kjer bi ukiniли vsako lažno solidarnost. Končno si, kot mlad kmet, želim živeti in ustvarjati v takšni Jugoslaviji, v kateri bi nam mladim ne bilo treba kar naprej plačevati grehov prejšnjih generacij, očitno generacij, ki so delale narobe. Koliko je kdo do zdaj potrošil, zapravil, naj vsak sam vrača, ne pa da te grehe plačujemo vsi v obliki inflacije.

Mitja Hlastec, OK ZSMS Slovenske Konjice:
-Mladi si močno želimo Jugoslavijo brez političnih in gospodarskih težav in z manj nacionalnimi pretresi. Na nas mladih pa je, da Jugoslavijo, kakršna je danes, izboljšamo. Z ostalimi narodi moramo poiskati stične točke in začeti iz njih graditi nove stolpe in ne gradove v oblakih. Tisto kar nas veže, pa moramo odvreči kot pretesen suknič. Za mlado generacijo ta čas ni nič kaj lep. Želim, da bi se razrešili problemi zaposlovanja mladih, pa stanovanjske tegobe, štipendiranje in še kaj. Mi sami pa moramo trdno stati na zastavljenem delu in lastnih stališčih. To pa bomo zmogli z trdnejšo povezanostjo v mladinskih

naučiti in vzajemno življenje gojiti že v družini. Iz nje vse izvira in se vanjo vrača, odraža pa se v širšem smislu.

Nuša Dvoršek, kulturna delavka iz Slovenskih Konjic:
-Po naravi sem optimistka in iz tega mojega nagnjenja mi je marsikaj lažje rešiti kakšen problem, ki to morda sploh ni, ali pa ga vsaj jaz ne vidim. Smeh, dobra volja in dobro delo gre do vsaj po mojem prepričanju dobro vkup tudi tedaj, ko je res malce bolj hudo. In ne rečem, da nam gre ta čas prav rožnato, vem pa, da bi se marsikaj uredilo že z večjo pozornostjo do sočloveka, z manj nestrpnosti, z boljimi medčloveškimi odnosi. Ne vem zakaj bi se bilo potrebno prepirati in iskati dlako v jajcu, če to ni potrebno, če se da skleniti kompromis, in če je problem mogoče rešiti. V Jugoslaviji smo se v marsičem zavozlali prav na tem področju in to se nam zdaj otepa. In če spet posvetim z mojim optimizmom, bi rekla: kjer je volja, tam je pot. Če je ta bolj strma in ovinkasta, vozi bolj previdno, a zanesljivo. Imamo še notranje rezerve, ki bi jih lahko koristno uporabili v dobrobit vsem. Kakorkoli že, razmišljanjem, da se pri nas ne bi dalo živeti, še nisem dala prostora. Mislim, da smo tolikšni patrioti, da zlepa ne bi zapustili ne domačega kraja ne domovine.

Franc Kravanja, obrtnik iz Celja:
-Želim si, da bi se pri nas ponašali z bogatimi ljudmi, ne z enakostjo v revščini, če so ljudje bogati, je bogata tudi država. Zame je država, kakrš-

Ana Četković, ravnateljica VVO Anice Černejeve Celje:
-Dokler človek dela, ustvarja in ima kolikor toliko urejene življenjske pogoje, je še lahko optimist. Če teh pogojev ni, ali jih ne more doseči, pade v malodušje. Bojim se, da je takšnih ljudi vse več. Pa vendarle mislim, da nas v situaciji, ko izgubljam zaupanje v vodilne ljudi, ki bi morali več narediti za človeka, ko izgubljam mnoge ideale in vrednote, ne bi smeli hromiti strah in panika. Se vedno vidim rešitev v aktivnem spopadu z delom. Dela je dovolj, vendar ljudje izbirajo in odklanjajo. Sem proti socialnim pomočem in podporam, ki človeka sramotijo. Posledice situacije, v katero smo zabredli, najbolj občutijo in jih bodo tudi v prihodnje mladi, ki so doslej živeli dobro in ne znajo živeti drugače. Pot od dobrega k slabšemu ubija voljo in ne motivira. Mislim pa, da bodo zaživele nekatere pozabljene in tudi nove vrednote. Potreba po večji socialni varnosti bo utrdila družino. Svetli žarek vidim v humanizaciji odnosov med ljudmi v vseh okoljih. Skrb pa me, da so in bodo mnogi otroci kmalu prikrajšani za dobrine, ki so vezane na zdravo prehrano. Za take posledice ukrepov ostro obsojam vse, ki nosijo krivdo slabega gospodarjenja. Vzgoji in izobraževanju, kjer delam, je družba naložila velike obveznosti, ni pa dovolj poskrbela za ustrezne pogoje življenja in dela. Če bomo iskali prave poti k rešitvam iz krize, bomo morali nare-

viti se torej da živeti, ne da pa se razvijati človekove ustvarjalnosti.

Želim si konfederativno, pravno in demokratično Jugoslavijo, Konfederativna pomeni, da imajo vse republike in pokrajine v državni skupno zunanjo politiko, vojsko (alternativa so republiške vojske), enotno valuto in skupen trg. Konfederacija pa mora zagotavljati republikam samostojnost na področju gospodarske politike, finance, davkov, tujih vlaganj itn. Pravna država predpostavlja dobro ustavo, ki se ne sme vezati na gospodarstvo in država mora zagotavljati, da se ustava tudi upošteva. Kar tiče demokracije, je popolnoma jasno: osebna svoboda in pluralizem mnenj, tudi političnih seveda.

In kaj me v Jugoslaviji privlači: Nacionalizem v pozitivnem pomenu besede. Veliko narodov, kultur, vrednot itn. na sorazmerno majem ozemlju.

Ludvik Zupanc-Ivo prvoborec iz Celja:
-Ko se pogovarjam s soborci in na premnogih prireditvah, na katerih sodelujejo mladi in na njih obujamo tradicije NOB, je slišati mnogo kritik na račun sedanjih razmer v Jugoslaviji. Tudi sam menim, da smo izgubili veliko idealov, za katere smo se borili. Borci opozarjamo na napake, vendar več ali manj naletimo zadnje čase na gluha ušesa. Največji problem sedanjega trenutka je po mojem predvsem nezaupanje ljudi v prenekaterga voditelja. Poglejte samo, kakšne afere so ustvarili ljudje, ki so bili predniki jugoslovanske zveze komuni-

Ivan Bele

Zvone Hudej

Jelko Pust

Darko Bizjak

Janez Črnej

Janko Kajzer

Jasna Rode

Simona Germelj

Dvoršek

Franc Kravanja

Milan Gorjanc

Ana Četković

Vane Gošnik

Gregor Vovk

Ludvik Zupanc-Ivo

Rado Kovač

če izvzamem okupacijo, sem se v drugi domovini lepo znašla. Hudo je bilo tudi po vojni, vendar smo takrat prav vsi imeli enake pravice. Kdor je delal, je imel tudi kruh.

Zdaj pa se mi zdi, da v Jugoslaviji ne bo sprememb, ker po časopisih in televiziji govorijo enake fraze in to že leta in leta. Posledice današnjega trenutka pa so take, da človek ne verjame ničesar več. Sistem našega življenja ni pravi, treba ga bo spremeniti.

Kaj bi želela? Manj govorjenja in več dejanj in močno upam, ker sem starejša, da to še doživim. Želim več sistemsko Jugoslavijo, ker ne razumem, da lahko peščica ljudi tolikim soli pamet. Nisem proti zvezi komunistov, vendar so tisti izven partijskega sistema tudi pametni ljudje.

Davor Zupanc, vrtnar iz Celja:
-Vse je povedano s citatom iz Hamleta, ki pravi Nekaj gnilega je v deželi Danski. Stopicamo na mestu, ki ga je slavni Shakespeare že prav tako predvidel - Biti ali ne biti, to je zdaj vprašanje. V državi, taki kot je zdaj naša, je nemogoče živeti, kajti socialne razlike so prevelike in prevelik je razkorak med besedami in dejanji. Narobe je to, da nekatera ključna mesta zasedajo komolčarji in karieristi ter ljudje, ki o gospodarstvu nimajo pojma. Naj pri nas dovolijo večstrankarski sistem, kjer bo zmagal resnično tisti, ki bo z dejanji in ne s stalno ponavljajočimi frazami dokazal, da je resnično najboljši. Le tako se bo povrnil današnji državni omajen ugled tudi na mednarodnem prizorišču.

Marko Štadler, kmet iz Bistrice ob Sotli:
-Kar se življenja v Jugoslaviji tiče oziroma naše prihodnosti, imam nekaj svojih stališč, ne vem pa, če so

vrstah, med osnovnimi organizacijami in Občinski konferenco ZSMS in obratno. Predvsem se moramo mladi bolj vključiti v področje ekologije, če hočemo dočakati naslednje tisočletje pri dobrem zdravju. Zato nam ni vseeno, kaj se dogaja z jedrskimi odpadki, smetmi, pitno vodo, komunalno vodo. Vse to nas mora zanimati, vse po vrsti. Vse to nas mora vznemiriti do tolikšne mere, da bomo znali pametno in trezno ukrepati. Pa nam bo tudi v tej Jugoslaviji lepo in bolj pripravljeni bomo na Evropo 1992.

Ida Tepej, inž. agronomije iz Slovenskih Konjic:
-Ni fraza, ali vsaj tako ne sme izzveneti, če rečem, da si želim Jugoslavijo po meri človeka. Za to mislijo se v resnici skrivna vsa modrost našega današnjega ali pa jutrišnjega dne. Če bomo sposobni uresničevati takšno Jugoslavijo, nam bo dano tudi lastno uresničevanje samega sebe, slehernega človeka torej. In kaj ni to največ vredno?! Mislim, da smo Slovenci zelo pridni narod, da smo bili mi in naši prednamci marsičemu kos, in ni zlo, da ne bi prišli stvarem do dna tudi mi in naši zanamci. Predvsem pa se moramo najprej naučiti pometati pred svojim pragom in se šele nato lotiti čiščenja tujega. Osebnostno mislim, da se da pri nas še marsikaj narediti, tudi popraviti, zato mi nikoli niti na misel ni prišlo, da bi zapustila domači kraj ali celo domovino. To bi ja bila izdaja. Konec koncev pa, roko na srce: kot hčer revnih staršev me je izšalala ta država, zato ji želim tudi kaj povrniti z lastnim delom in znanjem. V tujini bi v položaju v kakršnem sem bila kot mladenka, bila lahko kvečjemu dekla pri kakšni hiši. Ne samo jemati, tudi dajati je treba znati, se

no imamo, dobra. Mislim, da premalo cenimo mir, v katerem živimo. Iz lastnih izkušenj tudi vem, da je mogoče s pridnostjo, z inventivnostjo, z resno željo po razvoju, doseči napredek. V naši obratovalnici smo veliko naredili, veliko vložili za nadaljnji razvoj. Kljub vsem težavam in oviram je mogoče uspešno poslovati, res pa je potrebno ogromno truda. S skrbmi za firmo se zbudis, z njimi odhajaš k počitku. Delamo pretežno za lesno industrijo Slovenije. Še nikoli ni bilo toliko dela, kot ga je sedaj - vsem težavam našega gospodarstva navkljub. Pričakujem, da bodo obetane reforme vendarle premaknile tok stvari navzgor, za celo naše gospodarstvo.

Kakor koli že je sedaj, ne bi zamenjal Jugoslavije za drugo državo, niti ne Celja za drugo mesto. Leta in leta traja, da se človek prilagodi nekemu kraju, izoblikuje svoj način življenja. Sam sem pognal korenine v Celju, tu živijo moji prijatelji, znanci. Pa ni samo to. Kamor koli bi odšel, povsod bi moral vložiti veliko truda, če bi hotel uspeti. Prepričan sem, da še več kot doma, saj so zunaj naših meja konkurenčni boji hudi, zahteve po kakovosti pa izredne.

Milan Gorjanc upokojenec:
-Želim si, da bi se bolje razumeli kot v prejšnjem letu, da bi se bolj približali jugu in jug nam, da bi bila inflacija manjša in da ne bi bilo nikarkršnih nemirov. Predvsem pa, da bi mladi imeli več od življenja in da bi vsi imeli dovolj kruha. Sedanjim razmeram se pač moramo čim bolj prilagajati. Biti moramo tudi strpni, da ne bi z nestrpnostjo povzročili še večjih težav. Želim si tudi, da bi živel še vsaj toliko časa, da bi dočakal vsaj še košček boljšega življenja od dosedanjega.

diti več za vzgojo in izobrazbo človeka z drugače cenjenim in tudi formiranim vzgojiteljem in učiteljem - s še bolj kakovostnim delom.

Vane Gošnik strokovni delavec OS ZSS Velenje:
-Kot vsak zemljan tudi sam nisem mogel vplivati na to, kje bom rojen, torej sem na življenje na tem koščku planeta nekako obsojen in ga zato ne bi zlahka zapustil. To je namreč moj dom ali domovina, če hočete. Nekaj drugega pa je, če me sprašujete o ekonomski in politični strukturiranosti mojega doma. Moram reči, da bi želel, da me ta čimprej zapusti in ne jaz njo. Brez sprenevedanja: ob govorjenju, da so temeljne črte obeh sistemov baje večne in nezamenljive, omejene, da večnost obstaja le onkraj življenja, zna biti, da je zelo dolgočasna. Saj vem, krasno bi bilo, če bi vladano ljudstvo fizično zapustilo tiste, ki so ga spravili v samoupravno socialistično brezno. Tako ne bi imeli komu polagati računov. Ampak to ljudstvo je trdoživo in jaz, njegov del, tudi.

Gregor Vovk, iz Petrovč, strokovni delavec v Skupščini SRS:
-Bolj primerno kot vprašanje, koliko sem pripravljen živeti v Jugoslaviji, je vprašanje, kako v Jugoslaviji preživeti. Kar tiče materialnega preživetja, je popolnoma jasno, da se da v Jugoslaviji preživeti, ali bolje rečeno, dostojno živeti, le s pomočjo črne ekonomije in nelegalnih poslov.

V smislu moralnega, vrednostnega in etičnega preživetja vse bolj prehajamo, kljub vse slabšemu standardu, v obliko potrošniške družbe. V stranski krizi vrednosti, se ljudje vse bolj zatekajo k religiji. Ob vsem tem so posamezniki povsem nemotivirani, ker socializem v svoji geni zatira individualno kreativnost v Jugosla-

stov in na drugih visokih položajih. Kako naj jim ljudje še verjamejo? Kriza zaupanja je zame veliko hujska kot gospodarska kriza, čeprav je marsikaj med sabo prepleteno. Skratka, želim si živeti v državi, kjer bi bilo več poštenosti, zlasti pa v državi, kjer bi bilo več razumevanja za nove ideje, za borbo teh idej, ne pa nekaterih stvari, ki se morda ne skladajo čisto z uradno politiko, že v naprej obsojati. Reči moram, da zaupam mlademu rodu.

Rado Kovač, upokojeni obrtnik iz Žalca:
-Veliko napak smo naredili po vojni. Prva je bila že ta, da smo v začetku in potem še dolga leta povsem onemogočili razvoj zasebne pobude v kmetijstvu, saj smo kmete jemali kot nekakšne kulake, sovražnike družbe. Potem smo na hitro šli v industrializacijo in kmete potegnili v službe v tovarne, danes pa so rezultati vidni. Veča se število brezposelnih, kmetijske površine pa so neobdelane. Meni je čisto jasno, da Jugoslavija pač mora biti, sicer bi nas marsikdo že zdavnaj uničil, žal pa je ves sistem naravnani na kompromise, ki v bistvu nikomur ne ustrezajo, zato je tudi vse več nezadovoljstva v vseh predelih države. Namesto, da bi izkoristili vse naravne in druge danosti, ki jih ima Jugoslavija, se v glavnem prekamno le na nacionalnih in nacionalističnih osnovah in tu izgubljam energijo.

Vse to nekateri lepo izkoriščajo in še lepše živijo na ta račun, razbohotila se je administracija, korupcije je vse več in še bi lahko naštevali. Prepričan pa sem, da bi s pametno politiko in pametnimi ljudmi na vrhu, tistimi, ki krojijo usodo Jugoslavije, lahko razrešili tudi gospodarske probleme. Če je to v dobrini meri uspelo Turkom, ni hudič, da tudi nam ne bi.

KAJ SO POČELI NAGCI V BAZENU?

Venera praznovala na Dobrni

»Kavo, prosim,« sem rekel natakari in pokimal trem, štirim bežno znanim obrazom ob šanku kavarne hotela Dobrna, ter malo kasneje dočakal Edija. »Bova lahko fotografirala?«, je izstrelil namesto pozdrava. Z dvigalom sva se odpejajala v tretje nadstropje, do bazena, kjer so že bili zbrani nekateri člani celjskega Društva naturistov Venera, ki so prišli na društveno silvestrovanje v bazenu in savni hotela Dobrna. »Lahko«, so nama povedali, »če bosta praznovala z nami in potem malo prebrala slike... saj vesta, javnost si o nas misli vse-mogoče neresnične stvari.«

Ko smo bili malo kasneje vsi v enakih »kostumih«, le midva sva tovorila fotoaparate in kasetofon, ni bilo nobenih odvečnih vprašanj o najini nalogi in tudi nobene zadrege več. Prišlo je okoli štirideset pristašev naturizma, tako človek celjskega društva kot zgolj pristašev naturističnega gibanja, prednoletnega srečanja pa se je udeležila tudi družina z Gorenjske. Ker so imeli bazen na voljo šele po osmi zvečer, so morali mnogi otroke pustiti doma, pa jim kar nekako ni bilo prav.

»Naturisti smo zelo družinski ljudje,« je rekel eden izmed njih, »in otroci gredo povsod z nami.« No, nekaj večje mularije se je vse-

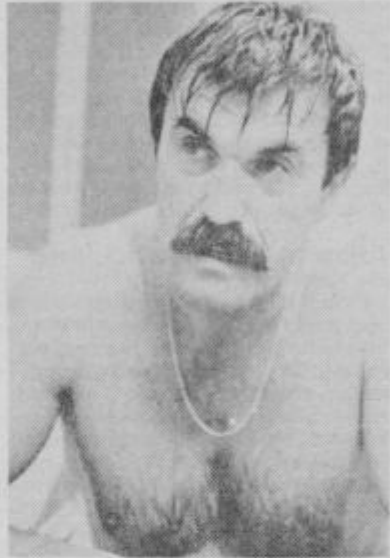
nudili jedajo in nalili pijačo in se posvetili drug drugemu. Dela so imeli veliko. Naturisti se večinoma srečujejo le nekajkrat letno; na društvenih srečanjih in nekateri morda še na dopustu ob obali. Zato so se morali pogovoriti o vsem mogočem; od tega kdo je zamenjal službo, do tega, zakaj koga ni bilo že dve leti mednje... Potem so počasi prisedali. Predvsem jih moti, so govorili, da ljudje nasplošno proti goloti na morju nimajo nič, so pa preveč zadržani do samega naturizma, ki pomeni tudi siceršnje zavzemanje za bolj zdravo življenje – eno njihovih prizadevanj je usmerjeno tudi v čistejšo okolje – in za medčloveške odnose brez mask potrošniškega vsakdana.

Veseli so, so trdili, da so z Zdraviliščem Dobrna našli skupen jezik, zato se bodo skušali domeniti tudi, da bi imelo Društvo Venera vsaj enkrat mesečno na voljo bazen v hotelu. Letos so se odločili tudi, da bodo svoje delovanje nekoliko bolj popularizirali, saj je na Celjskem veliko njihovih pristašev, ki pa dela Venere ne poznajo dovolj.

Opolnoči so si naturisti nazdravili s šampanjcem, si voščili zdravo in uspešno novo leto, z Edijem pa sva se odpravila razvit filme in napisat reportažo. »Lahko noč,« sem rekel receptorju, ki naju je

Jožica Trile: »Sem članica Društva naturistov Triglav iz Radovljice in na Dobrno nas je iz našega društva prišlo več, da bi videli, kako se znajo zabavati naši celjski somišljeniki. Verjetno ste opazili, da se naturisti že ob prvem srečanju pričnemo tikati, saj smo prepričani, da sicer obleka naredi človeka, ko smo goli pa smo enaki med enakimi in kdor težko odvrže obleko, težko odvrže tudi svojo siceršnjo narejenost. Zato takšnih ljudi med nami praktično ni.«

Stanko Smrečnik: »Društvo smo ustanovili pred dvanajstimi leti in vesel sem, da je danes tukaj tudi veliko starejših članov. Zal je med ljudmi še veliko verskih predsodkov, sicer bi nas bilo v društvu še več. Menim pa, da se naturističnemu gibanju obetajo boljši časi, pritegnili pa bi radi predvsem družine z otroki. Ko je bilo v časopisu objavljeno vabilo na današnje silvestrovanje naturistov, so me nekateri znanci s posmehom spraševali, kakšne spolne perversnosti vse se bomo tukaj šli. Naše osnovno vodilo pa je seveda zdrav odnos do soljudi in okolja. Zato sem še posebej vesel, da je med nami tudi nekaj nečlanov, ki so se brez predsodkov odzvali vabilu.«

Sonja Globočnik: »Silvestrovanje v bazenu in savni Zdravilišča Dobrna smo pripravili za člane in nečlane našega društva – da bi se prvi razvedrili in drugi videli, kako prijetno je med nami. Letos je članarino plačalo 162 naturistov, je pa društvo doživljalo že boljše čase – pred štirimi leti smo imeli okoli 250 aktivnih članov. Društvo naturistov Venera iz Celja sicer združuje naturiste iz vse regije in članske izkaznice ima že več kot 500 ljudi s Celjskega. Skušali jih bomo pritegniti k aktivnemu delovanju v društvu, zato jih vabimo prihodnje leto 8. februarja na pustovanje na Bled, okoli 8. marca bomo proslavljali dan žena, od 25. do 28. maja bomo na Srečanju treh dežel v Monseni pri Rovinju, koncem avgusta se bomo udeležili slovenskega tabora naturistov, septembra bomo šli na planinski pohod, oktobra pa bomo Celjani priredili športno srečanje, takoimenovani Memorial Staneta Ferliča, ki bo na Rogli ali tu na Dobrni. Prihodnje leto pred novim letom pa se bomo seveda spet dobili na naturističnem silvestrovanju.«

V bazen Zdravilišča Dobrna so naturisti prinesli hrano in pijačo, ki se je po obilnem savnanju in kopsanju še kako prilagla, v prijetnem klepetu pa so se obudili stari spomini in sklenila nova znanstva.

eno podilo v vodi. »Zdaj se bomo najprej do mile volje naplavali, nato gremo v savno, potem bosta pa kaj posnela,« je dodala predsednica Venere, Sonja Globočnik. Torej so naju posadili za mizo, nama po-

nejeverno opazoval, ko sva ob enih ponoči tovorila reportersko opremo iz bazena skozi predverje.

BRANE PIANO,
Foto: EDI MASNEC

Cvetka in Stane Bohine sta na silvestrovanju naturistov praznovala tudi desetletnico poroke.

Ivan Gabrič: »Naturist sem še iz časov predaprilske Jugoslavije, ko so se mnogo kasneje pričeli naturisti organizirati pa sem se jim seveda pridružil v celjski Veneri. Sem tudi prvoborec in kot vidite naprednih pogledov na svet, zato me toliko bolj bolijo današnji težki časi. Namesto, da bi se lahko ljudje toliko let po vojni po delu prijetno sprostiti, se morajo ukvarjati z eksistenčnimi težavami. Kot tukajšnji domačin pa sem vendarle vesel, da je Venera pripravila silvestrovanje svojih članov prav na Dobrni in upam, da bomo naturisti tu našli enega svojih domicilov.«

Opolnoči je enako kot na vsakem silvestrovanju počil zamašek šampanjca. Prva pa je nazdravila predsednica Venere, Sonja Globočnik.

OB BEŽIGRAJSKI ULICI V CELJU JE ŽIVLJENJE NEZNOSNO

Dom sta tovarna in njeno dvorišče

Če vas je že kdaj mučila nepečnost, potem veste, kakšna mora je to. Če se ponavlja noč za nočjo, potem gotovo ne ostane brez posledic. Kako pa je, če moraš živeti v okolju, kjer je prekomeren hrup prisoten tako podnevi kot ponoči, če se temu pridružujejo še visoke koncentracije strupenih snovi v zraku? Lahko temu še rečemo normalno življenje, vredno človeka? Ljudje na tovarniških dvoriščih, ki živijo v neposredni bližini velikih delovnih organizacij in so deležni vseh njenih »darov«, so verjetno o tem že davno nehali razmišljati. Vsem je enotno le to, da želijo drugim, proč od sedanje more.

Koliko je sploh takšnih stanovanj in ljudi, ki v njih živijo? V Celju kar precej, le kratek sprehod okrog Ema ali Cinkarne je potreben, pa spoznaš, da nekateri živijo dobesedno na dvoriščih tovarni, ki jih je z leti razvoja in širitve zaprla v svoj krog, ujela med svoje zidove.

Ljudje iz Bežigradske ulice v Celju so le delček širše problematike življenja v industrijskih okoljih, pa vendar zelo nazoren primer, kako se je (ne) načrtovalo razvoj, pozabljalo pri tem na ljudi in njihove osnovne pravice kot je na primer možnost bivanja v zdravem okolju. Ali kot pravijo stanovalci Bežigradske 8, 15 in 17: »Menimo, da smo žrtve nepravilne poslovne politike!«

Številke govorijo...

O Emovi temeljni organizaciji Frite je bilo v zadnjih letih že veliko govora, večinoma takrat, ko je šlo za naštevanje najhujših celjskih onesnaževalcev zraka in takrat, ko so pregledovali neizpolnjene naloge v zvezi z ekološko sanacijo in izgradnjo čistilne naprave. Pa tudi takrat, ko je bilo govora o najbolj akumulativnih organizacijah v občini. Če so še pred nekaj leti vsi kazali le na Cinkarno in žveplov dioksid, pa se je v zadnjem času izkazalo, da obstajajo v celjskem zraku še hujše stvari.

Iz regijske ekološke bilance je razvidno, da so v ozračju prisotni tudi fluoridi, ki so zdravju 60-krat bolj škodljivi kot SO₂. Emov tozd Frite jih po podatkih iz leta 1985 »razdeli« med Celjane več kot 100 ton na leto. Po meritvah mariborskega zavoda za zdravstveno varstvo iz leta 86 naj bi iz ene peči šlo

tudi po 600 miligramov fluoridov na kubični meter zraka, medtem ko znaša dovoljena meja 5 miligramov. Podatki iz preteklega leta pa govorijo o 400 miligramih pri eni peči, medtem ko je vseh devet, redno pa jih dela sedem. Komentar k tem številkam verjetno ni potreben.

Pri meritvah hrupa, ki so jih opravili v Bežigradski ulici, so podatki prav tako zgovorni. Hrup iz topilnice frit presega dovoljene normative tako podnevi kot ponoči. Zadnje tovrstne meritve so bile opravljene v začetku letošnjega novembra. Po meritvah meriborskega inštituta za varstvo pri delu znaša jakost hrupa tudi več kot 70 decibelov pred stanovanjskimi hišami, medtem ko republiški odlok dopušča 65 decibelov. Tudi ponoči je ropot na vseh merilnih mestih presegel maksimalne dovoljene vrednosti tako zunaj kot v stanovanjskih prostorih na Bežigradski. Močan je bil zlasti pri praznjenju peči v tozdu Frite.

Toliko torej o številkah. Prebivalcem treh stanovanjskih hiš ob

Prizadeti krajani niso želeli, da bi objavili njihove fotografije. »Saj nismo ničesar krivi,« pravijo. »Dajte v časopis tiste, ki so odgovorni za takšno stanje.«

Bežigradski jih ni treba posebej navajati. Dobro vedo, kaj pomenijo tisti decibeli in miligrami. Sami razpolagajo z zajetnim kupom dokumentacije, s poročili o meritvah, sklepi o reševanju razmer, ugotovitvami zdravstvenih delavcev in priporočili, da je treba ljudi preseliti. Imajo tudi kup obljub odgovornih iz Ema, vendar v vse skupaj že davno ne verjamejo več.

Zdravstvene posledice so tu

Štiri družine – šest odraslih in dva otroka – živijo ob Bežigradski ulici. Ahtikovi in Mirnikovi imajo hišo le 52 metrov od obrata Frit, drugi dve hiši, Koželjevih in Matnakovih, loči od tovarne cesta, po katerih se vsak dan valijo težki kamioni. »Čez dan se še nekako da preživeti, huje pa je ponoči. Večsih se vse tresse od hrupa, zbuja mo se in ne moremo več spati. Posledice so glavoboli, nenaspanost, fizično in psihično slabo počutje, dolgoročno pa verjetno obolenja, ki bodo še nastala,« pravi Jože Ahtik. »Zaradi močnih koncentracij

Hiša Ahtikovih in Mirnikovih ob Bežigradski, v ozadju Emov tozd Frite, ki je od hiše oddaljen dobrih 50 metrov.

fluoridov in prašnih delcev iz dimnika, ki je visok le približno 15 metrov, pa smo večkrat zaviti v meglo, tudi sredi sončnega poletnega dne. Otroke pa moramo preganjati z dvorišč, kadar začutimo povečane koncentracije fluoridov,« dodaja Ahtik.

Njegova soseda Roža Koželj pa pravi: »Našega sina pesti huda epilepsija, za katero so zdravniki ugotovili, da je novejša oblika, ki bi lahko imela svoj vzrok v okolju. Že davno so nam svetovali, da za-

menjamo okolje, da bi se otroku stanje izboljšalo, pa doslej s preselitvijo še ni bilo nič.«

Seveda prizadeti krajani ob vsem tem niso sedeli križem rok. Že pred leti so pričeli pošiljati svoje pritožbe na različne organe od krajevne skupnosti, komiteja za urejanje prostora, do izvršnega sveta. Sledili so sklepi o tem, da je treba zadevo rešiti, izdelati program rušenja hiš in preselitve ljudi, da je treba vse skupaj podkrepiti z meritvami hrupa in emisij...

Pred leti so dosegli vsaj to, da so opravili zdravstvene preiskave vseh stanovalcev ob Bežigradski in ocenili njihovo zdravstveno ogroženost. Glavne ugotovitve iz poročila celjskega zavoda za socialno medicino in higieno pa so bile: pri vseh preiskanih so ugotovili zmanjšano pljučno funkcijo, koncentracije svinca v krvi so bile pri treh pregledanih povišane, pri dveh so ugotovili težji obliki bo-

Nadaljevanje na naslednji strani

STO PET LET JOŽICE UŠAJ

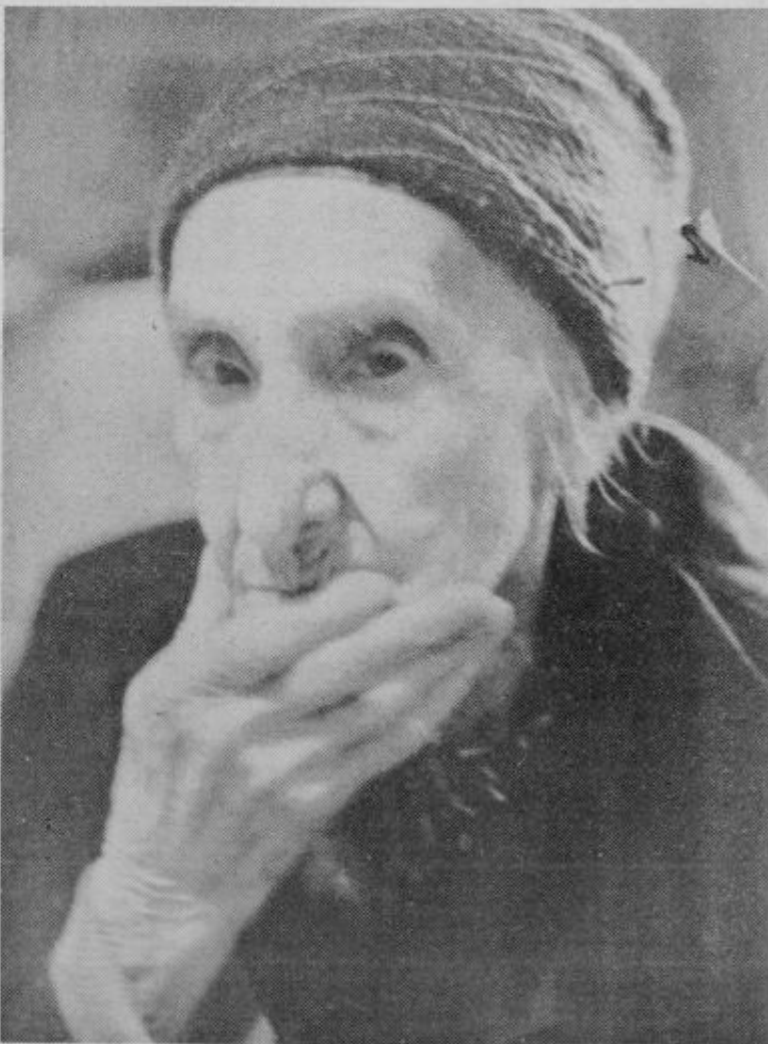
Najstarejša Slovenka recitirala pesem Soči

Jožica Ušaj, do prihodnjega leta na svidenje in ostanite še naprej trdnega zdravja in bistrega duha! Tako se že vrsto let poslovimo zdaj že brez dvoma od najstarejše Slovenke, ki živi na Skalni kleti v Celju. Ob izteku leta bo Jožica Ušaj praznovala stopeti rojstni dan. Čestitamo!

Sicer pa mnogi bralci že marsikaj vedo o tej kleni Slovenki. Najbrž tudi to, da se je rodila na Primorskem, da je kot mlado dekle dan za dnem hodila prodajat na trg poljske pridelke. Nemaleokrat jo je s košaro na glavi in peš mahnila na tržnico v Trst. Vse življenje je garala in nikoli ni živela v izobilju. Poročila se je in že mlada si je nadela črnino za možem. Zato ni čudno, da nam je že pred leti, ko smo jo obiskali, povedala, da so ji bila pozna leta življenja pravzaprav najlepša. Znala je sama poskrbeti zase, kuhala si je domače pristne jedi in vselej pove, da ima najraje belo kavo s kruhom. Zdaj ji jo pripravi nečak Jože, ki skrbi za teto. Tudi ajdovi žganci ji teknejo in prežganka, pravi Jože.

V krajevni skupnosti so ponosni, da živi z njimi najstarejša Slovenka. Vsako leto jo predstavniki krajevne skupnosti, rdečega križa in zveze borcev tudi obiščejo in ji voščijo sreče in zdravja. V zahvalo jim je Jožica, ki je bila tistega dne dobro razpoložena, recitirala Gregorčičevo pesem Soči.

Torej – na svidenje, Jožica Ušaj, ob stošestem rojstnem dnevu!

TONE TAVČAR

Bežigradska 15 in 17 loči od obrata le cesta.

Nadaljevanje s prejšnje strani

lezni, kjer okolje vpliva na njihovo pogostost pojavljanja. Sicer pa je ocena zdravstvene ogroženosti vsebovala mnenje, da je okolje, v katerem preiskani živijo, popolnoma razvrednoteno kot bivalno okolje in zato neprimerno za bivanje.

Tako so rekli zdravniki leta 1985. Od takrat je preteklo že kar nekaj let in danes bi bili rezultati še poraznejši.

Emo in dogovori

Seveda bi bilo napačno misliti, da v občini za vse te probleme ne vedo in da niso nič ukrenili. Na žalost pa se je vse končalo pri našem tako razširjenem in uveljavljenem dogovarjanju brez konkretnih zadolžitvev in rokov. Emo je že leta 1976 prvič obljubil meritve zaradi ugotavljanja možnosti čiščenja fluora. Takrat so v družbeni dogovor o varstvu okolja v občini Celje zapisali, da je treba zgraditi čistilno napravo. Po petletnem obdobju, ko so ugotovili, da naloga ni opravljena, so jo presneli v naslednji srednjeročni dogovor. Ta je vseboval nalogo, da mora Emov tozid Frite do leta 85 izdelati sanacijski program in ga začeti uresničevati. Leta 86 se je zgodba ponovila in do danes naloga še vedno ni opravljena. Med tem je Emo spremenil načrte in namesto ekološke in tehnološke sanacije naj bi se sedaj lotile ekološke sanacije frit, pri čemer mislijo vzgraditi čistilno napravo za fluor in sanirati hrup. Po odločbi republiške sanitarne inšpektorice morajo to nalogo opraviti do konca prihodnjega leta.

Medtem so v tovarni opravili več inšpekcijskih pregledov. Sanitarni inšpektor občine Celje **Martjan Pahor** dobro pozna tudi problem Bežigradske. »Do leta 1985 je Emo sodil v pristojnost republiške inšpekcije in takrat se mi z njim nismo posebej ukvarjali. V zadnjih letih pa smo opravili več pregledov in tudi zadnje meritve hrupa so bile opravljene prav zaradi pereče problematike in zahtev krajanov. Ocenili smo, da bi moral Emo še pred izgradnjo čistilne naprave sanirati hrup in v tem smislu je bila sestavljena tudi zadnja zahteva republiške inšpektorice, da mora Emo do 16. decembra dostaviti pismen program o tem, kako bo rešil problem hrupa v okolju. Njihov odgovor je res prišel, vendar v njem pravijo, da takojšnja sanacija ni možna, da pa načrtujejo rešitev v okviru celotne sanacije do konca prihodnjega leta. Delno pa naj bi problem rešili z zvočno izolacijo ventilatorjev.«

In kaj sedaj? Bo treba res počakati še eno leto, da se zadeva vendarle premakne z mrtve točke? Kako živeti do takrat? Prebivalcem Bežigradske obljubljajo odkup njihovih hiš. V okviru sklada stavbnih zemljišč bi iz sredstev komunalnih prispevkov Ema in s sredstvi sklada odkupili najprej eno, nato pa še drugi dve hiši. Ker so rekli, da bi najprej odkupili našo hišo, se nam zastavlja vprašanje, zakaj tudi ne ostalih dveh. Kako pa potem, po odkupu? Naša hiša je stara, cene za novogradnjo so vsaj trikrat večje. Kaj bomo lahko kupili z denarjem, ki bi ga dobili za to hišo? se sprašujejo Ahtikovi.

Cel kup vprašanj in tako malo odgovorov, ki bi jim lahko zaupali in bili prepričani, da bodo uresničeni. »Verjetno nam preostane le še tožba,« ugovarjajo prebivalci Bežigradske. »Radi bi le, da bi živeli v čistem okolju, ne zanimajo nas finančne težave Ema, o katerih poslušamo, odkar pomnimo. Vemo le, da živimo v nevarnih razmerah, za katere nismo sami krivi,« so enotni prebivalci ob Bežigradski ulici.

In kje je konec zgodbe? Kdo ve. Dogovori in usklajevanja se nadaljujejo, Emove finančne težave se večajo, ostajajo le kupi papirja z obljubami in neizpolnjenimi sklepi. Medtem se životarjenje na tovarniških dvoriščih nadaljuje, krivci pa spijo spanje pravičnega. Kako dolgo še?

TATJANA CVRIN
Foto: EDO EINSPIELER

PRI FEDRANOVIH V DEVCAH

Zlate roke izpod Menine

Devce pri Bočni. Kraj sredi prelepe doline, ki jo daleč naokoli obdaja dragocen gozd. Štiri hišne številke so v Devcah. Posebej zanimiva pa je tista, na kateri prvi strani se že daleč s ceste vidi napis »Pri Stefanu«. Z Ljubom Korberjem torej zavijeva desno in že sva na mehkem makadamu, ki človeku daje občutek, da se približuje naravi. Ustavi se na dvorišču, kjer je takšna trava, kot je menda nimajo niti Angleži na slavnem Wemblevu. Če bi hotel iskati smet, bi obupal.

Sredi dvorišča bi vladal mir, če se ne bi po njem z vso sposobno energijo kmečke ženske vrtela Minka Fedran. In Ivan Fedran, Stefan po domače je človek, ki smo ga želeli predstaviti ob novem letu. Vendar takrat Ivana še ni bilo, žena pa je hitela razlagati, da so bili prejšnji dan na pogrebu, potem se je vse skupaj zavleklo, danes pa, da se ni dalo pravočasno zlesti iz postelje. Prijazna žena Minka na hitro pokaže nekaj moževih umetnin in doda, da bo že sam več povedal, saj se ve, kdo pri hiši kaj dela. »Malo potrpite, mož bo takoj pripravljen za pogovor.«

Tudi če Ivana še kakšno uro ne bi bilo na plan, nama z Ljubom ne bi bilo dolgčas, kajti imela sva kaj videti. Tako tudi recimo »hotel MU«, stavbo, ki se najbolje vidi z glavne ceste in je na njej tudi zaščitni znak domačije Stefan. In kakšen je ta hotel MU, ki so ga zgradili leta 1946? To je v bistvu muzej v naravi, s hlevom, kokošnjakom, drvarnico, prostorom za avto in traktor, prostorom za najstarejše slovensko kmečko orodje in še smo pozabili najmanj kakšnih deset, če ne več zanimivih stvari.

Minka naju popelje v hlev, kjer sta dve kravici brez rogov, ki dasta toliko mleka, da ima Minka ob koncu meseca kar nekaj denarja za svoje in hišne potrebe. Ko skupaj hodimo iz prostora v prostor, nas presenečata red in čistoča. Vse je na svojem mestu, nikjer nobene krame.

»Gor pa vas ne bom jaz popeljala, tam je Ivanov prostor,« pove s posebnim spoštovanjem in povabi v hišo na čaj iz domačih trav in rož, ki rastejo tam okoli, kjer je narava še kolikor toliko čista.

Na pragu nas pozdravi krepak možak, nekoliko zdrtan, z izredno močnimi rokami.

Pijemo čaj, ki se v tistem strupecno mrzlem, vendar sončnem ponojesenskem jutru, prileže kot balzam na razbolele rane. Minka navihano gleda v naju, kot da bi vprašala, kaj je v tistem čaju.

»Dober je, blag okus ima, to je vse. Prava mojstrica ste, ničesar ni

v tem zdravilnem in okrepčelnem čaju preveč,« poskuša z Ljubom najti najbolj primerne besede za čaj, ki bi ga kot specialiteto lahko prodajali v vsaki boljši zajtrkovalnici ali bistroju, če bi za to imeli lastniki posluš.

»Ha,« je zvita Minka, ki ji ne da miru, da ne izda svoje skrivnosti: »Nič posebnega, čisto enostavno je vse skupaj. Malo kumine, pa janeža, bezga, domačih kamilic in pravilni dodatek prave limone. To je vse.«

Ni vse, se upirava, kajti najprej je omenila šest rož.

Spet tisti njen značilni pošteni in odkritosrčni smeh in zavita izjava »to pa je moja skrivnost.« Ulovil je eno samo ribo in ženo

Glavno vlogo počasi, preudarno, zbrano in brez hvalisanja prevzame Ivan. Imamo občutek, kot da hoče reči: »Glejte, vse to je delo mojih rok, kaj vam bi posebej govoril.«

Vsi objekti na zemljišču, kjer živi Fedranova, so polni najrazličnejših okusno izrezljanih ornamentov, ki jih je z več kot dvajsetimi starimi in novimi žagami izrezljal Ivan. Pove, da ima najrajši najgrši, najbolj trd les. »Tisti je lep in fajni za obdelavo. Spopadeš se z njim in ukrotiti ga moraš.«

»Se je posrečilo vse česar se je lotil,« sva radovedna?

»Vse! Če ne prvič, pa drugič ali tretjič. Les je moja ljubezen, sicer pa sem tudi doma na robu gozdov.«

Ivan je mojster za stavbno mizarstvo, izpit pa je opravil leta 1953. V Glinu je bil zaposlen do leta 1982, ko se je upokojil. »Pa imam zdaj manj časa, kot sem ga imel prej,« zabrbra skozi ustnice, med katerima se neverjetno hitro menjavajo cigareta za cigareto. V delavnici, ki se nam je Minka ni upala pokazati, je vse na svojem mestu. Zage so ločene kot kroglice na stari računalniku, v predalčkih, pokritih z steklom, so najrazličnejši žeblički, svedri, vijaki in vse ostalo kar rabi mizar. Iz obrezlin naredi čudovite okraske. Za kokoši ima »trosobno stanovanje« z dnevnikom, jedilnico in spalnico. Vse pa je v lesu. »Nič se ne sme stiskati, vse mora biti praktično,« pove in pokaže na lesene pokrove pri odtoku cevi. Oken ne odpira s kljukami, ampak na poseben poteg, ki si ga je sam izmislil.

Njegov »hotel MU« ponuja prekrasno šolsko učno uro za vse mlade, ki ne poznajo starega kmečkega orodja, predvsem pa redoljubnosti in čistoče. Zal ga do danes ni obiskal še noben razred kakšne osnovne šole. To bi bil izlet v naravo, kjer bi se lahko naučil več, kot mnogo ur v stisnjenih šolskih klopeh.

Čeprav stari gramofon z melodijami iz leta 1922 škriplje, pa mu je vsaj včasih prijetno prislusniti in se spomniti na stare dobre čase.

Ivan v mislih preskakuje od danes na jutri ali se vrača nazaj v mladost, ko je v življenju v Dreti ulovil samo eno ribo in to na roke. Ženo je ujel v Celju, tudi na roke in na dobro srce. Kadar je potreboval mizarско orodje, je sedel na

Ivan Fedran je bil flosar vse do leta 1940: »Do Celja smo se peljali z dvema flosoma, v vsakem pa je bilo 10 do 12 kubikov lesa. Iz žganega lesa je bil flos dolg 12, iz tramov tudi do 16 metrov. Vozili smo za privatnike. V Celju smo dva flosa zvezali in nadaljevali pot. Na njem smo bili štirje, glavni pa je bil krmariš, ki je moral vse vedeti, do pasti v vodi do postaj, kjer smo se ustavljali. Do Krškega smo pluli tudi ponoči, naprej pa zaradi varnosti samo podnevi. Na flosu je bila koliba in v njej smo imeli vse, tudi spalnico. Vodo smo zajemali iz Save, ki je že takrat smrdela, vendar smo jo na flosu prekuhali. Za žejo smo pa pili vino! Imeli smo ga sod, ko ga je zmanjkalo pa smo kupili novega. Flosaril sem kakšnih pet let. Domov pa smo se vračali z vlakom do Paške vasi, nato pa peš, mnogi pa so v Bočno hodili peš celo iz Zidanega mosta.«

kolo in se odpeljal k Rakuš (današnji Železninar) v Celje. Ponovno si prižge cigareto in nas popelje v svojo vrtno hišico ob glavni hiši.

Slovenske melodije iz Londona

V lesenem prostoru nas čaka novo presenečenje. Na polici je skrb-

no zloženih več kot deset spoštljivo starih radijskih sprejemnikov z muzejsko vrednostjo, ki jih bo nekoč popravil eden izmed njunih sinov. Pod njimi se bohotijo hišna znamenja (vsak gospodar je imel svoj zaščitni znak, ki ga je med drugim vtisnil tudi v posekan les, da kasneje ni prišlo do zamenjave ali kraje) pa nekaj spominskih fotografij, ponovno staro orodje in miniaturni flos ter posebnost – stari gramofon z osmimi ploščami, ki so bile posnete leta 1922 v Londonu, na njih pa so same slovenske pesmi. Tako med drugim pod škripajočo iglo, ki počasi, vendar ljubeznivo drsi po debelih ploščah, lahko prislusnemo »Dekletu v kmečki brivnici« s pevci Adria in spremeljavo ansambla bratov Dajcman pa »Pozdravu«, ki je Gorenjski valček v izvedbi godbe Dravske divizije, »Bod' moja, bod' moja« poje Anton Suhel itd.

Pred lesenom uto, kjer prijetno odmevajo stare melodije, ima sredi skalnjaka lesen ožiraf, na ograji veterinca za vreme, pod napuščem igrala za vnuke, ko pridejo na obisk in imajo boljši vrtec kot je pravi.

»Veliko tuhtam tudi ponoči, ko ne morem spati. Zjutraj vstanem in grem v delavnico ter naredim, kar iztuhtam. Pri meni je vse montažno, ker mora biti praktično.« Največ delata Ivan pozimi, ko narava miruje.

»Za kravci skrbi žena Minka, jaz pa delam okna, vrata, stopnice, jedilne kote... Bom pa to počasi opustil, ker je pretežno. Ne ustrašim se pa ničesar, vse poskusim. Največ delam iz smrekovega lesa, sploh pa imam rad vsak les in bolj je zviti, lepši je. Poleti sem pa zunaj, na zemlji, travniku in v gozdu. Opravim tudi po pet košenj, štirikrat sušim, peta je sveža. Seveda pa vse dobro gnojim z domačim hlevskim gnojem, kajti samo tako lahko uspeva.«

Ko pijemo zadnje kaplje čaja, stopi Ivan še do soseda in prinese še en svoj umotvor – miniaturno namizno kegljišče. Veliko jih zlasti naredi za kakšne praznike in jih podari.

Odpeljala sva se nazaj proti Žalcu. Molčala sva, kajti oba sva razmišljala, kakšne čudovite sposobnosti so skrite v tem Ivanu Fedranu in kaj vse zmoreta človeški um in iznajdljivost.

Ker pa nama je zelo malo povedal o tem, da je pletel tudi volnene nogavice (mama mu je pokazala, kako se naredi peta), volno krtačil, delal preproge iz kozuhovinke, pa copate in da je naredil več slamič, ki niso spustile niti kaplje vode, ga bova še obiskala. Res ima ta Fedranov Ivan izpod Menine planine zlate roke in sposobno glavo.

TONE VRABL
Foto: LJUBO KORBER

Z žago gre Ivanu Fedranu bolje, hitreje in lažje kot s svinčnikom.

*Za starega leta
v Virštanj bom šel!
Vso noč o dekletih
in vincu bom pel!*

VINO ŠMARTNO

AVTOMOBILI ZA VAS

AVTOMOBILI

**ZASTAVA
YUGO**

PRODAJNO SERVISNA ORGANIZACIJA
AVTO CELJE
63001 CELJE p. o. LJUBLJANSKA C. 11

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

*VSEM VARČEVALCEM
IN POSLOVNIM
SODELAVCEM
ŽELIMO SREČNO
IN ZDRAVO*

NOVO LETO 1989

MERX TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA
TEKO p. o.

63000 CELJE GUBČEVA 2

s svojimi prodajnimi enotami:

VELEBLAGOVNICA T CELJE
SALON T CELJE
NOVOST CELJE
POSREDNIK CELJE
DOM CELJE
MELODIJA CELJE
OBLAČILA CELJE
YU BUTIQUE CELJE
YU BUTIQUE RADENCI

*svojim kupcem in vsem občanom iskreno
čestitamo ob novem letu 1989 in se priporočamo.*

Dragi prijatelji

Tole je zadnja letošnja številka in tako smo tudi mi zadnjič skupaj na tej strani. Pa samo za letos. Že prve dni januarja se bomo spet srečali, polni dobrih želja za leto, ki prihaja in gotovo še z več zagnanosti, da skupaj oblikujemo našo stran. Vsi, ki ste bili doslej zvesti sodelavci, zaslužite kup pohval, ostalim pa naj bo tole vabilo, da bi se srečevali v novem letu. Ker ste svoje želje in voščila v nekaterih pesmicah in sestavkih že sami zapisali, naj vam vsem skupaj zaželim le SREČNO!

Vaša Tanja

Kako bi rad pričakal najdaljšo noč?

Želim si, da bi šel s starši v kakšen hotel, a bom verjetno s prijatelji v sejni sobi v bloku.

Doma ob TV sprejemniku. Želim si, da bi k nam prišli sosede in prijatelji.

S prijateljico ob kasetofonu z najino glasbo.

Pri stricu na topli peči s prijeno družbo sorodnikov.

Želim si, da staršev ne bi bilo doma in bi lahko bila z družbo prijateljev in prijateljic.

Letos bi rad spremembo. Ne družbo staršev, ampak svojih vrstnikov.

Nobene posebne želje. Čakam na presenečenje.

Dopisniki

OŠ Bratov Juhart

Sempeter v Savinjski dolini

Zima

Zunaj mrzlo je hudo, veter tuli, kaj bo to? Led se dela na potoku, toplih nogavic je treba očku.

Sinička trese se na goli veji, sanke so kupili Teji.

Breg ves bel je od snega.

To pomeni: zima je prišla.

GREGOR ŠILEC, 4. r.

OŠ Edvard Kardelj

Rogatec

Postala sem pionirka

Zelo sem srečna, ker sem postala pionirka. Mamica mi je sešila novo krilo. V šoli smo dobili modro čepico, rdečo rutico in pionirsko rdečo izkaznico. Na proslavi sta bila oči in mamica. Ati me je slikal pred pionirsko zastavo. Slikal je tudi moje sošolce in sošolke. Bili smo pogoščeni in imeli smo ples. Bilo je fino. Vedno bom dobra pionirka.

VESNA ČUJEŽ, 1. r.

OŠ Franjo Vranč

Slivnica pri Celju

Našel sem srnjaka

S psom Šarijem sem večraj šel v gozd na sprehod. Ko sem šel mimo kamnoloma, sem ob drevesu zagledal srnjaka, kako je ležal negibno. Šarija sem privezal k drugemu drevesu. Srnjaku sem se hotel približati, a je zbežal. Videl sem, da je ranjen in da mu manjka levi rog. Nato je srnjak padel in poginil. Stopil sem k njemu in si ga naložil an rame ter ga nesel proti domu. Kmalu sem pod težo srnjaka omagal. Položil sem ga na tla in v okolici poiskal staro pločevino. Nanjo sem položil srnjaka. Nato sem Šariju snel vrstico in jo privezal za pločevino. Srnjaka sem pokril s svojo bundo in ga odvelel domov. Doma sem povedal, kako in

kje sem našel srnjaka. Poklicali smo lovca, ki je prišel ponj in ga odpeljal gospodarju lovske družine. Lovec me je za moj trud pohvalil.

SEBASTJAN PLIBERŠEK, 5. r.
OŠ Edvard Kardelj
Slovenske Konjice

Novo leto

Tinka vesela je, Tonka je tudi, celo Mojčini starši niso več hudi. Novo bo leto, staro bo mimo, se veselimo, ker darila dobimo. Tinka bo dobila punčko, Tonka voziček in Maja prtiček. Jaz bom dobila pisala, da bom pesmice zapisovala.

KARMEN ŠPILJAK, 5. r.

OŠ Peter Šprajc-Jur

Zalec

Intervju s tovarišico

Tovarišica Damjana Bohorč je mentorica dramskega krožka na naši šoli. S pomočjo nekaterih učencev je oživila igrice Roki. Pripoveduje o levi in desni roki, o njunih prepirih in pretepih, konča pa se s spoznanjem, da ena brez druge ne moreta ničesar.

Zakaj ste se odločili, da boste postali mentorica tega krožka?

»Menila sem, da je tovrstnega življenja na naši šoli premalo. Rada imam gledališče, zato to delo zelo rada opravljam.«

Zakaj igra o rokah?

»Knjigo mi je priporočil profesor Dabo. To je ena od knjig iz zbirke hrvaške kratke proze.«

Kdaj ste začeli pripravljati to igro?

»Igro smo začeli pripravljati že septembra.«

Kako ste se počutili, ko ste na proslavi videli toliko praznih stolov?

»Lahko rečem, da sem to pričakovala.«

Kaj nam pisatelj po vašem mnenju s tem tekstom hoče povedati?

»Ta tekst ima več globin. Lahko ga razumemo kot spor med desno in levo roko, lahko pa roki posebimo in jima damo človeške lastnosti.«

Ste se pri postavitvi igrice srečali s kakšnimi večjimi težavami?

»Naš največji problem so bile tehnične stvari, ki jih na naši šoli primanjkuje.«

Ali boste s to igro še kje nastopili?

»Nastopili bomo na Naši besedi in mogoče še kje.«

Ali že pripravljate kaj novega?

»Zdaj še ne, če pa bom ostala na tej šoli, bomo začeli kmalu pripravljati kaj novega.«

RENATA POGLAJEN, 8. r.

OŠ Ivan Kovačič-Efenka

Celje

Ko bom velik...

Ko bom velik, bom miličnik. Ta poklic mi je všeč, ker bom lahko lovil tatove. Ustavljal bom avtomobile. Če ne bom miličnik ali pilot, bom ravnatelj. Pri miličnikih bom pomagal pri nesrečah, tatove pa bom odpeljal v zapor.

GAŠPER ANDERLIČ, 2. r.

OŠ 3. bat. VDV

Vitanje

Luči je zmanjkalo

Večer je bil zelo oblačen. Temno je bilo. Prižgal sem radio in poslušal zgodbi. Zraven sem bral knjigo. Kar naenkrat je zmanjkalo luči in radio je nehal igrati. Šel sem po baterijo. Ko sem jo našel, sem rekel bratu, da greva k stari mami. Ko sva prišla do srede stopnic, se je prižgala luč. Rekel sem, da bom baterijo pospravil na tako mesto, da jo bom lahko našel.

TILEN ŽIBRET, 3. r.

OŠ Primož Trubar

Laško

AERO

NAGRAJUJE
ATKINE
IZZREBANCE

Atkina zanka

Tudi Atka je pod novoletno jelko pričakovala darilo. Kaj je bilo v njem boš izvedel, če boš povezal oštevilčene točke.

Rešitev pošlji do 9. januarja 1989 na naslov Novi tednik, Trg V. kongresa 3a, Celje.

Rešitev prejšnje zanke je otok Krk. Nagrado prejme ALENKA ČOKL, OŠ Blaža Kocena, Ponikva.

Odprli smo prenovljen salon Lesnine v Celju

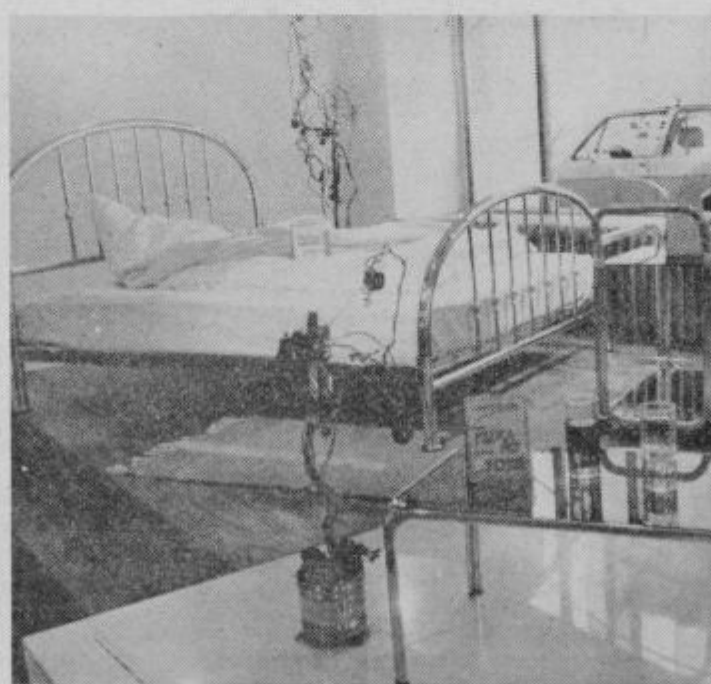

Tudi v prenovljenem salonu v Celju vam pohištva ne bomo zgolj prodali, pomagali vam ga bomo kupiti!

Nasa poslovna usmeritev, da skupaj oblikujemo vaš življenjski prostor - z novo kvaliteto storitev in predstavitev prodajnih programov - je obrodila sadove. Salon v Celju na Čuprijski 1 je dobil novo podobo. Uredili smo ga tako, da boste se z večjim zaupanjem sledili rumeni črti. Prodajni center v Levcu in prenovljeni salon v Celju na Čuprijski cesti tvorita zaokroženo ponudbo. Pridite, svetovali vam bomo pri izbiri. Pogovorili se bomo o najugodnejših pogojih nakupa, dostave in montaže.

lesnina

podčrtano z rumeno

NOČNE
CVETKE

● V atmosferi splošne demokratizacije družbe, ko se vse bolj slišijo tudi dosedaj zapostavljeni glasovi ljudstva, nekateri nikakor ne morejo najti prave mere. Včasih so zato preglasni.

● Džordža L. je tako v ponedeljek vpila in zmerjala goste v Merxovi restavraciji v Novi vasi. Opozorit so jo prišli miličniki, pa sta se v njeno bran postavila - s svojimi skromnejšimi moškimi glasovi - še Mijo L. in Nebojša B. Trojico so pridržali in predlagali sodniku za prekrške, da jih nauči nižjih decibelov.

● Damjan P. z Otoka je v torek dopoldan tako razgrajal v stanovanju, da sosedje sploh niso potrebovali radijev in televizorjev. Da se Damjan za svoj program ne bi spomnil pobirati še naročnine, so ga miličniki pridržali do izreznitve.

● Svojo predbožično križev pot je v četrtek zvečer pričel Ivan K. iz Sojeka pri Frankolovem. Nejevernim gostom in osebju je v zidnici v Črešnjicah priredil nenačeto predstavo. V svojem poslanstvu se je uprl tudi miličnikom, ki so ga hoteli s silo pomiriti. Uspel jim je pobegniti, malo kasneje pa pod svojimi križi omagal ob poti v bližnjem gozdu in sladko zaspal. Miličniki so poklicali zdravnika, da bi ugotovil, če niso tostranske skušnjave usodno vplivale na Ivana, pa se je Ivan ob svojem vstajenju spravljal tudi nadenj. Organi varnosti in medicine so mu bili združeno vendarle kos in Ivana so ovadili zaradi nasilniškega obnašanja.

● Tudi Anton K. prihaja v splošni otoplitvi svobode izražanja na svoje, vendar žal večkrat pretirava. V soboto popoldan je v samopostrežbi v Dečkovem naselju zmerjal in plaval trgovke, ob prihodu miličnikov pa se je ugriznil v jezik.

B. P.

Le mrtvih manj kot lani

Vsi podatki o prometni varnosti na cestah celjskega območja za celotno letošnje leto sicer še niso znani, vendar lahko že na osnovi tistih iz enajstih mesecev sklepamo, da se stanje ni bistveno spremenilo. Predvsem pa se ni zboljšalo, pa čeprav o tem veliko govorimo in smo za izboljšanje vsaj za 10 odstotkov za prihodnje leto že tudi naredili program. Veliko se izboljšati tudi ni moglo, saj novih, varnejših cestnih odsekov nismo dobili. Šele pred dnevi so odprli novo žalsko obvoznico, malo prej so odprli tudi obnovljeno Partizansko cesto v Titovem Velenju; toda ta, taka kot je zdaj, bistvenega izboljšanja sploh ne pomeni. Mnogi so načrtovali, da bo še letos končana obvoznica v Rogaske Slatine, pa tudi te še ni. Tudi v samem Celju, kot enem od ozkih prometnih grl, izboljšanj ni bilo. Južna magistrala s povezavo proti Zidanemu mostu je še vedno le na papirju, v resnici pa je na tem območju velika prometna gneča. Začeli so graditi podaljšek Čopove - promet po njej pa še dolgo ne bo stekel in na Cesti na Ostrožno bo promet še vedno nevaren. Skozi Ostrožno je še nevarnejši zaradi nekaterih gradenj ob cesti. Seveda, da

ne bi kdo pomislil, volja je - le denarja stalno primanjkuje.

Ob tem, ko beležimo v prvih letošnjih enajstih mesecih več prometnih nesreč kot lani, ko je bilo tudi več ranjenih, je edini svetlejši

KOMENTIRAMO

podatek le ta, da je pri takih nesrečah v tem času umrl en udeleženec prometnih nesreč manj kot lani. Prometnih nesreč, kjer so bili mrtvi,

je bilo celo nekaj manj kot v enakem lanskem obdobju, vendar so nekatere terjale po več žrtev.

Ob starih in neposodobljenih cestah, vse starejših vozil na njih - in pa tudi ob tem, ko mnogi vozniki pri vožnji še vedno tudi uporabljajo stare navade, je težko pričakovati, da bi bilo nesreč kmalu bistveno manj. Posebno še, ker tudi sicer dobro zastavljena akcija "minus deset" naletava ob trdne denarne ovire.

F. K.

Morda ne bo odveč

Tudi v teh prazničnih dneh so lahko mnogi stanovalci po blokkih opažali, da so ostali brez raznih vložnih stvari, ki so jih imeli shranjene v kletih.

Pa ne le to, ostali so še brez drugih, vrednejših stvari. Slabo zaprte kleti po blokkih so namreč precej mamljive za nepridiprave. Po večini namreč ni težko priti vanje, saj jih lastniki težko dobro zavarujejo. V mnogih blokkih pa pozabljajo na edino možno večje varovanje - namreč

na to, da zaklepajo glavna vrata v kletne prostore. Pa ne le to; vse več je tudi blokov, kjer ne zaklepajo vhodnih vrat, niti niso pazljivi na to, kdo se spreha po njihovem stanovanjskem bloku. Pa tako tudi ni čudno, če miličnikom kasneje ne more nihče niti približno opisati, če so videli kakšnega neznanega ali sumljivega človeka.

Morda ne bo odveč še eno opozorilo, pa čeprav jih je bilo izrečenih in napisanih že veliko. Najboljša zaščita je pazljivost!

PRI NAS LAHKO IZBIRATE

Obiščite Potrošnikove: Blagovnice, marke, samopostrežne trgovine, poslovalnice s tekstilom, tehničnim blagom, gradbenim materialom...

Velika izbira blaga, ki ga rabite zase in svoj dom!

Cenjenim kupcem se zahvaljujemo za nakup ter želimo - **SREČNO** v letu 1989.

Kolektiv TOZD PRODAJA CELJE

MERX **POTROŠNIK CELJE**

Potrjeno, razveljavljeno, znižano

Preprodajalci pralnih strojev so se po obsodbi na velenjski enoti Temeljnega sodišča Celje zdaj znašli že tudi na Višjem sodišču.

Na izrečeno kazen so se namreč pritožili vsi: javni tožilec in vsi obsojeni. Višje sodišče je Milanu Felicijanu (v času kaznivega dejanja je bil prodajalec v Eri) in Marjanu Krašovcu (voznik viličarja v Eri) kazen potrdilo, sodbo za Bogomirja Stvarnika (voznik pri Eri) in Franca Lekšeta (poslovođa trgovine Ideal v Slovenj Gradcu) je razveljavilo in stvar vrnilo v ponovno sojenje, Radu Žverku pa so kazen z desetih mesecev znižali na šest.

Vsa stvar, zaradi katere se je peterica znašla pred sodiščem, se je začela pred dobrim letom, ko je voznik tovarne Obodin pripeljal v Erino skladišče bele tehnike v Titovem Velenju pralne stroje in pomotoma raztovoril deset pralnih strojev preveč. Felicijan in Krašovec sta to opazila - nista pa na to opozorila voznika ali delovne organizacije, ampak sta jih želela prodati »pod roko«. Najprej sta jih shranila pri Žverku, nato pa se z Lekšetom pogovarjala o prodaji. Stroje pa je vozil Stvarnik.

Velenjsko sodišče je marca letos Felicijana, Krašovca in Stvarnika zaradi kaznivega dejanja velike tatvine, ki so jo opravili v sotorilstvu, obsodilo na štiri, tri, oziroma leto in pol zapora. Lekšeta so na prvem sojenju obsodili na eno leto, Žverka pa na deset mesecev.

PROMETNE
NESREČENa prehodu zbil
peško

Zaradi prehitre vožnje in grobega izsiljevanja prednosti je prejšnji torek 32-letni voznik osebnega avtomobila Miran Horvat iz Celja na prehodu za pešce na Vodnikovi ulici zbil 25-letno peško Marico Komplet iz Šmarja pri Jelšah. Peška je po prehodu prečkala cesto, sredi prehoda pa jo je zadela voznik in zbil po cestišču. Peška se je pri tem hudo ranila.

Na prehodu v vlak

Zaradi nepazljivosti 50-letnega voznika osebnega avtomobila Ignaca Vindiša iz Zgornjih Grušovelj se je pripetila v petek dopoldne nesreča na železniškem prehodu v Grušovljah. Sam je bil laže ranjen, njegova 61-letna sopotnica Marija Vindiš hudo, gmotne škode pa je nastalo za okoli 10 milijonov dinarjev. Nesreča pa bi se lahko končala še veliko huje.

Vindiš je pripeljal po lokalni cesti od Sempetra in hotel prečkati železnico (prehod ni zavarovan z zapornicami) - pri tem pa se ni prepričal, če po progi ne pelje kakšen vlak. In prav to je bilo - iz smeri Celja proti Titovem Velenju je namreč tedaj pripeljal potniški vlak. Pri trčenju je avto odbilo na njivo, kjer je obstal na stehi.

Zaradi nesreče je imel vlak 40 minut zamude.

Umrla
v stanovanju

V spalnici stanovanja v Rečici ob Savinji so prejšnji teden zjutraj našli mrtvo 79-letno Angelo Jerič. Jeričeva je živila sama, bila je tudi slabo pokretna. Soseda, ki je pazila nanjo, je bila še zvečer pri njej, ponoči pa je očitno padla s postelje in umrla zaradi podhladitve.

Na levi v tovarnjak

Na magistralni cesti pri Titovem Velenju je v soboto zgodaj zjutraj (pol ure po ponoči) 40-letni Rajko Vrtačnik z Raven pri Sošanju čelno trčil v tovarnjak, ki ga je nasproti pripeljal 44 letni Momčilo Barič iz okolice Varvarina. Vrtačnik je namreč zapeljal na levo stran vozišča in voznik tovarnjaka z zaviranjem in umikanjem nesreče ni uspel preprečiti. Pri trčenju je Vrtačnika uklesčilo v osebnem avtomobilu in iz njega so ga rešili kasneje šele gasilci. Hudo ranjenega so ga nato prepeljali v celjsko bolnišnico. Gmotne škode je nastalo za okoli 3,5 milijona dinarjev.

Zavozil s ceste

Na lokalni cesti v Letušu je v nedeljo zjutraj zapeljal s ceste 23-letni voznik osebnega avtomobila Miroslav Pirec iz Parizelj. Z avtom je trčil v betonski vodni propust. Hudo se je ranila 22-letna sopotnica Renata Pirec, nastala pa je tudi velika materialna škoda.

Komisija za delovna razmerja

DOMA UČENCEV KARLA
DESTOVNIKA - KAJUHA CELJE

objavlja
prosta dela in naloge

kuharice

za nedoločen čas

- pogoja: KV kuharica, opravljen izpit iz higienskega minimuma

snažilke

za določen čas - 6 mesecev

- pogoja: končana osnovna šola, opravljen izpit iz higienskega minimuma

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oglasa. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15. dneh po opravljeni izbiri.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Dom učencev Karla Destovnika - Kajuha Celje, Ljubljanska 21.

SREČNO V LETU 1989

želimo

vsem občanom in poslovnim prijateljem

AERO

Matjaž dobro skače

V ponedeljek popoldne, 26. decembra, smo po telefonu poklicali Debelakovo družino v Braslovče. Vzrok je bil preprost: kaj mislijo o Matjaževem uspehu, saj so ga pred dnevi v Rogški Slatini slovenski športni novinarji proglasili za najboljšega slovenskega športnika v olimpijskem letu.

Matjaž je letos dosegel dva velika uspeha – dve medalji v Calgaryju, ko je bil tretji med posamezniki (prva medalja za smučarja skakalca Jugoslovana) ter drugi z ekipo. Je pa Matjaž tudi Jugoslovčan, ki je najdlje poletel s smučmi in sicer v Planici – 185 m.

Po telefonu se je oglasila Matjaževa mama Rezka, ki je bila tako kot vedno skromna. »Na priznanje, ki ga je Matjaž dobil v Rogški Slatini, sem ponosna. Žal ga ni doma, je v Ljubljani, lahko pa vam dam brata Janeza.«

Janez Debelak je letos izredno uspešno začel novo sezono s turnejo po Kanadi, kjer si je nabral že nekaj točk v svetovnem pokalu. Kako Matjažev uspeh ocenjuje brat Janez?

»Matjaž dobro skače, malo ga moti prehlad, Upam, da bo to minilo. Za visoko priz-

nanje slovenskih športnih novinarjev je izvedel šele v petek popoldne, zvečer pa je bila prireditev. Vsi smo bili prijetno presenečeni. Zdaj je pred nami novoletna turneja. Sam bom na njej sodeloval prvič, zato sem v Obersdorf odpotoval že v torek, tekma pa je v petek, 30. decembra. Treba se je

privaditi na novo okolje. Matjaž pride v sredo z Ulago in Tepešem.«

Na posnetku našega sodelavca Ljuba Korberja sta najboljša slovenska športnika 88. proglašena v Rogški Slatini Matjaž Debelak in alpska smučarka, tudi dobitnica olimpijskega odličja, Mateja Svet.

Na pohodu nov rokometni rod

Dani Novak, tehnični vodja mladinske ekipe ŽRK Aero Celje: »Članska ekipa Aera je uspešno končala jesenski del prvenstva v 2. zvezni ligi, saj je v zadnjem kolu doma premagala slabo ekipo Dinama iz Pančeva 26:18. S tem je osvojila 2. mesto ter za vodečim Vrbasom zaostaja tri točke. Tu se pozna izguba dveh točk iz dobljene tekme v Splitu. Spomladanski del prvenstva se bo začel 11. februarja, ko bomo igrali doma z Istraturistom iz Umaga. V prvih štirih kolenih imamo lažji zapored in moramo štirikrat zmagati ter se tako enakovredno vključiti v borbo za vrh.

Mladinci so dosegli nov lep uspeh, ko so v Ajdovščini postali republiški prvaki. Med štirimi najboljšimi ekipami so premagali Ajdovščino, Inles in Kolinsko Slovan. Prihodnje leto rokometna zveza Slovenije slavi 40 letnico in bo tudi organizator državnega prvenstva za mladince, kjer nastopajo republiški in pokrajinski prvaki. Za to prireditev bomo kandidirali Celjani, bo pa proti koncu januarja 89. Na zadnjih dveh prvenstvih smo bili drugi, torej zakaj ne bi bili v tretje prvi? V Ajdovščini so nastopili Boštjan Strašek, Kristijan Lupše, Marko Cvetko, Uroš Privšek, Peter

Novak, Marko Šušterič, Aleš Franc, Boštjan Tome, Robi Safarič, Tomaž Čater, Roman Pungartnik, Trivko Matovič, Boštjan Vrščaj in Roman Ratej. Šest izmed omenjenih fantov že igra v članski ekipi. Trener je bil Andrežko Vuglač, sicer prvi pomočnik Ante Kostelića, trenerja prve ekipe. Tehnično sem ekipo vodil sam.

V torek pa so igralci letnik 1971 odpotovali na krajšo turnejo v Arezzo v Italijo (mesto blizu Firenc), kjer je pred mnogimi leti celjski moški komorni zbor osvojil prvo dragoceno mednarodno pevsko odličje. Po povratku bo nekaj dni prosto, potem pa se bomo začeli skupno člani in mladinci pripravljati za finale mladinskega državnega prvenstva in nadaljevanje spomladanskega dela v 2. zvezni ligi. Januarja pa moramo imeti še skupščino kluba, da rešimo vse probleme pred nastopom na naš cilj: uvrstitev v 1. zvezno ligo.«

Žalčani boljši od Kovinarja

Tone Jager: »V 7. kolu 1. republiške strelske lige vzhod so ekipe s celjskega območja dosegle tri zmage in en poraz. Najzanimivejša je bilo v Štorah, kjer so strelci Žalca premagali domačega Kovinarja, Celjani so izgubili v Hrastniku, Unior pa z Ljutomerom. Lestvica: 5. Žalec, 6. Celje, 7. Unior in 8. Kovinar med desetimi ekipami. V preostalih dveh kolenih bo še hud boj za obstanek v ligi, saj bo ob koncu verjetno poleg osvojenih točk odločal še zbir vseh doseženih krogov, kjer pa je v najslabšem položaju ekipa Kovinarja z odličnim Brankom Malcem.«

Živahno na strelišču v Rečici pri Laškem

Vinko Lavrinec: »Kljub zaključku leta smo imeli še nekaj tekem, kjer so nastopili strelci laške občine. Tako

smo na strelišču v Rečici pri Laškem pripravili občinsko prvenstvo s standard zračnim orožjem, kjer je med posamezniki zmagal Andrej Brunšek pred Romanom Matkom in Borisom Goriškom, med članicami Darinka Erazem pred Adrijano Laharnar in Štefko Krajnc, s pištolo med člani so bili najboljši Damjan Sajovic, Robi Teržan in Vinko Lavrinec; med mladinkami Helena Lavrinec, Ksenija Maček in Valerija Kufner, ter med članicami Helena Lavrinec pred Zoro Lavrinec in Valerijo Kufner. Rezultati občinskega prvenstva Laško za pištolo osnovnih šol, ki je tudi bilo na strelišču v Rečici pri Laškem: pionirji ekipno 1. OŠ M. Nemeč Radeče, posamezno 1. Dejan Matek OŠ Radeče, 2. Robi Jakopič OŠ P. Trubar Laško, 3. Sebastjan Lipec OŠ M. Nemeč Radeče, pionirke ekipno 1. OŠ P. Trubar Laško, posamezno 1. Tea Muhovec, 2. Darja Grešak, 3. Mateja Planko, vse OŠ P. Trubar Laško.

V Rečici je bilo tudi 6. kolo občinske lige z zračnim orožjem, kjer je nastopilo 12 ekip, zmagala pa je SD D. Poženel iz Rečice pred SD Pivovarna Laško, SD T. Boštic Zid. most itd. Med posamezniki je bil najboljši Andrej Brunšek, ki je nastreljal 377 krogov, kar je nov občinski rekord in samo dva kroga slabši od državnega, drugi je bil Janez Sašek in 3. Boris Gorišek.

V 2. republiški ligi – vzhod so strelci SD D. Poženel iz Rečice gostovali v Leskovcu pri Krškem in premagali domačine 1454:1433. V zmagovalni ekipi je bil najboljši Roman Matek, sicer predsednik izvršnega sveta občine Laško, ki je nastreljal 366 krogov.

V Zenici je bilo 2. zvezno pozivno kontrolno tekmovanje najboljših jugoslovanskih strelcev, Helena Lavrinec iz Rečice je bila med mladinkami znova najboljša, saj je s pištolo nastreljala 374 krogov – to je odličen rezultat – ter zmagala. Strelci laške občine samo imeli tudi občni zbor ter ugodno ocenili letošnje dosežke, saj se mnogi naši strelci uvrščajo med najboljše v Sloveniji in Jugoslaviji.«

Ostale le kegljavke?

Jože Kuzma: »Ob koncu leta lahko ugotovimo, da imamo zelo malo »udarnih« športnih panog in posameznikov in da časi, ko smo Celje imenovali mesto športa, vedno bolj bledijo. Delni premik na boljše vidimo pri odbojkaricah, ki so se uvrstile v republiško ligo in so v vrhu ter atletinjah, ki imajo štiri mlade obetavne tekmovalke – Perčev, Radmanovičev, Jazbinskovo in Straskovo. Prednjačijo pa seveda vedno boljše kegljavke, članice KK EMO Celje, ki niso samo v jugoslovanskem, ampak tudi evropskem in svetovnem vrhu. Jožica Šeško in Marika Nagy – Kardinar sta z ekipo Jugoslavije osvojili zlato medaljo na svetovnem prvenstvu, Šeško in Mikčeva sta republiška oz. državna prvakinja, Gobčeva neuradna svetovna rekordnerka, zraven pa so še nepogrešljive Razlagova, Petakova, Lesjakova... Ekipa, ki bi jo imel vsak klub rad. KK EMO je zdrav in homogen športni kolektiv, kjer se kaže dobro strokovno delo in velika ljubezen do športa kljub drugim obveznostim. In še ena zanimivost: na pionirskem in mladinskem prvenstvu so njihovih predstavnikov osvojili kar devet naslovov. Za člansko ekipo stoji močan podmladek.«

Hokejisti Cinkarne so mirovali

Marjan Soršak: »Hokejisti Cinkarne so bili v tem kolu prosti. Odigrati bi morali tudi srečanje za pokal Jugoslavije s INO iz Siska, ker pa gostov ni bilo, tudi tekme ni bilo. Celjani so tako srečanje dobili brez borbe in so se uvrstili med osem najboljših jugoslovanskih ekip. Zadnje tekmo v Medrepubliški ligi v prvem delu so odigrali večeraj (sreda) v Mestnem parku z Mladostjo iz Zagreba. Pionirji Cinkarne so izgubili prvenstveno srečanje s Slavijo iz Vevč 7:1 (3:0, 3:0, 1:1), strelec za domačine pa je bil Klenovšek. Domači igralci so kljub visokemu porazu pokazali dobro igro, žal pa so bili neiznajdljivi pri zaključnih streljih. Sodila sta Trnovšek in Zorko, oba iz Celja. Mladinci Cinkarne so tudi nastopili doma in izgubili s Triglavom iz Kranja 7:2 (4:0, 2:2, 1:0), strelca pa sta bila Milidragović in Ločnikar. Tudi to tekmo sta sodila prej omenjena sodnika. Celjski mladinci so pokazali borbeno in požrtvovalno igro. Najboljša sta bila Jeram in Ločnikar.«

Preporod košarkarjev Merxa?

V 12. kolu 1. B zvezne lige so košarkarji Merxa na gostovanju v Subotici dosegli pomembno zmago, ko so premagali Spartak 98:102.

Igro sta odločila veterana Gole in Pipan, svoje so dodali tudi ostali. KK Merx je na 10. mestu in si je s to zmago precej opomogel, kajti po uvodnih porazih je že kazalo na najhujše. Želimo, da bi ti točki pripomogli celjski ekipi, da bi zaigrala bolj sproščeno in dosegla toliko zmag, da se ji ne bo treba več bati za izpad. Napovedi pred začetkom sezone, da se bodo borili celo za play off ter uvrstitev v 1. A zvezno ligo, pa so bile povsem nesmiselne in se jih ne bi več kazalo posluševati.

Košarkarice KORS Rogške so v 10. kolu 1. B zvezne lige doma premagale Gradino 87:61, najboljša strelka pa je bila Virantova, ki je dala

21 košev. Slatinčanke so na 4. mestu. Obe ekipi bosta tekmi naslednjega kola odigrali 7. januarja: Merx doma z Železničarjem (12), Kors Rogška pa v gosteh pri zadnjevršeni ekipi Krajine. Naša napoved: po zadnjih dosežkih bi morali obe ekipi zmagati.

Več so dosegli

Jernej Pelko: »Končali smo z jesenskim delom prvenstva v 1. A republiški namiznoteniški ligi, kjer smo dosegli več, kot smo načrtovali pred začetkom, saj smo v tej ligi nastopili prvič. Srečali smo se z ekipami, ki imajo v namiznem tenisu veliko tradicijo, zato je naš uspeh pomemben in dokaz, da dobro delamo. Igralci namiznoteniške sekcije pri ŠD Ingrad so v zadnjih dveh kolenih jesenskega dela prvenstva gostovali v Sevnici in Novem mestu ter zmagali 7:2 in 6:3. Vsi naši igralci: Maras, Strlič in Leber so potrdili dobro znanje igranja namiznega tenisa. Na srečanju v Sevnici je v ekipi debutiral naš sicer rezervni igralec Ivan Potočnik ter v eni igri tudi zmagal. Osvojili smo deset točk ter smo v sredini lestvice, pred nami so le mnogo boljše ekipe. Upam, da bomo tudi v spomladanskem delu prvenstva tako uspešni kot v jesenskem.«

Prve FIS točke za celjske smučarje

Cene Jovan, trener SK Unior Zreče: »Tako kot vse smučarske klube tudi nas najbolj tare pomanjkanje snega. Vsaj začetek letošnje zime je podoben lansnemu. Kondicijsko treniramo doma, na snegu pa na poligonu v Kranjski gori in smučiščih v Avstriji. Vestno delamo z najmlajšimi, naša dva najboljša smučarja Simon Koradžija in Snežana Vignjevič pa sta na močnih mednarodnih tekmah že osvojila dragocene FIS točke, ki jima izboljšujejo startna mesta. Za novo leto bomo dva dni mirovali, potem pa nas že čakajo prva tekmovanja. Če ne bo snega, se bomo morali zadovoljiti s poligoni v Kranjski gori, Slovenj Gradcu in na Pohorju.«

Novoletni tek v Topolšici

V uredništvo smo dobili zanimivo vabilo, ki ga nam je poslal oddelek za rekreativno in kulturno dejavnost sozda Gorenje v sodelovanju s tekaško sekcijo Gorenje in hotelom Vesna Topolšica. Sporočajo, da bodo tudi letos, v petek, 30. decembra, pripravili 4. tradicionalni novoletni tek, ki se bo začel ob 15.30 pred hotelom Vesna v Topolšici, od tam nadaljeval do Šoštanja, od koder se bodo tekmovalci vrnili v Topolšico. Proga je dolga osem kilometrov. Starostne skupine: ženske in moški do 30 let, od 31 do 40, od 41 do 50 in nad 50 let. Tekmovanje bo ob vsakem vremenu, nagrade pa bodo razdelili zvečer na družabnem srečanju. Prispevek za večerjo in bazen znaša simboličnih 30 tisoč din. Oddaljeni udeleženci si lahko zagotovijo prenočišče.

Trije olimpijski kandidati

Jože Jurak, predsednik plavalnega klub Klima Neptun Celje: »V klubu letošnje sezono ocenjujemo za uspešno, saj smo dosegli nekaj lepih uspehov, poleg tega pa so nam »z vrha« potrdili tri olimpijske kandidate za olimpijske igre v Barceloni 1992. Prav olimpijski kandidati Dejan Tešovič, Grega Jurak in Jure Vračun so dosegli rezultate, ki smo jih pričakovali. Še posebej uspešen je bil njihov nastop na mladinskem evropskem ter balkanskem prvenstvu. Vsi so tudi stalni člani mladinskih in članskih reprezentanc. Med najmlajšimi plavalci imamo nekaj perspektivnih, kot Matjaža Košarja, Dejana Dodiga, Gašperja Gorenaka, Gorana Juraka, Blaža Kandorferja, Matjaža Kolčana in tudi eno plavalko Senjo Krajnc. Res je, da smo pred leti imeli močno žensko ekipo, vendar je z dekletih težko delati, ker so bolj občutljive, kot fantje. Res pa je, da to ni samo celjski problem.

Vsem olimpijskim kandidatom bomo po svojih močeh poskušali zagotoviti najboljše vadbene pogoje, seveda pa pričakujemo tudi pomoč drugih, saj vsega sami ne bomo zmogli. Poseben problem predstavlja letni bazen, ki ga prepozno odpremo in to, da v Sloveniji ni niti enega zimskega 50 metrskega bazena.«

Dejan Tešovič: »Zaenkrat šolo in plavanje dobro uskla-

delamo vsi, Dejan, Jure, jaz, ostali...«

Jure Vračun: »Veliko mest smo obiskali, žal pa je malo časa, da bi vse zanimivosti videl. Vendar smo si kar enotni v tem, kje nam je bilo najbolj všeč: med tujimi mesti Berlin ter Rim, med našimi Split in Rijeka. Sicer pa verjemite, najlepše je doma in v domačem bazenu.«

Trije že evidentirani kandidati za olimpijske igre v Barceloni 92 plavalci PK Klima Neptun (od leve) Tešovič (ob njem predsednik kluba Jurak), Vračun in Jurak. Ali bodo tako nasmejani tudi čez štiri leta? Mi jim želimo, da bi bili, saj so trenutno tudi med najboljšimi celjskimi in jugoslovanskimi športniki.

Foto: EDI MASNEC

Jazbinškova - najboljša atletinja Slovenije

Tudi letos je Atletska zveza Slovenija proglasila najboljšo slovensko atletinjo. Med atletinje je osvojila 3. mesto olimpijca Rok Kopitar, med atletinjami pa je bila najboljša Kristina Jazbinškova, oba člana AD Kovinotehna Kladiivar. Tudi Jazbinškova je bila olimpijska kandidatka, vendar je v primerjavi z lanskim sezono letos izredno nazadovala. In če je vseeno najboljša atletinja Slovenije, to kaže na izredno skromnost naše kraljice športov. Sicer pa se Kristina vestno pripravlja na novo sezono in napoveduje končno »zrušenje« legendarnega državne rekorda Nataše Urbančič. Upamo, da ne bo ostalo samo pri napovedih.

Športni dosežki v odhajajočem letu

Nataša Gerkeš: »Svoj okvirček na športni strani zadnje številke Novega tednika v iztekajočem letu naj bi s svojim razmišljanjem o celjskem športu zapolnila tudi sama. Pa sem za to res poklicana? Se na športne tokove v našem mestu dovolj spoznam? Z nekoliko grenkobe bi lahko na obe vprašnji odgovorila negativno, kajti v minulih mesecih sem tu in tam spoznala, da o celjskem športu ni mogoče vedno pisati tako kot bi bilo potrebno. Objektivno, trezno in predvsem nepristransko. Samopoveličanje nekaterih, kljub skromnim dosežkom, je namreč v mestu ob Savinji v športnih krogih pogost pojav. Med svetle in močno sijajoče športne zvezde lahko v našem mestu prštevamog kegljavke EMO, ki so letos bile praktično nepremagljive. Našteli bi lahko še nekaj precej mladih atletskih imen, pa še tu in tam kakšnega posameznika, ki je letos zažarel v športnih arenah. In od te bleščave je končno potrebno pogledati tudi tja, kjer prevladuje sivina - na košarkarsko igrišče, na nogometni stadion, na hokejsko ledeno ploskev... Toda v vsakem klubu se izmenično vrste obdobja zmag in nato obdobja porazov. Zato želim v prihajajočem letu vsem športnikom čim manj porazov in čimveč zmag in predvsem, da bi na svoje napake znali pogledati tudi z nepristranskim očesom ostrega in kritičnega opazovalca, kajti napake je lahko odpravljati, ko se jih zavemo in ko smo jih sposobni priznati.«

Uspešni v sindikalnem športu

Bogdan Povalej, strokovni sodelavec ZTKO Celje: »Končano je sindikalno tekmovalje v košarki, kjer je v 1. ligi zmagala ekipa Libele pred Železarno in Kovinotehno (nastopilo je 7 ekip), v 2. ligi Gradis pred Blagovnim centrom in Izletnikom (5) ter v 3. ligi UNZ pred PTT in EMO.

V namiznem tenisu je bil med člani najboljši Potočnik ŽTO pred Zorkom Zopori in Starlekarjem Železarna, med st. člani pa Gajšek Aero pred Prevorškom Ingrad in Brobežem Zlatarne.

Tenis 1. liga 1. RC, 2. Klima, 3. Aero, 2. liga 1. EMO, 2. LB, 3. Železarna, 3. liga 1. Merx, 2. Aero, 3. Kovinotehna, 4. liga 1. Cinkarna, 2. Kovinotehna, 3. ŽTO, 5. liga 1. Obrtniki A, 2. Ingrad, 3. Nivo in 6. liga 1. LB, 2. SDK in 3. EMO. Nastopilo je kar 48 ekip, kar kaže na vse večjo popularnost te igre.

Šah 1. liga 1. Ingrad, 2. ŽTO, 3. EMO in 2. liga 1. Zlatarne 1, 2. Libela in 3. Zdrav-

stveni dom (sodelovalo 18 ekip).

Namizni tenis ženske posamezno 88 1. Podbrežnik Ingrad, 2. Zilli Aero, 3. Zimšek Blagovni center.

Kegljanje ekipno moški (19) 1. Zdravilišče Dobrna, 2. Cinkarna, 3. Železarna, st. člani (11) 1. EMO, 2. Izletnik, 3. Elektro in ženske (12) 1. Obnova, 2. Cinkarna in 3. BC, posamezniki člani 1. Marjan Brglez Kovinotehna, 2. Avgust Kompan Dobrna, 3. Džordže Topič ŽTO, st. člani 1. Franc Grubenšek Železarna, 2. Viki Bevc Izletnik, 3. Ivan Srot EMO in članice 1. Zdenka Zimšek BC, 2. Tatjana Grušovnik Obnova in 3. Marija Salamon Aero. Borbene partije 1. PTT, 2. Cinkarna, 3. Klima, rokomet 1. Aero, 2. Cinkarna, 3. Libela, odbojka ženske 1. liga 1. Ingrad, 2. Klima, 3. Cinkarna, 2. liga 1. RC, 2. STS, 3. Železarna, 3. liga 1. Dobrna, 2. Obnova, 3. OŠ 1. Celjska četa, 4. liga 1. ZC, 2. Merx, 3. PD in 5. liga 1. Aero, 2. Žična, 3. Gradis, moški 1. liga 1. Ingrad, 2. Aero, 3. Cinkarna, 2. liga 1. ZTKO, 2. LB, 3. RC, 3. liga 1. Dobrna, 2. UNZ, 3. Metka in st. člani 1. Ingrad, 2. Železarna, 3. Klima.»

Smučarji v Skomarjih

Martin Grum, predsednik SK Skomarje: »Menimo, da ste nas že spoznali, saj vam vsako leto sporočimo, kako naložimo sredstva pridobljena tudi z organizacijo plesa in srečolovom. Takšen ples načrtujemo za 15. januar v hotelu Dobrava v Zrečah. V letošnjem letu smo uspeli uresničiti planirane naložbe v opremo smučišča tako, da lahko organiziramo smučarska tekmovalca za skupino do 80 tekmovalcev. Letos smo tudi začeli z adaptacijo originalne hiše v Skomarjih, ki jo imamo v dolgotrajnem najemu, pričeli pa smo tudi že s šolo alpskega smučanja in treningi 30 otrok z našega področja.«

Pa smo pri koncu

Z današnjim prispevkom smo poskušali prikazati vso pestrost športne dejavnosti na celjskem območju. Zavedamo se, da nam to ni uspelo in nam nikoli ne bo, saj je takšnih in drugačnih dogodkov toliko, da bi za vse potrebovali kar celo številko Novega tednika. Celotna velika družina športnega uredništva se bo dobila na kratkem srečanju že 12. januarja v gostišču Zeleni gaj pod pokroviteljstvom TKS in ZTKO Žalec. To bo izredno delovni sestanek, saj želimo oplemenititi vse športne oddaje v Radiu Celje, kot tudi športno stran v Novem tedniku.

Vsem, ki kakorkoli sodelujejo z nami, smo hvaležni. Vsaka še tako drobna informacija je dobrodošla. Vendar je ob vsem tem treba razumeti tudi naslednje: športa in rekreacije je na celjskem območju ogromno in kljub najboljši volji je težko vedno o vsem zapisati vsaj drobno informacijo. Še vedno bodo imeli prednost tisti, ki svojega prostora ne najdejo drugje. Tako je tudi prav, saj o »velikih« pišejo drugi, ki izhajajo vsak dan.

Da sklenemo letoletno poslanico ali športni pregled: velik napredek je bil dosežen v Celju, ko so uspeli razvrstiti 18 športnih panov v razrede in bo v bodoče vsak dobil toliko, kot si z delom zasluži. Veseli smo premika pri obnovi dveh po-

Tekmovali za pokal 22. december

Vlado Marot: »Vojni center za medicinsko rehabilitacijo iz Rimskih Toplic in Sekretariat za ljudsko obrambo občine Laško sta bila letos prvič organizatorja tekmovalj v različnih športnih disciplinah za moške in ženske ekipe iz delovnih organizacij laške občine. Moški so se pomerili v malem nogometu, odbojki, šahu, streljanju z MK puško in v namiznem tenisu, ženske ekipe pa v odbojki, streljanju z MK puško in v namiznem tenisu. Na tekmovalja se je prijavilo 12 delovnih organizacij, ki so sestavljale moške ekipe in osem delovnih organizacij z ženskimi ekipami.

Med ženskimi ekipami je v odbojki zmagala ekipa iz Prevzgojnega doma Radeče, v streljanju z MK puško iz Predilnice Laško v namiznem tenisu pa prav tako iz Prevzgojnega doma Radeče. Pri moških so v malem nogometu bili uspešni iz Papirnice Radeče, v odbojki so največ točk dosegli iz TIM Laško, prav tako tudi v šahu. V streljanju so imeli največ krogov iz Papirnice Radeče, v namiznem tenisu pa so najuspešnejši iz Elektrokovinarja Laško.

Pokal 22. december so med moškimi osvojili iz Papirnice Radeče, med ženskimi ekipami pa iz Prevzgojnega doma Radeče.

Tekmovalje je bilo množično in uspešno izvedeno, zato so se organizatorji odločili za tradicionalno obliko športnih tekmovalj.»

Šah v žalski občini

Jože Grobelnik: »Šahovski klub Savinjsčan je pripravil hitropotezni turnir, na katerem je nastopilo 12 šahistov. Zmagal je Stane Skok pred Martinom Štormanom, Jožetom Peternelom itd. Turnir je pripravila tudi komisija za šport in rekreacijo pri Društvu invalidov občine Žalec, kjer je nastopilo 14 šahistov, zmagal pa je Ivan Pevnik.«

Benč in njegovi junaki

Prednovoletni dogodek na ožjem zabavno glasbenem prizorišču naj bi bil koncert dveh udarnih »bendov«, to je Martinov Krpanov in Janeza Benča ter Junakov nočne kronike v dvorani Golovca v Celju. Vendar je ta koncert šel nekako mimo ljubiteljev rockovske glasbe, saj si ga je ogledalo samo nekaj več kot dvesto obiskovalcev. Tudi v naši rubriki smo želeli posvetiti temu koncertu več prostora, vendar našega sodelavca, ki naj bi poročal o tem dogodku, redarji, kljub stalni vstopnici Zavoda Golovec, niso spustili v dvorano.

Seveda pa to ne pomeni, da ne moremo napisati nekaj več o veliki plošči Janeza Benčine Benča in Junakov nočne kronike, ki je izšla te dni pod naslovom na noge.

Kot je povedal Benč je ta plošča pravzaprav nadaljevanje njegovega glasbenega dela na socialne teme. Zato jo je treba poslušati kot celoto, čeprav tudi posamezne skladbe pomenijo neko celoto. Kljub različnim avtorjem glasbe in teksta, to so Benč, Marko Lebar, Edo Šibenik, Branko Kastelic, Alojz Štebe in Peter Vest, se glasba in teksti iz skladbe v skladbo

stopnjujejo in dosežejo višek v predzadnji skladbi Paranoja boogie, da bi že naslov zadnje skladbe Rojstvo nečesa dal iztočnico za naslednjo ploščo. Prav gotovo je skupno delo ansambla in Benča kot posameznika dalo zelo dobre rezultate in ljubitelji tovrstne glasbe bodo prav gotovo zadovoljni.

Ob koncu je treba nekaj zapisati še o Junakih nočne

kronike. Zanimivo je, da je Benč zanje izvedel v Beogradu in ko jih je poslušal, je vedel, da so prav tisto, kar išče že nekaj časa. Tako so nastali Benč in Junaki nočne kronike, ki so postavljeni na fotografiji takole: bobnar Damjan Brezovec, kitarist Marko Lebar, basist Marko Novak, klavirist Edo Šibenik ter seveda Benč.

F. P.

MERX TEKO CELJE

Lestvici Radia Celje

Zabavne melodije:

1. DESIRE - U2 (8)
2. MOJA JE PJESMA LAGANA - PARNI VALJAK (5)
3. V IMENU LJUDSTVA - AGROPOP (5)
4. I DON'T WANNA GO ON WITH YOU LIKE THAT - ELTON JOHN (6)
5. LUTAJUČE SRCE - JASNA ZLOKIČ (6)
6. SEDAM DUGH GODINA - NOVI FOSILI (3)
7. NEVER TRUST A STRANGER - KIM WILDE (3)
8. AIN'T COMPLAINING - STATUS QUO (9)
9. LEFT TO MY OWN DEVICES - PET SHOP BOYS (2)
10. VRNITEV - TOMAŽ PENGOV (7)

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu Radia Celje vsako soboto ob 17.15.

Domače melodije:

1. PRAVI PRIJATELJ - KLAVŽAR (7)
2. ZA VSE HVALA TI - MIHELIČ (4)
3. LEPO JE BITI DOMA - RUPAR (9)
4. V ZIDANICI - ALPSKI KVINTET (3)
5. HVALA VAM PRIJATELJI - ŠTIRJE KOVAČI (3)
6. FANTOVSKO SONCE - SLOVENIJA (8)
7. KAJ JE TISTO - BRATJE IZ OPLOTNICE (2)
8. ZAPOJMO SE ENKRAT - ZEME (2)
9. STARI OČE, STARA MATI - HENČEK (9)
10. PRAZNIK DOMAČE GLASBE - ŠALEŠKI FANTJE (7)

Lestvica domačih melodij je na sporedu Radia Celje vsak ponedeljek ob 17.15.

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____
izvajalec _____
lestvica domačih melodij _____
izvajalec _____
ime in priimek _____
naslov _____

Nagrajenca: Primož Jazbec, Bistrica ob Sotli 13, Celje
Mojca Tolič, Levec 25 c, Petrovče

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje,
Trg V. kongresa 3a, 63000 Celje.
Vsaki nagrada - velika plošča, ki jo izžrebanci izberejo v prodajalni MELODIJA v Celju.

 ZASTAVA AVTO
LJUBLJANA

TOZD AVTOMOTOR CELJE
Miklošičeva 5, tel. 24-211

- program avtomobilov ZASTAVA
- rezervni deli ZASTAVA

• Če upoštevamo zadnjih nekaj nastopov različnih glasbenikov v Celju, bi lahko ugotovili, da se poslušalci oziroma obiskovalci tovrstnih prireditev zopet vračajo k narodnozabavni in sakralni glasbi. Koncerti Avsenikov, Lojtreca domačih in zadnja koncerta New swing quarteta, so bili razprodani. Koncert Martina Krpana in Benča pa je izzvenel, skoraj dobesedno, v prazno dvorano Golovec. • **Ansambel Cmok je ponovno aktiviral dva glasbenika, saj zdaj v njegovih vrstah igra tudi Tone Pantner in neuničljivi Jože Rus.** • Žal pa moramo poročati tudi o manj prijetnih stvareh. V prometnih nesrečah sta se namreč v zadnjem času poškodovala Franc Žerdoner (Šaleški fantje) ter Radovan Reja (Hmeljarski instrumentalni kvintet). • **ŠIK iz Titovega Velenja se je okreplil s pevko, katere ime pa je zaenkrat še skrivnost.** • Citrar Karli Gradisnik, ki mu nekateri, zaradi uspešne propagandne akcije, pravijo po novem kar »Virštajncan«, še vedno igra v Hotelu Rubin v Žalcu, kjer bo zabaval goste tudi na Silvestrovo. •

TONE VRABL

bodeči NOVI TEDNIK

Pri nas so res čudne stvari: bolj ko gremo proti jugu, bolj je hladno.

Pomeni to res to, da je sever že zajela odjuga!

Šušlja

Šušlja se, da bi se rad šentjurski Emov tozd kotli osamosvojil.

Če se kaj spoznam na take stvari, to pomeni, da po dolgih letih res ni ma več izgube.

????

Celjski športno-rekreacijsko-sejemski zavod Golovec najdemo po novem v telefonskem imeniku pod Dvorano Golovec. No, vsaj nekaj to pove.

Da so pod streho.

Bo dovolj

Vsak dan dopovedujejo, naj vzamemo bronhi, da bomo lažje dihali.

Ko poslušam poročila iz Beograda, kaj tam kuhajo v teh dneh, ne vem, če nam bodo za lažje dihanje pomagali samo bronhiji.

ZRCALO

Riše Bori Zupančič

KADROVSKE MENJAVE

VSI STOPAMO V ISTO LETO - PA TAKO RAZLIČNO!

Križanje

Žalec dobi še eno obvoznico. Nekateri se ob tem križajo, ker se bojijo, da bo še z njo toliko težav kot s severno.

Dobro obveščeni že vedo povedati, da ZIS spet skrbi za naše varstvo zraka.

Bojda bo v prihodnje še manj smrdelo po bencinu.

Razumljivo

Dušan Šinigoj je ob obisku v Titovem Velenju očital velenjskemu županu in izvršniku, zakaj mu ne verjamejo in zaupajo; mislil je seveda na stvari okoli (nameravane) ureditve odlagališča.

Jā tako je to - včasih smo preveč slepo verjeli in zapali, zdaj pa...

Ljudje tarnajo - vsi hoteli pa so za novo leto razprodani.

Mar je po vsem tem čudno, če bi bili nekateri kar za to, da bi imeli novo leto večkrat na leto.

Ubrano

V Celju si že nekaj časa prizadevajo, da bi ustanovili mestno godbo. Nekateri tudi predlagajo razne možne vire financiranja, saj vsa stvar ne bo poceni.

Toda težko je pričakovati, da bo ta nova celjska godba lepo zaigrala, dokler bo gospodarstvo tako tanko piskalo.

Ni šlo

V Atomskih toplicah so napovedovali, da bodo že z novim letom sprejeli goste v novo Atomsko vas. Pa jih bodo šele za praznik dela.

Torej tudi »atomski« pogon ni pomagal.

Samo v tem kotičku imamo možnost, da vam zaželimo res pravo Novo leto.

Bodeče!

Bodo rešitelji zaradi štrajka? 5PT

Odločitve o preživetju!

Žalostno je le, da ta odločitev kljub geslu o neposrednem odločanju ni odvisna le od nas!

VALERIJA SKRINJAR-TVRZOVA

21

DOLINA ČRNE REKE

Prevedla Neza Maurer

Kupil si je zemljo in začel graditi hišo, toda hiša veliko stane. Takrat se je začel tisti ogabni štrajk. Vse je postalo še težavneje. V dolino se je znova vrnila lakota. Mi smo vztrajali, lastniki so izgubljali.

Spomnili so se nanj, ker so ga poznali. Obljubljali so mu, da si bo zgradil hišo, če bo zlomil štrajk. Hvalili so ga, da si ne bi premislil: češ, le on lahko stori nekaj tako koristnega zase, še največ pa za rudarje, sicer bodo umrli od lakote. Gotovo, tudi za rudnik, ker rudnik je živ. Kjer se ne dela, rudnik umira, z njim pa bo umrla tudi dolina. On pa lahko vse reši in nekoč mu bodo vsi hvaležni. Z uporabniki mora biti previden; no, on že sam ve, kako bo to izpeljal.

In vedel je. Imel je velik vpliv pri rudarjih, zato je kmalu razbil njihovo enotnost. Lastniki so se veselili, policija pa je polnila ječe. Klajn si je zgradil hišo. Rudarji pa niso pozabili. Nedavno je okupator objavil v dolini, da so banditi izvedli atentat in s pištolo ubili človeka, ki je vdano in zvesto služil Tretjemu rajhu. Zato so počastili njegov spomin in mu dodelili posmrtno odlikovanje.

Kolikokrat sem hodila mimo njegove hiše, razmišlja Ana. Rada sem gledala njegov vrt. Imel je vse mogoče cvetje in zmeraj je nekaj cvetelo, le rdečega ni bilo nikdar. Pripovedovali so, da ne mara rdeče barve. Kakor da bi bil slutil, da bo njegova kri pobarvala cvetje.

Velikokrat se je pozneje v mislih vračala k pogovoru z Ivanom, s tovarišem Tihim. To ni bil več tisti fant, ki se je srameljivo smehljaj, ko sta se srečala. Bil je zrel mož, ki natanko ve, kako je treba razporediti figure na šahovnici, če hočemo zmagati. Kmalu se je zalotila, da mu še v mislih ne pravi več: Ivan, temveč tovariš Tih.

Čez čas je prišel v bataljon poziv: tovarišica Ana mora na politični tečaj za bataljonske sekretarje SKOJ, ki ga v tej in tej vasi organizira Okrožni partijski komite.

Ana se je razveselila. Biti blizu tovariša Tihiga, pogovarjati se z njim, poslušati ga, kako ji pripoveduje dogodke iz njenega rojstnega kraja - človek si lahko samo želi kaj takega!

»Tih si želi dobrih kadrov,« je bilo vse, kar je pripomnil komandant.

Šele mnogo, mnogo pozneje je Ana razumela Vidovo opazko. Žal, prepozno. Takrat je gorela od želje, da bi

čim več izvedela in se čim več naučila. Zdelo se ji je, da vsak dan odkriva nov svet. Včasih se je spraševala, kako je sploh mogla živeti, dokler ni vedela za vse to, česar se je zdaj veselila in za kar je živela.

Ana sedi med fanti in dekleti, med mladimi partizani in partizankami. Med njimi so dijaki, vajenci, kmečki sinovi in delavci.

Ne razlikujejo se med seboj, le njihove uniforme so različne, sestavljene iz delov, ki so jih odvzeli na akcijah. Enake so le kape na glavi, titovke z rdečo petokrako zvezdo. Tudi njihove misli so enake - potekajo v isti smeri. Pogovarjajo se s tovarišem Tihim.

»Tovariš Tih, mi komunisti ne verjamemo v boga. Mene zanima, ali obstaja ali ne? Vprašali me bodo, ko se bom vrnil na vas. Vedeti moram. Če ne obstaja, kaj nam bodo cerkve, lahko bi jih spremenili v šole! V moji vasi so vse sežgali, le cerkev je ostala. Menim, da če ni gospodarja, ne potrebuje hiše.«

»Zate, zame, za nas ni potrebno, ker ne verjamemo. Sicer pa ne obstaja. So pa ljudje, ki verjamejo; tudi v tvojo vas se bodo vrnili tisti, ki so preživeli. Oni potrebujejo cerkev prav toliko kot hrano. Mi ustvarjamo deželo, kjer bodo ljudje uživali svobodo, ne take dežele, kjer bo svoboda trpinčila ljudi.«

Glej, mi verjamemo v znanstveni socializem in ne moremo brez marksizma. Tvoja mati in babica pa verjmeta v boga in ne moreta brez svetega pisma. Je tako?«

»Je, tovariš Tih.«

»Pravi skojevci prepričujejo, ne podirajo. Ljudje se nam morajo pridružiti, ne smejo bežati od nas. Mi nismo ne nad, ne mimo ljudstva. Mi smo njegov del, smo celota skupaj z njim...«

Ana poslušala, ali bolje požira vsako besedo. To o bogu pravzaprav ni nič novega zanjo. V njenem rojstnem kraju je že slišala o teh stvareh. Predavanja pa so jo še bolj prepričala. Bilo je veliko tega, kar se je tukaj naučila in izvedela. Zadovoljna je, ker se ji zdi, da je zrasla, še najbolj v svojih očeh.

Ko se je vračala v bataljon, si je želela le to, da bi prišla do Vida in mu pripovedovala, kaj vse se je bila naučila.

Ko bi le Vid bil manj komandant in vsaj včasih nekdanji Vid! odkar je postala bataljonska sekretarka, sta se pogosteje videvala. S temi srečanji pa ni bila zadovoljna.

Saj ne bi ničesar izgubil, če bi sedel kraj nje v travo, če bi ji njegova roka razmršila lase, nato dolgo ostala in počivala na njeni rami in jo le od časa do časa neopazno stisnila. Le toliko si želi; ali je veliko?

V bataljonu jo je čakalo razočaranje. Prejšnji namestnik je postal komandant. Vid je odšel za komandanta v na novo ustanovljeno brigado. Ana je klonila. Tih je daleč, Vid še dlje. Hotela ga je povabiti na sestanek, ki ga bo imela s skojevci. Naj vidi, kaj se je naučila. Naj zve, da ni odnesel veter zgodb, ki jih je pripovedoval njej, že zdavnaj pred vojno.

Veselila se je in skrbelo jo je, ko je izvedela, da pojde nocoj brigada v napad. Ne zato, ker bo šla v napad, to se je dogajalo vsak dan, temveč zato, ker bodo končno napadli sovražnikovo oporišče, kjer mora še sama poravnati račune. Nocoj bo pritisnila na petelina in namerila v oči, ki so jo nekoč ljubkemale. Ni res, se je oglasilo v njej: Kanir je zmeraj samo jemal ali si prilščal, če ni mogel vzeti.

Prilaščal si je zemljo, mladost, zdravje, glasove. Vse! Lastniki rudnika so se odločili, da bodo odkupili zemljo dveh kmečkih posestev v zgornjem delu vasi. Kmetje so se uprli. Kmet brez zemlje umira kot drevo brez korenin. Rudnik je potreboval zemljo. Dogovarjanje z lastniki se je zavleklo. Še posebno vdova, ki je upravljala posestvo pod hribom, ni hotela nič slišati o tem, da bi prodala zemljo. »Na smrtni postelji me je pokojnik zadolžil, da skrbim za zemljo in da na njej zredim otroke. Naj ti ne bo žal truda, zemlja se ti bo oddolžila s plodovi, otroci s poštenjem,« je govoril. Jaz pa naj bi zemljo odstopila gospodi za karsibodi? Se mrtva ne!«

Zivela je v svojem malem svetu, ki se je začel na njivi in končal ob nedeljski službi božji v kmečki cerkvi, in ni vedela, da pravica ni vedno največja utež na gospodski vagi. Ne dokazovanja, ne prošnje, ne tarnanja niso pomagala.

Rudnik je hotel zemljo in odveč je bilo vsako natezanje. Takrat je vdovo obiskal Kanir, ugledni posestnik in cerkveni odbornik.

Pred njim že na daleč snemajo reveži klobuk z glave, pa da ne bi mogel prepričati neke vdove, še posebno, če je čedna!

Nikdar se ni izvedelo, kako je Kanir prepričal žensko, da je prodala posestvo, če je sploh privolila v to.

V vasi pa so se prekrizali in še dolgo potem govorili, da je žena znorela, da se je vrgla v Savo in utonila. Otroke so poslali v sirotišnico.

Nocoj bo nesrečna vdova vodila Anino roko, da bo laže pritisnila na petelina pri mauzerici.

Duhovnik ni hotel blagosloviti samomorilskega groba, samomorilce še bog prezira. Pripovedovali so, da njena nemirna duša hodi ponoči po posestvu, in podira, kar rudnik zgradi.

Ko bo padlo oporišče in izdajalec Kanir v njem, se bo umirila tudi duša pokojne vdove.

TV SPORED

NEDELJA, 01. 01. 89

Program: LJ1

8.00-2.20 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 8.15 VIDEO STRANI; 8.25 OTROŠKA MATINEJA ŽIV ŽAV; 9.20 VRNITEV ANTILOPE, ponovitev angleške nadaljevanke; 9.45 CVETJE V JESENI, slovenski film; 11.40 ZREBANJE – NOVOLETNI 3 x 3; 12.10 EPP; 12.15 DUNAJ; NOVOLETNI KONCERT, prenos; 13.30 EPP; 13.40 GARMISCH-PARTENKIRCHEN; SMUČARSKI SKOKI ZA SVETOVNI POKAL, prenos, reporter: T. LAJEVEC (do 15.30); 15.55 VIDEO STRANI; 16.05 DAVID COPPERFIELD, zabavna serija, 2. del; 16.55 EPP; 17.00 TV DNEVNIK 1; 17.15 EX LIBRIS; GLEDALIŠČE LUTK; 18.20 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN; SEME IN PLOD, francoska poljudnoznanstvena serija; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 TV MERNIK; 19.16 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 NAŠ UTRIP; 20.30 EPP; 20.35 M. BUH-A, TOMAŠIČ: ČISTO PRAVI GUSAR, TV nadaljevanke; 21.20 EPP; 21.25 SMUČAJMO VSI; 21.40 ZDRAVO; 22.30 POROČILA; 22.35 NOVOLETNA VIDEO GODBA; 0.35 POKER ALICE, ameriški film; 2.10 VIDEO STRANI

PONEDELJEK, 02. 01. 89

Program: LJ1

8.45-3.05 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 9.00 VIDEO STRANI; 9.10 SMUČAJMO VSI, ponovitev; 9.25 ŽIV ŽAV; 10.15 HANS CHRISTIAN ANDERSEN, ameriški mladinski film; 12.05 DAVID COPPERFIELD, zabavna serija, 3. del; 12.55 LOJTRCA DOMAČIH 1988; 15.00 PRVE LJUBEZNI MAJA – POHORJE, kratki igrani film; 15.45 KO SE BLIŽA KONEC, ameriški film; 17.30 EPP; 17.35 TV DNEVNIK 1; 17.50 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN; SOCVETJA, francoska poljudnoznanstvena serija; 18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.15 RADOVENI TAČEK; AVTO; 18.35 LJUBO DOMA, KDOR GA IMA, oddaja TV Zagreb; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 CIKLON TRACY, avstralska nadaljevanke; 20.50 EPP; 20.55 CARMEN, francosko-italijanski film; 23.25 BOBBY DEERFIELD, ameriški film; 1.25 EKSPERIMENTALNI SATELITSKI PROGRAM; 2.55 VIDEO STRANI

TOREK, 03. 01. 89

Program: LJ1

8.55-22.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA; 9.10 VIDEO STRANI; 9.20 SNEŽAKI, ČESKOSLOVAŠKA ODDAJA ZA OTROKE; 9.50 EPP; 9.55 MARIBOR; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU ZLATA LISICA – VELESALOM (Ž), prenos 1. teka, reporter: M. ŽIBRAT; 11.30 DOMAČI ANSAMBLI; ANSAMBEL MARELA; 12.00 DAVID COPPERFIELD, zabavna serija, 4. del; 12.50 EPP; 12.55 MARIBOR; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU ZLATA LISICA – VELESALOM (Ž), prenos 2. teka, reporter: M. ŽIBRAT; (do 13.35/13.45); 13.30 SILVESTRSKI PROGRAM JRT 2 (do 18.00); 17.20 VIDEO STRANI; 17.30 EPP; 17.35 TV DNEVNIK 1; 17.50 ZGODBE IZ ŽIVLJENJA RASTLIN; ORHIDEJE ALI KUKAVIČNICE, francoska poljudnoznanstvena serija 13/13; 18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.15 LONČEK, KUHAJ; RIŽEVE PALAČINKE; 18.25 M. BUH-A, TOMAŠIČ: ČISTO PRAVI GUSAR, ponovitev TV nadaljevanke 5/5; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 F. M. DOSTOJEVSKI; STRIČKOVE SANJE, predstava Drame SNG Ljubljana; 22.10 MALI KONCERT; Z. KODALY; DUO; 22.35 VIDEO STRANI

SREDA, 4. 1. 89

Program: LJ1

9.25-15.15 in 16.00-23.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA
9.40 VIDEO STRANI; 9.50 EPP; 9.55 MARIBOR; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM

SMUČANJU ZLATA LISICA – SLALOM (Ž), PRENOS 1. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT (DO 11.15/11.30); 12.20 EPP; 12.25 MARIBOR; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU ZLATA LISICA – SLALOM (Ž), PRENOS 2. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT (DO 13.15/13.30); 12.50 EPP; 12.55 INSBURCK; SMUČARSKI SKOKI; PRENOS Reporter: T. LAJEVEC; 15.00 VIDEO STRANI; 16.15 VIDEO STRANI; 16.25 EPP; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 NAJBOLJŠI ROPOT; 17.25 EPP; 17.30 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SLALOM (Ž), POSNETEK IZ MARIBORA; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 D. ZAJC; LETEČA HISICA; 18.30 J. GROBOVSKI; VOLK IN KOZLIČKI; 1. DEL LUTKOVNE IGRICE; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 FILM TEDNA KITAJSKI SINDROM, AMERIŠKI FILM; 22.00 EPP; 22.05 TV DNEVNIK 3; 22.25 SVET POROČA; 23.25 VIDEO STRANI

ČETRTEK, 5. 1. 89

Program: JRT2

20.00 BIG BAND RTV LJUBLJANA, POSNETEK 1. DELA 63.00 KONCERTA, Program: LJ1
9.45-11.55 in 15.55-23.35 TELETEKST RTV LJUBLJANA
10.00 VIDEO STRANI; 10.10 MOZAIK; ŠOLSKA TV SLIKARSKO TEHNIKE; OLJNO SLIKARSTVO, SLOVENSKI LJUDSKI PLESI; DOLENJSKA; 11.10 KRAIGHERJEVI NAGRAJENCI; 11.40 VIDEO STRANI; 16.10 VIDEO STRANI; 16.25 EPP; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 MOZAIK, PONOVIČEV; 16.45 ŠOLSKA TV; 17.45 KRAIGHERJEVI NAGRAJENCI; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 ČIRAČARA, ANGLEŠKA NANIZANKA; 18.45 ZBIS KOVAŠKA PRAVLJICA; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.20 DOBRO JE VEDETI; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 TEDNIK; 20.55 EPP; 21.00 J. B. PRIESTLEY; ZBLEDELI BLIŠČ, ANGLEŠKA NADALJEVANKA; 21.55 TV DNEVNIK 3; 22.05 RETROSPEKTIVA JUGOSLOVANSKEGA FILMA; 30 LET NAGRADE JELEN, V GORI RASTE ZELEN BOR; 23.35 VIDEO STRANI

PETEK, 6. 1. 89

Program: LJ1

8.55-15.15 in 16.00-23.50 TELETEKST RTV LJUBLJANA
9.10 VIDEO STRANI; 9.20 EPP; 9.25 SCHWARZENBERG; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (Ž), PRENOS 1. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT; 10.15 NARODNA GLASBA; 10.45 EPP; 10.50 GARMISCH-PARTENKIRCHEN; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SMUK (M), PRENOS Reporter: M. ROŽMAN; 11.50 EPP; 11.55 SCHWARZENBERG; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (Ž), PRENOS 2. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT; 12.50 EPP; 12.55 BISHOFHOFEN; SMUČARSKI SKOKI, PRENOS Reporter: T. LAJEVEC; 15.00 VIDEO STRANI; 16.15 VIDEO STRANI; 16.25 EPP; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 MOZAIK TEDNIK, PONOVIČEV; 17.35 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (Ž), POSNETEK IZ SCHWARZENBERGA; 18.15 VIDEO STRANI; 18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE; 18.20 V. PEČJAK; DREJČEK IN TRIJE MARŠOVČKI 1/10; 18.40 VRNITEV «ANTILOPE»; ZADNI DEL; 19.05 RISANKA; 19.15 TV OKNO; 19.17 NAŠE AKCIJE; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 20.00 POROČILO S SEJE PREDSEDSTVA SZDL SLOVENIJE; 20.15 EPP; 20.20 DETEKTIVA IZ MIAMIJA, AMERIŠKA NANIZANKA; 21.55 EPP; 22.00 TV DNEVNIK 3; 22.15 EPP; 22.20 LJUBEZEN IN DENAR, AMERIŠKI FILM; 23.50 VIDEO STRANI

SOBOTA, 7. 1. 89

Program: JRT2

10.45 ČEZ TRI GORE... VOKALNI KVINTET GORENJCJI IN MIHA DOVŽAN; Program: LJ1
8.20-14.10 in 14.30-0.40 TELETEKST RTV LJUBLJANA
8.35 VIDEO STRANI; 8.45 OTROŠKA MATINEJA; RADOVEDNI TAČEK; AVTO;

9.05 LONČEK KUHAJ; RIŽEVE PALAČINKE; 9.10 D. ZAJC; LETEČA HISICA; 9.20 J. GRABOVSKI; VOLK IN KOZLIČKI; 1. DEL; 9.50 EPP; 9.55 SCHWARZENBERG; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (Ž), PRENOS 1. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT; 10.45 LJUBO DOMA, KDOR GA IMA, ODDAJA ZA OTROKE TV ZAGREB 7/8; 11.15 ČIRAČARA, ZADNI DEL ANGLEŠKE NANIZANKA ZA OTROKE; 11.45 EPP; 11.50 GARMISCH-PARTENKIRCHEN; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – SMUK (M), PRENOS Reporter: M. ROŽMAN OFF; 12.50 EPP; 12.55 SCHWARZENBERG; SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU – VELESALOM (Ž), PRENOS 2. TEKA Reporter: M. ŽIBRAT; 13.55 VIDEO STRANI; 14.45 VIDEO STRANI; 14.55 ŠT. 44-SKRIVNOSTNI NEZNANEC, AMERIŠKI MLADINSKI FILM; 16.25 EPP; 16.30 TV DNEVNIK 1; 16.45 SPLIT; KOŠARKA – JUGOPLASTIKA ZADAR, PRENOS; 18.30 ČLOVEK IN ČAS; LJUBEZEN NEKEGA OBJEKTIVA, IZOBRAŽEVALNA SERIJA TV NOVI SAD 4/6; 19.00 RISANKA; 19.15 VIDEO STRANI; 19.20 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK 2; 19.55 VREME; 19.59 NAŠ UTRIP; 20.15 EPP; 20.20 ZREBANJE 3 x 3; 20.30 S. CONRAN; ČIPKE, AMERIŠKA NADALJEVANKA; 21.30 KRIZ KRAŽ; 22.45 EPP; 22.50 TV DNEVNIK 3; 23.00 ČASTNA POLICAJSKA, FRANCOSKI FILM; 0.40 VIDEO STRANI

RADIO CELJE

Četrtek, 29. 12.: 8.00 Poročila, 8.20 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 Šola za starše, 10.40 Srečanje z leti, 11.15 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila in kronika, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Novoletna košarica NT in RC, 17.15 V ŽIVO: Ekološka bilanca 1988, 18.15 Zaključek;

Petek, 30. 12.: 8.00 Poročila, 8.20 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.10 Žveplometer, 11.15 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Novoletna košarica NT in RC, 17.15 Kronika, 17.45 Turizem nas bogati, 18.15 Zaključek sporeda;

Sobota, 31. 12.: Celodnevni silvestrski spored Radia Celje od 8.00 do 19.00, vmes pa še zadnjič Novoletna košarica Novega tednika in Radia Celje ob 16.30; tudi Studio CE bo imel posebno oddajo med 14. in 15.30;

Nedelja, 1. 1. 1989: Ni oddaje!

Ponedeljek, 2. 1. 1989: Ni oddaje!

Torek, 3. 1. 1989: 8.00 Napoved, 8.10 Poročila, 8.30 Iz sveta glasbe, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek sporeda; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi, 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.45 Naši zbori, 18.00 Glasbeni večer na RC, 19.00 Zaključek sporeda in prenos RLJ-radijskega dnevnika;

Sreda, 4. 1.: 8.00 Napoved, 8.10 Poročila, 8.30 Pokličite in vprašajte: Hortikultura, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Studio CE, 19.00 Zaključek sporeda in prenos RLJ-radijskega dnevnika;

Novost v sporedu Radia Celje: Popoldanski spored bo v letu 1989 od 14.00 do 19.00, ob nedeljah pa se bo začel spored RC ob 8.00

tami

tapetništvo-mizarstvo celje

ŽELI VSEM POSLOVNIM
PRIJATELJEM,
SODELAVCEM
IN DELOVNIM LJUDEM

SREČNO NOVO LETO 1989

GOSTIŠČE
ŠTORMAN

Našim gostom se zahvaljujemo
za obisk
in jim kličemo SREČNO 1989
ter se priporočamo v novem letu.

Tudi v prenovljenem
salonu v Celju vam
pohištva ne bomo
zgolj prodali, pomagali
vam ga bomo kupiti!

Naša poslovna usmeritev, da skupaj oblikujemo
vaš življenjski prostor – z novo kvaliteto
storitev in predstavitve prodajnih programov
– je obrodila sadove. Salon v Celju na Čuprijski 1
je dobil novo podobo. Uredili smo ga tako, da
boste še z večjim zaupanjem sledili rumeni črti.
Prodajni center v Levcu in prenovljeni salon
v Celju na Čuprijski cesti tvorita zaokroženo
ponudbo. Pridite, svetovali vam bomo pri izbiri.
Pogovorili se bomo o najugodnejših pogojih
nakupa, dostave in montaže.

lesnina

podčrtano z rumeno

V SPOMIN

Mineva peto leto, odkar je umrla draga
mami, žena, babica, sestra

NEŽIKA KOLAR

Petrovce 30.

človek z najplemenitejšim srcem.

Sin Lojze in ostali njeni.

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustila
ljubeča hčerka, sestra in zaročenka

MARJETA KRULEC

Ob tej boleči izgubi se zahvalujemo vsem, ki ste nam v najhujših trenutkih stali ob strani. Zahvalujemo se za vsestransko pomoč, za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Hvala za poslovljni govor KS POD GRADOM in duhovniku za opravljen obred.

ZALUJOČI VSI, KI SMO JO IMELI RADI

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prežgodnji smrti
našega dragega sina in brata

IVIJA MULEJA

iz Ponikve

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom in sosedom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala govornikom, pevcem, DO KOVINOTEHNA in župniku za opravljen obred.

Zalujoči

ati, mamica in brata

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta,
brata, starega očeta ter pradedka

IVANA GABROVCA

iz Celja, Zvodno 48

se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti, hvala za vsa izrečena sožalja ter darovano cvetje.

Posebno zahvalo izrekamo sodelavcem Cinkarne, CE-KA, EMO, AERA ter pevcem AERA, cerkvenim pevcem, govorniku in duhovniku za opravljen obred. Še enkrat vsem hvala!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, sestre,
tete in stare mame

ANGELE ŠPILER

rojene Plahuta

se zahvalujemo vsem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti. Iskrena hvala patronažnim sestram, ki so ji lajšale bolečine, pevskemu zboru iz Vojnika, govorniku za poslovljne besede in duhovniku za lepo opravljen obred.

Zalujoči:

VSI NJENI!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage hčerke, sestre,
tete in mamice

IDE ROZMAN

iz Ojstrega nad Laškim

se iskreno zahvalujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni mnogo prežgodnji zadnji poti. Hvala Pivovarni Laško, sodelavcem, godbi na pihala in sosedom Maček, Zikovšek in Sikovšek za nesebično pomoč, obenem govornikoma ter duhovniku Percu za lepo opravljen obred.

Iskrena hvala vsem.

Zalujoči

sin Zoran z atijem, mama, ter bratje in sestre z družinami

ZAHVALA

ob slovesu in zadnji poti

NEŽE BEGUŠ

vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli prispevali za njen dostojen pokop.

Posebej se zahvalujemo strežnemu osebju doma PRIMOŽ TRUBAR v Loki za skrbno nego v zadnjih mesecih njene življenja v težkem telesnem in duševnem stanju. Hvala vsem, ki so darovali cvetje in vence, kolektivu EMO Celje za izkazano pozornost, njegovi godbi pa za čustveno izvajane žalostinke, ki so pokojno pospremile do njenega zadnjega doma.

Končno se za vence in pozornost zahvalujemo še ZB NOV Janko Škvarča, tovarišu Kolarju pa za ganljive, poslovljne besede.

Zalujoči sorodniki

SOZD HMEZAD DO Gostinstvo-turizem Žalec

objavlja prosta dela in naloge

vodenje poslovne enote gostilne Hmeljar Žalec

Pogoji: - hotelska šola oz. poslovodska gostinska šola
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- sposobnost komuniciranja z gosti

Kandidati naj vloge z dokazilom o strokovni izobrazbi pošljejo v 15. dneh po objavi v kadrovske službe Hmezad DO Gostinstvo turizem Žalec, Hmeljarska ul. 2.

Razpisna komisija

HMEZAD Kmetijstvo Žalec - TOZD Petrovče

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

bivše hmeljske sušilnice v Socki z zemljiščem, ki predstavlja parc.

708/11 dvorišče v izmeri 638 m²
gospodarsko poslopje v izmeri 179 m²
dvorišče v izmeri 233 m²

v skupni izmeri 1050 m², vpisane pri vl. št. 37 k. o. Creskova.

Izklicna cena znaša 41.597.486,00 din, to je 33.338.986,00 din za hmeljsko sušilnico; in za preostanek zemljišča v izmeri 830 m² kar zneso 8.258.500,00 din, t.j. 9.950,00 din za m².

Javna licitacija bo v

TOREK, dne 17. 1. 1989 ob 10.00 uri

na upravi Hmezada, DE Kmetijstvo, v Šmarjeti 55, pošta Škofja vas.

Ogled objekta je možen istega dne, 2 uri pred javno licitacijo. Interesenti naj se ogledajo zaradi ogleda ob 8. uri pri upravniku DE Kmetijstvo v Šmarjeti 55, Škofja vas.

Dražitelj je dolžan pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 10% od izklicne cene.

Po opravljeni dražbi bo s kupcem v roku 30 dni sklenjena kupna pogodba. V kolikor kupec v navedenem roku celotne kupnine ne plača, bomo razpisali ponovno licitacijo in prvi dražitelj plača stroške ponovnega razpisa in nadomesti razliko pri ponovno doseženi kupnini.

Kupec je dolžan poleg kupnine plačati vse stroške, ki bi nastali pri sklenitvi pogodbe, kot tudi prometni davek.

Vse informacije lahko interesenti dobijo v zemljiškem oddelku Hmezada v Žalcu, Aškerčeva ul. 4 (pritličje).

Po sklepu sveta delovne skupnosti - komisije za izobraževanje in kadrovske zadeve

KPD za mladoletnike in Zaporj Celje

objavljamo
prosta dela in naloge:

- knjigovodje osebnih dohodkov

Razpisne zahteve:

- končan program srednjega 4-letnega izobraževanja ekonomske smeri
- dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisna dokazila o izpolnjevanju razpisnih zahtev (diploma oz. zaključno spričevalo, vloga z življenjepisom) morajo kandidati poslati kadrovski službi zavoda in se osebno zglasiti na razgovor vsak dan od 8.00 do 11.00 ure dopoldan razen sobote.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni od dneva zaključenega razpisa.

HMEZAD AGRINA ŽALEC

Komisija za delovna razmerja Hmezad Agrina Žalec, Delovna skupnost skupnih služb,

objavlja
prosta dela in naloge

izterjava na terenu

pogoji: ekonomist finančnik (VI. stopnja strokovnosti), 3 leta delovnih izkušenj, vozniški izpit B kategorije, poskusno delo 4 mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni od objave na naslov Hmezad Agrina Žalec, kadrovska služba.

SKUPNE SLUŽBE SIS OBČINE ŽALEC ŽALEC, Pečnikova 1

ZBOR DELAVCEV DELOVNE SKUPNOSTI
SKUPNIH SLUŽB SIS OBČINE ŽALEC

razpisuje
prosta dela in naloge

strokovni delavec - tajnik Občinske kulturne skupnosti in Zveze kulturnih organizacij občine Žalec

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
- da imajo visoko ali višjo izobrazbo družboslovne ali ekonomske smeri, 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na enakih oz. podobnih delih, da so družbenopolitično aktivni in da imajo organizacijske sposobnosti

Mandat traja štiri leta.

Kandidati morajo vloge za razpisana prosta dela in naloge priložiti vsa ustrezna dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev.

Rok za prijavo je 15 dni od izida razpisa na zbor delavcev delovne skupnosti Skupnih služb SIS občine Žalec, Pečnikova 1.

PRODAM

motorna vozila

ITROEN 15 E (dostavni), letnik september 87, nosilnost 570 kg, prodam za 40 M. V račun vzajem avtomobil do vrednosti 20 M. Informacije Bife Pri Mostu Šenjor ali telefon (063) 741-510.

TOMOS avtomatik, nov, 40% ceneje prodam. Informacije telefon 36-938, v večernih urah.

OSEBNI AVTOMOBIL 125 P, letnik december 1978, neregistriran, z rezervnimi deli, ugodno prodam. Telefon 31-074, po 16. uri.

ZASTAVA kombi 850 Furgon, letnik 82, cena 270 SM, R 4, letnik 79, cena 260 SM, oba registrirana, prodam. Drame, Razgledna 17, Štore.

R 12 TL, letnik 74, prodam. Ogleđ med 16. in 17. uro. Niko Piliš, Aškerčeva 2, nad gostilno Pošta, Celje.

LADO RIVO 1300, staro dve leti, ugodno prodam. Informacije po telefonu 21-668.

ZASTAVO 101, letnik 74, prodam. Telefon 742-325 Gaberšek.

Z 101 1980, garažirano, ugodno prodam. Informacije popoldan 26-577.

MOSKVIČ, 1978, 51000 KM, in rezervne dele, prodam. Telefon 25-927.

126 PGL, letnik 1987 (oktober), garažiran, registracija do oktobra 89, prodam. Telefon 33-511/435, dopoldan.

GS, letnik 1978, karamboliran, prodam. Telefon 856-680, po 17. uri.

AVTO JUGO 45, letnik 1984, prodam. Kličite po telefonu 35-186, od 16. do 20. ure.

126 P, Tomos 14 M, ter avtomatika, po zelo ugodni ceni prodam. Kličite na telefon 31-112, int. 381, samo med tednom, od 11. do 12. ure.

YUGO 45, letnik junij 85, prodam. Milan Dobrotinšek, Miloša Zidaniška 10, Šentjur.

R 4, letnik 1981, registriran, prodam za 3,900.000 din. Telefon (063) 882-756.

MOTOR 750, z menjalnikom, letnik 1973, in VW, letnik 1961, od 15. ure dalje ogleđ, prodam. Slavko Zupanc, Badovinčeva 20, Laško.

TORPEDO 6206, star dve leti, 350 delovnih ur, prodam. Telefon 712-730.

ZASTAVO 750, karambolirano, prodam komplet ali po delih. Telefon 741-476.

VOLGO GAZ 24, letnik 1976, s plinsko napravo, ugodno prodam. Telefon (063) 730-625.

KOMBI IMV 2200 D, letnik 1978, reg. do maja 89, prodam. Telefon 711-447.

FORD FIESTA, letnik 1980, v odličnem stanju, ugodno prodam. Telefon 741-976.

GOLFA, XD 12/85, dobro ohranjen, prodam. Telefon (063) 741-050.

TERENSKI AVTO VAZ prodam, letnik 81, ter plinsko napravo. Telefon 855-823.

posest

VINOGRAD 25a, v dobrem stanju, prodam. Jože Toplišek, Zgornje Tinsko 28, 63223 Loka pri Žusmu.

PARCELO, primerno za vinograd, z obstoječo kletjo v Malih Dolah, prodam. Šifra: SONČNA LEGA.

PARCELO 1200², z gradbenim dovoljenjem, v Vrbnem pri Šentjurju ob glavni cesti, prodam. Stane Horjak, Badovinčeva 2, Debro, Laško.

V PODSREDI blizu Atomskih toplic ugodno prodam stanovanjsko hišo. Telefon (061) 376-953.

HIŠO v Celju, vseljivo takoj, prodam. Informacije telefon 9949-89-3006925 in na telefon (063) 32-534.

NOVO, še nevseljeno stanovanjsko hišo z 800m² zemljišča v Grižah pri Žalcu, prodamo. Informacije telefon 711-165, dopoldan.

PARCELO za vikend, na sončni strani, prodam. Štante, Tolsti vrh 2.

V CENTRU prometnega kraja Luče prodamo hišo z obstoječo pekarno ali za drugo primerno obrt. Priporočljivo za zdomec. Telefon (061) 263-037.

V PETROVČAH prodam hišo, IV. faza gradnje, s telefonom, gospodarsko poslopje z 2500 m² zemljišča in zazidljivo parcelo. Lokacija primerna za vsako obrt. Ponudbe pošljite na uredništvo NT pod šifro: UGODNO.

ZAZIDLJIVO parcelo in gospodarsko poslopje, primerno za obrt, v središču Vojnika, prodam. Čufarjeva 5, Vojnik.

HIŠO z zemljo prodam. Arclin 32.

HIŠO v Celju, 130 m² bivalne površine, klet, garaža, 300 m² vrta, prodam. Telefon (063) 35-409.

oprema

TRAJNOŽAREČI peči Küpersbusch, dva komada, poceni prodam. Telefon 28-975.

ZAMRZOVALNO omaro 240 l, malo rabljeno, prodam. Možno obročno odplačevanje. Telefon 33-808.

ZELO UGODNO prodam rjavo žametno garnituro, trosed za spanje, ogleđ možen vsak dan po 18. uri. Telefon 27-855, naslov: Franc Šacer, Ulica Heroja Bračiča 12, Poluše, Celje.

TRAJNO ŽAREČO peč, skoraj novo, prodam, zaradi cenralne. Marija Gaber, Tolsti vrh 5, Loče.

NOVO KUHINJO BREST K 15, prodam. Zidaniškova 25, Jenšterje, Celje.

TERMOAKUMULACIJSKO peč 4.5 KW, kombiniran štedilnik, prodam. Ravnikar, Strmca 55,

Laško telefon 730-030, int. 210, dopoldan.

ŠE ZAPAKIRANO kotno sedežno garnituro, rjavo, ugodno prodam. Cena po dogovoru. Pur, Škapinova 10.

NOVO neuporabno posteljo 190x180, Garant Polzeča, prodam. Telefon (063) 21-962.

KÜPERBUSCH kombiniran štedilnik, hladilnik, pomivalno mizo in kuhinjske elemente, prodam. Plačilo možno delno s kreditom. Rogač, Rimska cesta 6a, Laško. Ogleđ možen popoldan po 15. uri, telefon 730-933, dopoldan.

OPREMO za dnevno sobo in spalnico prodam. Telefon 741-741.

ŠTEDILNIK Gorenje, 2+2, odlično ohranjen, skoraj nerabljen, prodam. Stamejčič, Tomšičev trg 17, Celje.

POGRAD 190x70 in otroško posteljo z jogiji prodam, inf.: vsak dan po 15. uri (063) 277-22.

stanovanja

DVOSOBNO komfortno stanovanje 55 m² z večjim balkonom v novejši individualni stanovanjski hiši v okolici Celja, ugodno prodam. Telefon (063) 772-007.

STANOVANJE, enosobno, 39 m², prodam. Telefon (063) 28-059.

športni rekviziti

SNOWBOARD-desko za surfanje na snegu - poceni prodam. Telefon 36-841.

živali

KRAVO s telčico prodam. Ivan Kavka, F. Žagarja 10, Šentjur.

SVINJE za zakol poceni prodam. Branko Perc, Celje, Cesta na Ostrožno 144.

KRAŠKA ovčarja, mladiča, stara osem tednov, nerodovniška, poceni prodam. Telefon 701-804.

NEMŠKE OVČARJE z rodovnikom stare 3 mesece, prodam. Telefon (062) 813-206.

KRAVO FRIZIJKO, brejo v devetem mesecu, prodam. Knafelc, Vrbje 35, pri Žalcu.

DVE SVINJI ugodno prodam. Telefon 713-252.

PRAŠIČA za zakol, rejen z domačo hrano, prodam. Žlavs, Ivenca 20, Vojnik.

NAPRODAJ vse vrste papig, kanarčkov, hrčkov, morskih prašičkov, ribice ter vsa oprema. Matoša, Na Otoku 2, Celje, telefon 24-782.

PRAŠIČA za zakol, cca 180 kg, rejen samo z domačo krmo, prodam. Telefon 770-121.

TELICO simentalke, brejo 9 mesecev, prodam. Jože Brežnik, Rožni vrh 21, 63201 Šmartno v Rožni dolini.

501 AKVARIJ z ribami in rastlinami, prodam. Telefon 33-372, popoldan.

KRAVO simentalke, visoko brejo, prodam. Lokrovec 51, Celje.

PRAŠIČA za zakol prodam. Hranjen z domačo hrano. Ljubečna 14.

PRAŠIČA 150-180 kg, in štiri trodelna malo rabljena okna, prodam. Jože Borovšak, Kompole 48, Štore.

akustični aparati
- glasbila

CITRE, harmoniko 80 basno Weltmaister, strešno okno 125 x 90, litželezno bano, štedilnik električno-plin, prodam. Telefon 776-095.

BARVNI TV Gorenje, ekran 67, z daljinskim upravljanjem, 3 leta star, prodam. Telefon 34-198.

BARVNI TV sprejemnik Gorenje prodam. Telefon 712-712 zvečer ali popoldan.

HARMONIKO, 60 basno, 3 registre, Melodija, prodam. Marija Gaber, Tolsti vrh 5, Loče.

STAREJŠI BARVNI TV Gorenje, ekran 65 cm (60 SM), zelo ugod-

NIKOLI NI PREVEČ
ČESTITK Z DOBRIMI
ŽELJAMI.

V PRIČAKOVANJU
NOVEGA LETA
VAM K ŠOPKU
VOŠČILNIC SVOJO
DODAJAJO TUDI

VELEBLAGOVNICE

nama

no prodam. Telefon 33-511, int. 340, dopoldan.

YAMAHA XS 1100 nujno prodam. Telefon 821-306.

stroji

ENOREDNI pletilni stroj prodam. Telefon 32-112, int. 584, od 6. do 14. ure.

AVTOMATSKI stroj za izdelavo PVC vreč prodam. Telefon 776-437, popoldan.

STROJ za Wartburga prodam. Informacije telefon 763-102.

TRAKTOR IMT 539 in prikolico 4t, staro dve leti, prodam. Telefon 741-698.

STAYER TRAKTOR 18 prodam. Martin Mlinarič, Leskovec 8, Škofja vas.

TRAKTOR STAYER 18 in nakladalnik Šempeter, prodam. Poldek Bučer, Zagaj 7, Ponikva.

ŽAGO TOMOS HUSQUARNA z garancijo prodam. Menjam pa tudi za govedo. Franc Gubenšek, Prevorje, Krivica 50.

KOMBINIRAN mizarski stroj prodam. Branko Markovič, Celje, Iršičeva 10.

SILOKOMBAIN SK 80 prodam. Antloga, M. Pirešica, Petrovče.

OFFSET TISKARSKI stroj ugodno prodam. Telefon 27-341, popoldan.

TRAKTOR UNIVERZAL 445, pogon na vsa štiri kolesa, prodam. Ivana Kolar, Drobinsko 5, Gorica pri Slivnici.

SMUČARSKO vlečnico Tomos, 100 m vrvi, prodam. Telefon 26-525.

ostalo

OBRANA JABOLKA, višinski sadovnjak, prodam. Začret 47, Ljubecna, Pavlin.

TEŽKI KOVAŠKI PRIMEŽ prodam ali zamenjam za paralelni lahk. Telefon 821-225.

5 KOM alu okvirjev z vložnim 5 mm steklom, vel. 180 x 95-125 cm širine steklena vrata in okvir za rastlinjak cena 280.000 din, ter 1 kom dodatna peč, cena 60.000 din prodam. Telefon (063) 31-669.

LEVI SPREDNJI blatnik, nov, za VW DERBI Polo ali Audi 50, prodam. Telefon 33-566.

NOVE GUME za Zastavo 101, komplet s platišči, prodam. Anton Brežnik, Gorica 37, Celje.

ŠE NENOŠENO rjavo lisico, cena 400.000 in smučarske čevlje, nove, št. 40, cena 100.000 din, prodam. Naslov: Irma Vujović, Trubarjeva 53a, Celje, telefon 25-920, int. 173, do 10. ure.

NOVO PLANIRNO DESKO ter kavč-omaro prodam. Telefon 730-852.

PEČ za centralno, rabljeno, poceni prodam. Kličite na 32-137, COP.

GOSPODINJE! Servis - izolacije. Zamrzovalna skrinja vam toči, rosi, zunaj ledeni, neprekinjeno deluje? Prihranite 50% elektrike! Trajnost podaljšamo od 8 do 10 let! Štiriletna garancija! Kilometrine ne zaračunavamo! Tel. (062) 775-335. Debelak, Prešernova 8. Ptuj.

PRODAJNO-SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA

AVTOTEHNIKA

Miklošičeva ulica 5
63000 Celje

- IMV
- CIMOS
- ŠKODA
- WARTBURG
- OPEL KADET
- GOLF

Telefon (063) 25-212

NEREGISTRIRANO nevozno Zastavo 101 in žganje prodam. Ivan Jug, Gostince 2, Virštanj.

ZADNJO gumo za traktor Stayer 18 KM prodam. Telefon 701-865.

ŽAGO za razrez hlodovine in harmoniko Melodija, 60 basno, prodam. Sovič, Mlače 21, Loče.

CANON A 1-FD 1:2.8/28 s torbico in šest nadomestnih delov, projektor 8 mm Eumig Mark S 80a super singer, odlično ohranjena, prodam. Telefon (063) 31-669.

TRAVNIK z njivo 1 ha, lega sončna-ravnina in Traktor TV 732, star 18 mesecev, s prikolico prodam. Bernard Jovan, Hramše 16, 63204 Dobrna.

VRTNO UTO v izmeri 3,5 x 2,5 m, prodam. Informacije 35-375.

VRHUNSKI FOTOAPARAT PENTAX ME super, z objektivoma 1.7/50 in 2.8/28, zelo ugodno prodam. Telefon 31-710.

ŠTIRI GUME na obročih, za Lado, prodam. Telefon 31-631, po 18. uri.

NOVO MONTAŽNO garažo prodam. Informacije telefon (063) 28-854.

PRODAM ali menjam za živino cisterno za gnojnico. Marija Sluga, Dramlje, Razbor 12.

ZUNANJE okenske police, 10 kom, kombinirano bojler peč in itison 11 m², prodam. Slavko Dimec, Polže 9, Strmec pri Vojniku.

KUPIM

ZEMLJIŠČE za obdelavo kupim. Ponudbe pod: OSTROŽNO, LOKROVEC, DOBROVA.

MERX

SAVINJSKI MAGAZIN
ŽALEC

za vsakogar nekaj

PESTRA IZBIRA
PRAZNIČNIH DARIL
V VSEH PRODAJALNAH

UGODNE CENE

ZA LAŽJO IZBIRO PRIPOROČAMO:

DARILNI BON

NUDIMO UGODNE

KREDITNE POGOJE - BREZ
POLOGA ZA POHIŠTVO, SMUČARSKO
OPREMO, TEKSTIL IN BELO
TEHNIKO

Vsem cenjenim kupcem, občanom in
delovnim ljudem želimo v letu 1989 obilo
zdravja in zadovoljstva

STANOVANJA

ZAMENJAM trosobno stanovanje brez centralne za manjše brez centralne. Telefon 215-67.

Prodajalna REBEKA

iz Laškega želi vsem strankam uspešno in zadovoljno 1989 leto

KER LASTNIŠTVO ni pravilno urejeno, prepovedujemo prodajo stanovanj, last Anice Štiherl, Valentiničeva 3, Laško, Sinova Jože in Ivan Krajnc ter bivši mož Janko Štiherl.

RIBNIK dam v najem. Kličite na telefon 742-108.

ZELIŠČNA KOZMETIKA »Ljubljana« potrebuje prodajalce za terensko delo, 25% provizije, 20 različnih artiklov, izreden zaslužek. Ponudbe pod: »LJUBLJANA«.

GRADITELJI! Izdelujem peči in boilerje za centralno oziroma sončno ogrevanje po naročilu. Priključke in dimnik izdelam po naročilu, kar je zelo ugodno za zamenjavo. Cena in dobava ugodna. Tone Aplenc, Celje, Medlog 11, pri Joštovem mlinu.

IŠČEM STAREJŠO žensko za pomoč v gospodinjstvu od 9. do 13. ure. Telefon 36-872, od 18. ure dalje.

IZJEMNA priložnost! Do 20% popusta za vsa slikopleskarska dela v zimskem času. Srečno 1989. Telefon 33-356.

IŠČEM žensko za skupno gospodinjstvo in za ženo. Šifra: AVTO.

SPREJEMAM naročila za 1989 leto za zidarska dela v okolici ali ob morju ali izven terena. Informacije dobite Anton Žegar, Gornja vas 29, Prebold.

AKVARIŠTI POZOR! Prodajam akvarijske ribe, rastline, opremo, akvarije, kompletno urejene akvarije. Telefon (062) 815-302.

ROLETE, žaluzije, vertikalne lamelne zavese, izdelujemo, montiramo. Telefon 27-225, 27-742.

ROLETE, plastične in lesene ter žaluzije izdelujemo in montiramo. Telefon (063) 24-296.

PRALNE stroje in šteditilnike Gorenje popravim hitro in kvalitetno. Prijava okvar NON STOP, telefon 775-854, Toni Kitek, Kasaze 107 g, Petrovčce.

ZAPOSILITEV

ZAPOSILIM dva delavca - slikopleskarja. Kličite telefon 26-483, od 7. do 21. ure.

NATAKARICO in kuharico zaposlilimo v Celju. Možnost stanovanja. Šifra: KULINARIKA.

AVTOLIČAR s prakso išče zaposlitev v Celju ali bližnji okolici pod šifro: JANUAR.

RAZNO

V TOREK, 20. decembra od 15. do 16. ure sem izgubila na pokopališču v Laškem krznen ovratnik. Najditelja lepo nagradim. Telefon 730-075.

IŠČEM starejšo žensko za varstvo dve in pol let starega fantka v tujini. Telefon 745-252.

SADOVNJAK, gozd in gradbeni material v Šoštanju zamenjam za vikend ali staro hišo z malo zemlje med Celjem in Titovim Velenjem. Telefon 854-877, zvečer.

POPRAVLJAM (skrajšam) moške ženske hlače. Sprejemam v ponedeljek. Telefon (063) 31-943.

KONSTRUIRAM orodje za predelavo pločevine, plastike, orodja za pihanje, orodja za gume. Telefon 721-190.

POSTREŽNICO iščem za občasno opravljanje del v urejenem stanovanju. Telefon 31-632, Celje, Nušičeva 1.

GREMO V KINO

KINO UNION do 30. 12. JUMPING JACK FLASH - ameriški film od 31. 12. dalje KROKODIL DUNDEE - 2. del - ameriški film

do 4. 1. DESERT S SMETANO - ameriški film

MALI UNION do 7. 1. NASVIDENJE OTROCI - francoski film

KINO METROPOL do 30. 12. SEFOVA ŽENA - ameriški film 31. 12. do 4. 1. VEČNI MAŠČEVALEC - ameriški film 31. 12. do 4. 1. LJUBITI NA SOLSKI NAČIN - ameriški film

KINO DOM do 4. 1. MISEK - VELIKI DETEKTIV - ameriški film do 4. 1. ZAKLAD CARJA SALAMONA - 2. del - ameriški film do 30. 12. VRAGOLJE V SOLSKIH KLOPEH - ameriški film

KINO VOJNIK 2. 1. JUMPING JACK FLASH - ameriški film

KINO ZALEC 29. 12.: VOHUNI KOT MIDVA - ameriški film

KINO PREBOLD 29. 12.: DVA VRAGA IZ CHICAGA - ameriški film

KINO DOM MOZIRJE 29. 12.: NOČI GOSPE SIMONE - italijanski film

31. 12. in 1. 1.: PROSTORI V SRCU - ameriški film

KINO JELKA NAZARJE 31. 12. in 1. 1. ROCKY, 4. del - ameriški film

KINO GORNJI GRAD 31. 12. in 1. 1.: UMAZANI INSPEKTOR HARRY - ameriški film

KINO TITOVO VELENJE 29. 12.: ANGELOVO SRCE

- ameriški film 30. 12.: ZIVALI ZA ZABAVO - ameriški film 2. in 3. 1.: SOVRAŽNO PODROČJE - ameriški film 4. 12.: JUMPING JACK FLACH - ameriški film

Video program 29. in 30. 12.: MLADA IN NEMIRNA - ameriški film

KINO 16 29. 12.: SEVER - SEVEROZAHOD - ameriški film 30. 12.: FRENZY - ameriški film

KINO DOM KULTURE 2. 1.: ANGELOVO SRCE - ameriški film

KINO SMARTNO OB PAKI 3. 1.: SOVRAŽNO PODROČJE - ameriški film

KINO ŠMARJE 29. 12.: ROJEN VOJAK - ameriški film 30. 12.: ZALJUBLJENI LUCAS - ameriški film

30. 12.: in 1. 1.: RDEČA VROCICA - ameriški film

KINO ROGASKA SLATINA 29. in 30. 12.: STIRI PESTI PROTIRIU - italijanski film

Nočni program 30. 12.: PREPAD STRASTI - italijanski film

KINO SLOVENSKE KONJICE 29. 12.: ROBOCOP - ameriški film

30. 12.: LJUBEZEN, SEKS IN NEKAJ DRUGEGA - ameriški film

1. 1.: MADRIDSKA ZVEZA - ameriški film

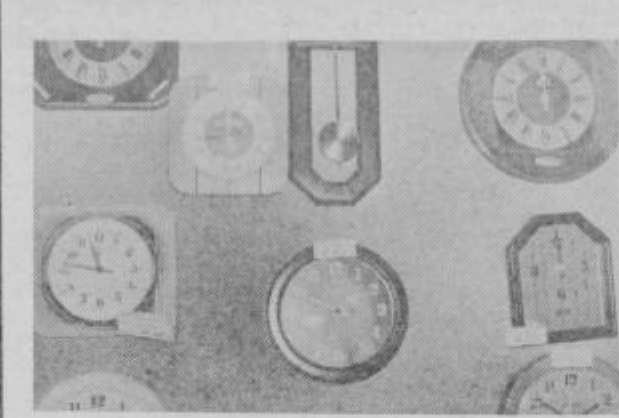
2. 1.: Tinita - ameriški film 3. 1.: PLAVI ANGEL - francoski film

Mladinski program 1. 1.: MADRIDSKA ZVEZA - ameriški film

2. 1.: TRINITA - ameriški film

3. 1.: PLAVI PEKEL - francoski film

Poiščite v... TEHNIKI

KOVINOTEHNA tozd tehnična trgovina

CENA MALIH OGLASOV - do 10 besed 12.000 din - vsaka nadaljnja beseda 1.000 din

NOVI TEDNIK - RADIO CELJE Telefonske številke: redakcija, naročnine, oglasi: 29-431, 29-438, 29-419, 29-409. Direktna številka studia Radia Celje: 21-250.

ROJSTVA

Celje Rojenih je bilo 23 dečkov in 14 deklic.

POROKE

Celje Poročilo se je 11 parov od teh: Bojan KRAMER in ALENKA LESJAK, oba iz Celja, Martin ARZENŠEK iz Prožinske vasi in Breda SIVKA iz Laške vasi, Edi VELER iz Celja in Mojca MEZGAR, prav tako iz Celja, Martin LAZNIK in Marija AVPIČ, oba iz Celja, Darko HRASTNIK in Damijana LOGAR, oba iz Celja, Andrej OČKO, in Branka SENCAR, oba iz Celja.

Laško Poročila sta se dva para. Velenje Poročili so se: Matjaž STROPNIK, grafik iz T. Velenja in Nada BANOVSKEK, prodajalka iz Studenc, Peter KOTNIK, mizar iz Mislinje in Karmen JESENČNIK, konfekcionarica iz T. Velenja, Stanko KODRIČ, strojni ključavničar in Branka VENGUST, konfekcionarica iz T. Velenja.

Zalec Poročila sta se Zlatko KOLŠEK, iz Polzele in Jolanda SKARLOVNIK, tudi iz Polzele.

Zlata POROKA Sklenila sta jo Jože in Stefanija VEČER iz Laškega.

SMRTI

Laško Umrli so: Marija VIDEK, 79, Požnica, Marija MOHORKO, 54, Debro pri Laškem, Francišek KOZMUS, 60, Slivno, Marija RAZPOTNIK, 91, Debro pri Laškem, Ida ROZMAN, 22, Ojstro pri Laškem, Franciška BEZGOVSKEK, 79, Reka, Franciška LAPORNIK, 87, ŽIGON, Rozalija VODIŠEK, 80, Gaberovo, Antonija MRTINČIČ, 88, Zagrad pri Radečah, Jožef NAPRET, 91, Rimske Toplice, Marija SUŠNIK, 79, Jurklo-

Če še vedno niste obdarovali svojih najdražjih, stopite v Tehniko kjer vam nudijo praktična in poceni darila. Stenska ura ali kakšen gospodinjski aparat bo hvaležno darilo, ki se ga nihče ne bo branil. Tehnika vedno misli na vas!

Dežurstva trgovin med prazniki

Občina Celje: 31. 12. bodo živilske prodajalne odprte do 14. ure, neživilske pa do 12. ure. 1. in 2. januarja bodo vse prodajalne zaprte.

Dežurstva zdravstvenih domov

Zdravstvena služba je v vseh zdravstvenih domovih na našem območju organizirana v dopoldanskih in popoldanskih ordinacijah, v zdravstvenem domu v Titovem Velenju pa je zdravnik popoldne dežuren v sprejemni pisarni. V zdravstvenih domovih v Celju, Šentjuru, Zalcu, Šmarju in Rogaske Slatini ter izmenoma tudi v zdravstvenih postajah Kozje, Bistrica ob Sotli in Podčetrtek, je dežurna zdravstvena služba med 19. in 7. uro zjutraj naslednjega dne, v Slovenskih Konjicah, Titovem Velenju in Laškem pa zdravniki dežurajo med 20. in 7. uro zjutraj naslednjega dne.

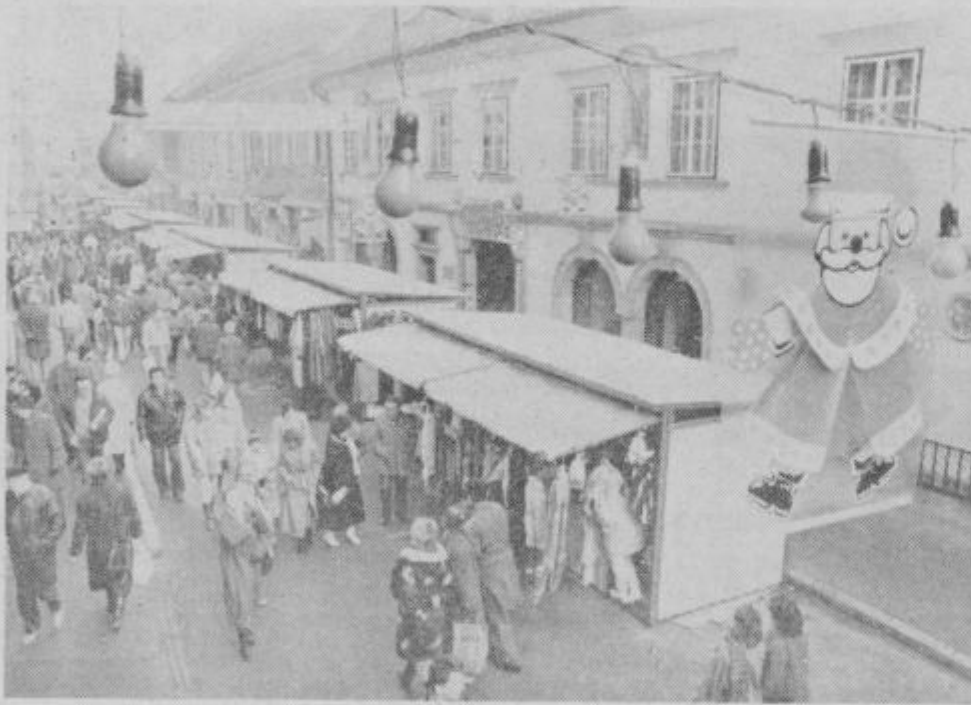
Veterinarska dežurstva

VETERINARSKA POSTAJA: Na veterinarski postaji v Celju je delovni čas veterinarjev od 6.30 do 14.30 ure, redna dopoldanska ambulanta je od 8. do 10. ure sicer pa imajo organizirano dežurno službo neprekinjeno v popoldanskem in nočnem času. Telefon: 34-233.

NOVI TEDNIK Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 29-431. Glavni urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik Novoga tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia Celje Mitja Umnik. Redakcija: Marjela Agrež, Tatjana Cvirm, Brane Jeranko, Ivana Stamejčič, Nada Kumer, Edi Masnec, Brane Piano, Rado Pantelič, Mateja Podjed, Milena Brečko Poklič, Franček Pungertič (pomočnik odg. ur. RC), Zdenka Stopar, Srečko Šrot (pomočnik odg. ur. NT), Janez Vedenik, Tone Vrabl, Vojko Zupane. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Tisk: ČGP Delo, Ljubljana. Cena posameznega izvida je 1.200 dinarjev. Individualna letna naročnina je 50.400 dinarjev, polletna 25.200 dinarjev. Za tujino je letna naročnina 124.800 dinarjev, za delovne organizacije pa 62.400 dinarjev. Št. žiro računa 50700-603-31198 - ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje. Nenaročenih rokapisov in fotografij ne vračamo.

PREDNOVOLETNO RAZPOLOŽENJE

Fotografije: EDI MASNEC

MEBLO

salon celje
063/29235

MI
ZINOMO
GRADITI
1959-1989

SHALOM IZRAEL!

5

Piše Branko Leban

Samovoljno je odstranil tudi enote OZN s Sinaja. V kairskih časnikih so se začeli pojavljati članki o sveti vojni za arabsko Palestino. Spopad je bil neizbežen. Izraelci so udarili prvi in s tem pred celim svetom veljali za agresorja. To se je zgodilo 5. junija 1967 ob 7.45, ko so na tleh uničili 75% egipčevske aviacije.

Ker je bila pričakovana le vojna z Egiptom, je bilo presenečenje sirsko bombardiranje Tiberiasa v Galileji in jordansko obstrreljevanje Jeruzalema. Zato je bil del enot s Sinaja povlečen na osrednjo fronto proti Jordaniji, kjer je bil odpor jordanske armade po začetnih hudih bojih za Jeruzalem, v treh dneh strl.

Izraelci so prekoračili Jordan in prodirali proti Ammanu, vendar so se po posredovanju ZDA vrnili nazaj čez reko. Črta premirja je postala reka Jordan. Enote so bile prestavljene na Golan-na sirsko fronto, kjer so bili boji hitro končani z zavzetjem Golanke planote. Na jugu so se izraelske enote ustavile po posredovanju OZN ob Sueškem prekopu z zavzetjem Sinaja, dvakrat večjega od celega Izraela.

Torej Zahodni breg Jordana je prišel pod izraelsko okupacijsko oblast, meja pa je bila prestavljena na reko Jordan, katera je bila meja med Palestino in Transjordanijo v času angleškega mandata. Kaj je ta bleščeča vojaška zmaga prinesla Izraelu? Kot prvo je bila to prekinitvev diplomatskih odnosov z mnogimi državami, kot drugo pa

nove probleme, kako ukrepati z več kot milijon Palestinci z Zahodnega brega.

Palestinci so po večini ostali na svojih domovih in se v vojaške operacije med izraelsko in jordansko vojsko niso vključevali. 200.000 jih je pa vseeno pobegnilo v Jordanijo in se naselilo v begunskih taboriščih. Naselja in mesta na Zahodnem bregu so bila z redkimi izjemami (Latrun, Kalkilia in dve vasi pri Hebronu) nedotaknjena.

Prvi ukrepi, ki jih je sprejela okupacijska oblast so bili za arabsko prebivalstvo nekoliko presenetljivi. Jeruzalem je bil združen v eno mesto, brez omejitev gibanja za prebivalstvo z obeh strani bivše meje. Barika-

de so bile odstranjene, v evforiji zmage izobešene zastave z Davidovo zvezdo pa z vseh Arabških svetišč snete. Upravo nad svojimi svetišči so Arabci zadržali, Židom pa je bil omogočen prost dostop do Zidu žalovanja, ki je bil prej na jordanski strani meje.

Vlada je dala gradbeni material za obnovo stavb v obeh porušeni mestih. Arabci so zadržali svoje šole v svojem jeziku z učenjem svoje kulture in zgodovine. Izraelska vojska je bila odstranjena iz naselij in vsa arabska mesta so obdržala svoje župane. Ljudje z zasedenega ozemlja so še naprej volili poslance v jordanski parlament, kar je še danes tako, kljub temu, da žive v mejah Izraela.

Arabcem je bilo takoj omogočeno gibanje po Izraelu in prost prehod v Jordanijo preko dveh mostov čez Jordan-Allenby in Damia. Tu se tudi danes vrši živahna trgovina s poljskimi pričetki in frekvenca prehodov je izredno velika. Arabcem od zunaj je bil dovoljen prihod v Izrael na obisk k svojem in svetim mestom, med tem, ko

je prehod te meje Židom z arabske strani prepovedan. Določen je bil rok za vrnitev vsem Palestincem, ki bi to želeli in vsem je bila dana možnost zaposlitve kjerkoli v Izraelu.

Se tako popustljivi ukrepi pa ne morejo nadomestiti lastne države in mnogi Palestinci se s stanjem do danes niso sprijaznili. Iz begunskih taborišč v Jordaniji so se vršili nenehni vpadi preko Jordana, čemur sledili izraelski povračilni ukrepi na jordanskem ozemlju.

Palestinci niso izbirali sredstev, da bi škodovali Izraelu in šli so tako daleč, da so pričeli ugrabljati letala in celo pripravili atentat na jordanskega kralja Huseina, ki je hotel zaradi vpadov izraelske vojske na njegovo ozemlje omejiti delovanje Palestincev. To je povzročilo septembra 1970 prav krvavo vojno med jordansko vojsko in Palestinskimi begunci, ki se je končala z izgonom Palestincev iz Jordanije (Črni september). Nadaljnja usoda palestinskih borec je znana (Sirija, Sabra in Šatila, Liban danes).

Od tistih dni do danes je ostal na meji med Izraelom in Jordanijo nekakšen status quo in Izraelci smatrajo to mejo za mirno kot tudi mejo z Egiptom, po podpisu mirovnega sporazuma v Camp Davidu l. 1979.

Ceprav je bil Izrael spočetka za ceno miru pripravljen zapustiti Zahodni breg (raz Jeruzalema), pa današnje stanje na to kaže. Gradnja židovskih naselij na okupiranem ozemlju se nadaljuje bolj ali manj tenzivno, pač odvisno od tega, katera stranka je na oblasti. O ustanovitvi kakšne palestinske države na Zahodnem bregu in Golanu pa Izraelci sploh ne razmišljajo. Dejstvo da danes poteka meja, ki svetovno ni priznana na reki Jordan in mesta kot so Behelem, Nablus, Jenin, Hebron in Jeriho znotraj izraelskih meja.

(nadaljevanje prihodnj)

Aka - staro pristanišče, v ozadju Haifa.